

ΤΥΠΙΚΟΝ τοῦ ΙΕΡΕΩΣ

τῆς Ι.Μ. Φιλοθέου

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Τάξις Καθημερινῆς Ἀκολουθίας	6
α. Ἐσπερινός	6
β. Ἀπόδειπνον	6
γ. Μεσονυκτικόν	6
δ. Ὁρθρος	7
ε. Ἐνάτη Ὥρα	7
2. Τάξις Ἀκολουθίας Ἁγίου Ἐχοντος Μεγάλην Δοξολογίαν	8
3. Τάξις Ἀκολουθίας Ἁγίου Ἐχοντος Εἴσοδον	8
α. Ἐσπερινός	8
β. Ὁρθρος	9
4. Τάξις Ἀκολουθίας τῆς Κυριακῆς	10
5. Τάξις Ἀγρυπνίας	10
6. Τάξις Πανηγύρεως	11
7. Τάξις Ἀκολουθίας τῆς Τραπέζης	13
8. Τάξις Καθημερινῆς Ἀκολουθίας τῆς Τραπέζης	16
9. Τάξις Ἀκολουθίας Ἀποδόσεως Ἑορτῆς	17
10. Τάξις τῆς Λιτῆς	17
11. Τάξις Θυμιάσεως	20
12. Ἀπολύσεις Δεσποτικῶν Ἑορτῶν	22
13. Μεγάλη Ἀπόλυσις	23
14. Μικρά Ἀπόλυσις	24
15. Περὶ Χρίσεως	25
16. Περὶ Ἁγίων Λειψάνων	26
17. Περὶ Παρακλητικῶν Κανόνων	28
18. Περὶ Θεοτοκαρίου	29
19. Περὶ τῆς Θείας Λειτουργίας	29
20. Περὶ Εἰσοδικῶν	30
21. Περὶ Κοντακίων	31

22. Περὶ Μικροῦ καὶ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ	33
23. Περὶ Ψαλτηρίου	34
24. Περὶ Νηστειῶν	35
25. Περὶ τοῦ Ἀποδείπνου	36
26. Περὶ τοῦ Μεσονυκτικοῦ	37
27. Περὶ τῶν Ὁρῶν	37
28. Περὶ τῶν Μεσωρίων	38
29. Περὶ τῆς Παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων	39
30. Περὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ	40
31. Περὶ τῶν Ψυχοσαββάτων	41
32. Περὶ τῆς Ἑβδομάδος τῆς Τυρινῆς	42
33. Διάταξις Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς Ἑσπέρας	44
34. Διάταξις Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς	44
α. Μεσονυκτικόν	44
β. Ὁρθρος	44
γ. Ὁραι	45
δ. Ἑσπερινός	46
ε. Μέγα Ἀπόδειπνον	46
ς. Προηγιασμένη Λειτουργία	47
35. Διάταξις Ἑορταζομένου Ἁγίου κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν	50
36. Περὶ τῶν Χαιρετισμῶν	51
37. Περὶ τοῦ Τετραευαγγελίου	51
38. Περὶ τῆς Ἑβδομάδος τῆς Σταυροπροσκυνήσεως	52
39. Περὶ τοῦ Μεγάλου Κανόνος	52
40. Περὶ τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου	53
41. Περὶ τοῦ Σαββάτου Λαζάρου καὶ Κυριακῆς Βαΐων	53
42. Διάταξις Μεγάλης Ἑβδομάδος	54
α. Μεγάλη Δευτέρα	54
β. Μεγάλη Τρίτη	55

γ. Μεγάλη Τετάρτη	55
δ. Μεγάλη Πέμπτη	55
ε. Μεγάλη Παρασκευή	56
ς. Μέγα Σάββατον	58
43. Διάταξις Κυριακῆς τοῦ Πάσχα	60
α. Ὁρθρος	60
β. Λειτουργία.	62
γ. Ἑσπερινός	62
δ. Διακαινήσιμος Ἑβδομάς	62
ε. Ἁγιασμός	63
ς. Λιτανεία.	65
ζ. Ἀπόδοσις	67
η. Περίοδος ἀπὸ Θωμᾶ ἕως Πεντηκοστῆς.	67
44. Περί Ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς	68
45. Ἀπορούμενα τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Ἑορτῆς.	68
46. Περί Εὐαγγελίου	73
47. Πίναξ Κατατάξεως Ἑορτῶν.	78
α. Ἀγρυπνία	78
β. Μεγάλες καμπάνες	78
γ. Μικρὲς καμπάνες.	79
δ. Δοξολογίαι.	80
48. Ἀπορούμενα	81

1. Τάξις Καθημερινῆς Ἀκολουθίας

α. Ἑσπερινός

Μετὰ τὴν θ' Ὁραν ὁ Ἐφημέριος ποιεῖ μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι, ἀσπάζεται τὴν εἰκόνα τῆς Γλυκοφιλούσης καὶ ἔρχεται πρὸ τῶν πυλῶν, ἐνδύεται ἐπιτραχήλιον, ἀνοίγει τὴν πύλην καὶ ποιεῖ Εὐλογητόν. Εὐθὺς ἀναγινώσκει τὰς ἑπτὰ εὐχὰς τοῦ Ἑσπερινοῦ καθ' ὃν χρόνον ἀναγινώσκειται ὁ Προοιμιακός. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Προοιμιακοῦ λέγει τὰ Εἰρηνικὰ «Ἐν εἰρήνῃ...» κ.τ.λ. ὡς καὶ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι πρέπει...» καὶ εἰσέρχεται, ἀφοῦ ἀπεκδυθῆ τὸ ἐπιτραχήλιον, διὰ τῆς νοτίου πύλης εἰς τὸ Ἱερὸν βῆμα. Μετὰ τὸ κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου ἢ αἵτησις πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἀσκεπῆς ὢν. Εἰς τὸ «Κατευθυνθήτω ἡ Προσευχή μου ὡς θυμίαμα...» θυμιᾷ μὲ τὸ καθημερινὸν φέρον μανδύαν, κατὰ τὴν τάξιν (βλέπε §11 σελ. 20). Μετὰ τὸ «Καταξίωσον...» πρὸ τῶν πυλῶν λέγει· «Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινήν...» κ.τ.λ. «Ὅτι ἀγαθός...» τὴν εὐχὴν τῆς Κεφαλοκλισίας «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ κλίνας..., Εἶη τὸ κράτος...». Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις...» κ.τ.λ. «Ὅτι Σοῦ...» πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης καὶ εὐθὺς μετὰ τὰ ἀπολυτικά, ἐὰν δὲν ἔχη παράκλησιν (βλέπε §17 σελ. 28) τὴν ἐκτενῆ «Ἐλέησον ἡμᾶς...» κ.τ.λ. «Ὅτι ἐλεήμων..., Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός...» (πρὸ τῶν πυλῶν λέγει ταῦτα) κλείει τὴν πύλην καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν βλέπε (§14 σελ. 24).

β. Ἀπόδειπνον

Γίνεται εἰς τὴν Λιτὴν. «Εὐλογητός...» πρὸ τῆς Δεσποτικῆς Εἰκόνας. «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν..., Βασιλεῦ Οὐράνιε...» Ὁ ἀναγνώστης· Τρισάγιον κ.τ.λ. «Ὅτι Σοῦ...» καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῦ Ἀποδείπνου ὡς ἐστὶν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Μετὰ τὸ «Θεοτόκε Παρθένε...» (τρὶς) ἢ μικρὰ ἀπόλυσις καὶ «Εὐξώμεθα...» στρεφόμενος πρὸς τὴν Δεσποτικὴν εἰκόνα. Εἶτα ψάλλεται ὕμνος πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ «Δι' εὐχῶν...».

γ. Μεσονυκτικόν

Τελεῖται εἰς τὴν Λιτὴν. «Εὐλογητός...» κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ, «Ἐξεγερθέντες...» κ.τ.λ. ὁ Ν' ψαλμὸς ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου ἀναγινώσκονται, ὡς ἐστὶν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Εἰς τό· «Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην...» ἀνοίγεται ἡ πύλη καὶ εὐθὺς «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι..., Ἐπάκουσον ἡμῶν..., Ἐλεήμων γάρ...». Μικρὰ ἀπόλυσις. «Εὐξώμεθα..., Δι' εὐχῶν...».

δ. Ὅρθρος

Ὁ Ἐφημέριος ποιεῖ μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι καὶ προσκυνεῖ τὴν τῆς Γλυκοφιλοῦσης εἰκόνα. Εἶτα εἰσέρχεται ἐν τῷ Ἱερῷ Βήματι καὶ ἐνδεδυμένος ὡς εἶναι τὸν Μανδύαν ἐκ τοῦ Μεσονυκτικοῦ, ἐνδύεται ἐπιτραχήλιον, ἀνοίγει τὴν πύλην καὶ ποιεῖ Εὐλογητόν πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης. Εὐθύς λαμβάνει θυμιατὸν καὶ θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν, ἐνῶ ὁ κανονάρχης ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὸ «Ἐπακουσαί σου...» Ἐπιστρέφων ὁ ἐφημέριος ἴσταται εἰς τὸ κέντρον τοῦ καθολικοῦ καὶ λέγει «Ὅτι Σοῦ...» θυμιᾷ καὶ πάλιν τὸν προεστῶτα καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἅγιον βῆμα. Μετὰ τό· «Προστασία φοβερὰ...» λέγει «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι ἐλεήμων... Δόξα τῇ ἁγία...» Ἐνῶ δὲ ἀναγινώσκεται ὁ Ἐξάψαλμος, ἀναγινώσκει τὰς ἰβ' εὐχάς, ἀσκεπῆς πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης. Εἰς τὸ «Δόξα...» τοῦ Ἐξαψάλμου διὰ τῆς βορείας πύλης ἐξέρχεται καὶ κεκαλυμμένος πρὸ τῶν πυλῶν συνεχίζει τὴν ἀνάγνωσιν τῶν εὐχῶν. Εἶτα τὰ Εἰρηνικά. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν τοῦ ψαλτηρίου μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώησις· «Ὅτι ἀγαθός...» Μετὰ τὸν εἰρμὸν τῆς γ' ᾠδῆς ἡ συναπτὴ καὶ «Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός...» Ἀκολουθῶς λαμβάνει καιρὸν διὰ τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας. Μετὰ τὸν εἰρμὸν τῆς δ' ᾠδῆς ἡ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεύς...» Μετὰ τὸν εἰρμὸν τῆς η' ᾠδῆς λέγει· «Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα...» καὶ θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν...» τῆς θ' ᾠδῆς ἡ συναπτὴ καὶ «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι...» Μετὰ τὴν δοξολογίαν διὰ τῆς νοτίου πύλης ἐξέρχεται καὶ ἴσταται πρὸ τῶν ἁγίων πυλῶν καὶ λέγει· «Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν...» κ.τ.λ. «Ὅτι Θεὸς ἐλέους...» τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας «Κύριε Ἄγιε...» καὶ ἐκφώνως «Σὸν γὰρ ἐστιν...» καὶ εἰσέρχεται. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις...» κ.τ.λ. «Ὅτι Σοῦ...» Μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ Θεοτοκίον πρὸ τῶν πυλῶν ἡ ἐκτενής· «Ἐλέησον ἡμᾶς...» κ.τ.λ. «Ὅτι ἐλεήμων... Σοφία· Ὁ ὢν εὐλογητός...» κλείει ἡ πύλη καὶ ἄρχεται ἡ α' Ὦρα μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν.

Ἡ γ' καὶ δ' Ὦρα ἀναγινώσκονται εἰς τὸ παρεκκλήσιον εἰς ὃ θὰ τελεσθῇ ἡ Θεία Λειτουργία.

ε. Ἐνάτη Ὦρα

Ἀναγινώσκεται εἰς τὴν Λιτὴν ἐνδεδυμένου τοῦ ἐφημερίου μανδύαν. «Εὐλογητός...» κ.τ.λ. ὡς εἰς τὸ Ἀπόδειπνον. Εἰς τὸ τέλος τοῦ τριψάλμου ἀνοίγει ἡ πύλη. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα Κύριε... ὁ μακροθυμήσας...» μικρὰ ἀπόλυσις καὶ «Δι' εὐχῶν...».

Σημειώσεις. Ὁ ἐφημέριος ὅταν ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ βήματος, φέρει

πάντοτε μανδύαν καὶ κεκαλυμμένος ἄνευ κουκουλίου, προκειμένου νὰ θυμιάσῃ ἢ νὰ ποιήσῃ αἰτήσεις. Καὶ διὰ νὰ θυμιάσῃ ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς βορείου πύλης (ιδεὲ καὶ τάξιν §11 σελ. 20), διὰ δὲ τὰς αἰτήσεις ἀπὸ τῆς νοτίου πύλης, διὰ τῆς ὁποίας πάντοτε εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι. Πρὸ τῶν πυλῶν ἐκφωνοῦνται ἡ Μεγάλη συναπτὴ ἢ εἰρηνικά, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ ἐκτενὴς εἰς τὰς καθημερινὰς ἀκολουθίας. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν ἁγίου ἔχοντος δοξολογίαν. Τὰ εἰρηνικά δὲ πάντοτε λέγονται πρὸ τῶν πυλῶν. Αἱ ὑπόλοιποι συναπτὰ καὶ ἐκφωνήσεις λέγονται πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης ἀσκεποῦς ὄντος τοῦ ἱερέως.

2. Τάξις Ἀκολουθίας Ἁγίου Ἐχοντος Μεγάλην Δοξολογίαν

Ὁ Ἑσπερινός, τὸ Ἀπόδειπνον, τὸ Μεσονυκτικὸν καὶ αἱ ὥραι ὡς εἰς τὴν καθημερινὴν τάξιν. Ὁ Ὅρθρος ὁμοίως, πλὴν τοῦ ὅτι μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν ἔχει συναπτὴν καὶ ἐκφώνησιν· «Ὅτι Σὸν... ἐστὶν ἡ Βασιλεία...» Ὁμοίως θυμιᾷ εἰς τὴν ἐνάτην (τιμιωτέραν) μὲ φελώνιον. Μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ εὐθὺς ἢ ἐκτενὴς καὶ «Πληρώσωμεν...» ἀπὸ τῆς ἁγίας τραπέζης. «Σοφία· Ὁ ὢν εὐλογητός...» καὶ μικρὰν ἀπόλυσιν ἀπὸ τῆς ωραίας πύλης ἄνευ «Δι' εὐχῶν...», ἀλλ' ἄρχεται εὐθὺς ἢ α΄ Ὁρα.

3. Τάξις Ἀκολουθίας Ἁγίου Ἐχοντος Εἴσοδον

α. Ἑσπερινός

«Εὐλογητός...» πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης. Αἱ αἰτήσεις λέγονται ὑπὸ τοῦ διακόνου. Εἰς τὸ «Κατευθυνθήτω...» θυμιᾷ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς μὲ φελώνιον. Εἰς τὸ «Καὶ νῦν...» τῶν Ἑσπερίων γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου, ἐὰν ὑπάρχη, τοῦ ἱερέως ἐνδεδυσμένου φελώνιον καὶ ἀσκεποῦς λέγοντος μυστικῶς τὴν εὐχὴν· «Ἐσπέρας καὶ πρωΐ...» Ἐλθόντες εἰς τὸ κέντρον εὐλογεῖ λέγων «Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος...» μυστικῶς καὶ ἄρχεται θυμιᾶν κατὰ τὴν τάξιν. Περαιτωθέντος τοῦ Θεοτοκίου ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς «Σοφία· Ὁρθοί.» καὶ ποιῶν σχῆμα εἰς τοὺς χοροὺς εἰσέρχονται θυμιῶντας εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα. Μετὰ τὸ «Φῶς ἰλαρόν...» λέγει ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς· «Ἐσπέρας προκειμένον.» καὶ ψάλλεται τρίς ὑπὸ τῶν χορῶν τὸ προκειμένον, πλὴν τῶν Μεγάλων Προκειμένων ἅτινα ψάλλονται τετράκις. Ἐὰν ὑπάρχουν ἀναγνώσματα, ἀναγινώσκονται ὑπὸ τοῦ κανονάρχου τοῦ διακόνου λέγοντος ἐκάστῳ «Σοφία· Πρόσχωμεν.» Περαιτωθέντων τῶν τριῶν ἀναγνωσμάτων κλείει

τὰ βημόθυρα ὁ δὲ διάκονος λέγει· «Εἶπωμεν πάντες...». Ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι ἐλεήμων...». Ὁ προεστῶς· «Καταξίωσον...». Ὁ διάκονος· «Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινήν...». Ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι ἀγαθός..., Εἰρήνη πᾶσι». Ὁ διάκονος· «Τὰς κεφαλὰς...». Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς τὴν εὐχὴν καὶ ἐκφώνως· «Εἴη τὸ κράτος...». Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλας καμπάνας ἐξερχόμεθα εἰς τὴν Λιτήν (βλέπε §10 σελ. 17) ἄλλως ἐκδύεται τοῦ φελωνίου καὶ ἐνδύεται τὸν Μανδύαν. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις...» ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι Σοῦ ἐστίν...». Εἶτα λέγεται τὸ ἀπολυτικίον καὶ τὸ Θεοτοκίον. Ὁ διάκονος «Σοφία.» ὁ ἱερεὺς «Ὁ ὢν εὐλογητός...» καὶ ἀνοίγει τὰ βημόθυρα. Ὁ προεστῶς· «Στερεώσαι...». Ὁ κανονάρχης· «Τὴν τιμιωτέραν...». Ὁ Ἐφημέριος, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη μικρὰς καμπάνας λέγει μικρὰν ἀπόλυσιν, ἐὰν δὲ μεγάλας μεγάλην ἀπόλυσιν (βλέπε §12 καὶ §13 σελ. 22 κ.τ.λ.).

Τὸ Ἀπόδειπνον, τὸ Μεσονυκτικὸν καὶ αἱ ὥραι ὡς εἰς τὴν καθημερινήν τάξιν. Εἰς τὸ Μεσονυκτικόν, μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...» ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη μικρὰς καμπάνας, ψάλλεται ἡ Λιτή, καὶ ἀκολούθως περατοῦται τὸ Μεσονυκτικόν.

β. Ὅρθρος

Ἡ τάξις τοῦ Ὁρθρου ἕως τὴν β' στιχολογίαν εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἁγίου ἔχοντος μεγάλην δοξολογίαν. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν ὁ Πολυέλεος ἦτοι «Δοῦλοι Κύριον..., Ἐξομολογεῖσθε...» καὶ ἡ ἐκλογή. Μετὰ τοῦτον ἡ συναπτὴ καὶ «Ὅτι ηὐλόγηται...». Μετὰ τοὺς ἀναβαθμούς· «Ἐκ νεότητός μου...» ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν». Ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι ἅγιος εἶ καὶ ἐν ἁγίοις...». Τὸ «Πᾶσα πνοή...» καὶ τὸ Προκείμενον μεθ' οὗ ὁ διάκονος· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι...». Ὁ ἱερεὺς· «Εἰρήνη πᾶσι.» καὶ ἐνδεδυμένος φελώνιον καὶ ἀσκεπῆς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τοῦ ἁγίου. «Ἐκ τοῦ κατὰ... ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα». Ὁ διάκονος· «Πρόσχωμεν». Ἡ ἀνάγνωσις γίνεται ἀπὸ τῆς ὡραίας πύλης. Μετὰ ταῦτα κλείεται τὰ βημόθυρα. Ὁ Ν' ψαλμός, τὸ Ἰδιόμελον καὶ ὁ διάκονος λέγει· «Σῶσον ὁ Θεός...». Ὁ ἱερεὺς· «Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς...» καὶ ἄρχονται οἱ Κανόνες· ὁ δὲ διάκονος θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν, ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκδύεται τὸ φελώνιον. Μετὰ τὴν καταβασίαν τῆς γ' ᾠδῆς «Ἐτι καὶ ἔτι..., Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...» καὶ τὰ ἐπίλοιπα ὡς προεγράφησαν εἰς τὴν §2 σελ. 8. Ὅταν ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλας καμπάνας, εἰς τὸ «Πᾶσα πνοή...» τῶν αἰνῶν δίδεται ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς (βλέπε §15 σελ. 25).

4. Τάξις Ἀκολουθίας τῆς Κυριακῆς

Ἡ τάξις τῆς ἀκολουθίας τῆς Κυριακῆς εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἁγίου τοῦ ἔχοντος μεγάλας καμπάνας. Εἰς τὸν Ὅρθρον Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκειται ἕν ἐκ τῶν ἑνδεκα ἐωθινῶν εἰς τὰ δεξιὰ τῆς ἁγίας τραπέζης. Εἰς τὸν στίχον «Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας...» ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος φελώνιον ἀνοικτοῦ χρώματος καὶ κουκούλιον, ἐξέρχεται διὰ τῆς ωραίας πύλης εἰς τὸ κέντρον τοῦ ναοῦ κρατῶν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἔχων τὴν Ἀνάστασιν πρὸς τὸν λαόν, ἵνα προσκυνήσουν αὐτοὶ οἱ πιστοί. Ἐννοεῖται ὅτι Λιτὴν καὶ Πολυέλεον δὲν ἔχει ἡ Κυριακὴ ἀλλὰ ἀντὶ αὐτοῦ ἀναγινώσκειται ὁ Ἄμωμος καὶ εὐθύς τὰ Εὐλογητάρια μεθ' ὧν γίνεται ἡ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι ἠυλόγηταί σου...». Ὁμοίως δὲν ἔχει χρισίον. Τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου ὡς εἰς μεγάλας καμπάνας.

5. Τάξις Ἀγρυπνίας

Μετὰ τὴν θ' Ὄραν ἀναγινώσκειται ὁ μικρὸς Ἑσπερινός. Ὁ ἱερεὺς πρὸ τῶν πυλῶν ἐνδεδυμένος μανδύαν χωρὶς νὰ ἀνοίξη τὴν λέγει· «Εὐλογητός...» καὶ ἀπέρχεται. Ὁ Κανονάρχης λέγει τὸν Προοιμιακόν, τὸ «Φῶς ἰλαρόν...» καὶ τὸ «Στερεώσαι...». Εἰς τὸ «Κατευθυνθήτω...» θυμιᾷ μετὰ τὸ κατζίον ὁ ἐκκλησιάρχης. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι Σοῦ ἐστίν...» καὶ εὐθύς τὸ ἀπολυτικίον ἅπαξ ἐὰν εἶναι Δεσποτικὴ ἢ Θεομητορικὴ ἑορτὴ. Ἄλλως λέγεται καὶ τὸ Θεοτοκίον. Ὁ ἱερεὺς· «Σοφία· Ὁ ὦν Εὐλογητός...» καὶ μικρὴ ἀπόλυσις.

Τὴν ὀρισθεῖσαν ὥραν ὁ ἐφημέριος ἐνδεδυμένος μανδύαν πρὸ τῶν πυλῶν χωρὶς νὰ ἀνοίξη τὴν πύλην ποιεῖ εὐλογητὸν κ.τ.λ. τοῦ ἀποδείπνου καὶ ἀναγινώσκειται ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου τὸ μικρὸν Ἀπόδειπνον. Ἡ εὐχὴ «Καὶ δὸς ἡμῖν...» δὲν ἀναγινώσκειται. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...» μικρὰ ἀπόλυσις. «Εὐξόμεθα...» καὶ «Δι' εὐχῶν...».

Βαλὼν μετάνοιαν ὁ ἐφημέριος τῷ προεστῶτι εἰσέρχεται εἰς τὸ ἅγιον βῆμα λαμβάνει τὸ καθημερινὸν θυμιατόν, ἀνοίγει τὴν πύλην καὶ τὰ βημόθυρα, ἄρχεται νὰ θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν ἐξερχόμενος διὰ τῆς ωραίας πύλης προπορευομένου τοῦ ἐκκλησιάρχου λέγοντος· «Κελεύσατε». Ἀφοῦ θυμιάσῃ κατὰ τὴν τάξιν ἐπανελθὼν εἰς τὸ κέντρον τοῦ ναοῦ ἐκφωνεῖ· «Κύριε εὐλόγησον.» καὶ θυμιάσας πάλιν τὸν προεστῶτα καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας εἰσέρχεται διὰ τῆς ωραίας πύλης εἰς τὸ ἅγιον βῆμα. Θυμιάσας δὲ καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκφωνεῖ ἀσκεπῆς ὦν· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ Ὁμοουσίῳ...» καὶ ἄρχεται ὁ Μέγας Ἑσπερινός ὡς εἰς τὴν §3α σελ. 8. Εἰς

τὴν εἴσοδον ἐνδύονται πάντες οἱ ἱερεῖς καὶ διάκονοι καὶ ψάλλουσι τὸ «Φῶς ἰλαρόν...». Ὅμοίως τὸ προκείμενον μία ἐκτός, καὶ μία ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ βήματος. Κατόπιν αἱ ἀναγνώσεις, τὸ «Εἶπωμεν πάντες...», τὸ «Καταξίωσον...», τὸ «Πληρώσωμεν...». Ἀκολουθεῖ ἡ Λιτή (βλέπε §10 σελ. 17) τὰ ἀπόστιχα κ.τ.λ. τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ «Θεοτόκε Παρθένε...» ὅποτε ὁ διάκονος θυμῶ τούς ἄρτους καὶ τὸν λαὸν κατὰ τὴν τάξιν. Μετὰ τὸ «Θεοτόκε Παρθένε...» ὁ ἱερεὺς διὰ τῆς βορείου πύλης ἐξέρχεται ἐνδεδυμένος φελώιον καὶ εὐλογεῖ τούς ἄρτους λέγοντος τοῦ διακόνου· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν». Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν. Κατόπιν λαμβάνει ἓνα ἄρτον καὶ ἀσπάζονται αὐτὸν αὐτὸς τε καὶ ὁ διάκονος καὶ ἀφοῦ τοποθετήσῃ πάλιν τὸν ἄρτον ποιοῦσι σχῆμα εἰς τούς χοροὺς καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ ἅγιον βῆμα. Μετὰ τὸ «Πλούσιοι ἐπτώχευσαν...» ὁ διάκονος «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν». Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογία Κυρίου...», εὐθὺς ἢ ἀνάγνωσις ὁ δὲ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός...». Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν εὐθὺς ὁ ἐξάψαλμος. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν πάλιν ἀνάγνωσις, ὁ δὲ ἱερεὺς· «Δι' εὐχῶν...» ἢ «Χριστὸς Ἀνέστη...» διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἕως Ἀναλήψεως Περίοδον. Ἐν συνεχείᾳ τὰ ἐπίλοιπα τοῦ Ὁρθρου ὡς προεγράφησαν ἐν §3β σελ. 9.

6. Τάξις Πανηγύρεως

Ἡ ἡμετέρα Μονὴ τοῦ Φιλοθέου ὡς γνωστὸν πανηγυρίζει εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἥτοι τὴν 25ην Μαρτίου· κατ' αὐτὴν, ὡς καὶ εἰς τὰς ἄλλας Μονὰς τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους τελεῖται ἀγρυπνία, ὀλονύκτιος ἀγρυπνία, τῆς ὁποίας χοροστατεῖ Ἀρχιερεὺς ἢ Καθηγούμενος ἐτέρας Μονῆς.

Ἡ τάξις τῆς Ἀγρυπνίας τῆς Πανηγύρεως εἶναι περίπου ἢ αὐτὴ μὲ τὰς ὑπολοίπους.

Ὁ Μικρὸς Ἐσπερινὸς ψάλλεται ἀπαραλλάκτως ὡς ἐν §5 σελ. 10 προεγράφη.

Ἡ ἀγρυπνία ἄρχεται μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου διὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου, παραλειπομένων τῶν εὐχῶν «Καὶ δὸς ἡμῖν Δέσποτα...» καὶ τὸ «Ἄγιε Ἄγγελε...». Ἐν συνεχείᾳ περατοῦται ὡς προεγράφη ἐν §5 σελ. 10.

Μετὰ τὸ Ἀπόδειπνον εἰσέρχονται ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ἱερεῖς μετὰ τῶν διακόνων εἰς τὸν Ναόν. Εἰς τὴν Λιτὴν ἐνδύεται ὁ Ἀρχιερεὺς ἢ ὁ Καθηγούμενος τὸν μανδύαν μετὰ τῆς ποιμαντορικῆς ράβδου, εἰσέρχεται εἰς τὸ καθολικόν, προσκυνεῖ τὰς ἀγίας εἰκόνας, εὐλογεῖ τὸ ἐκκλησίασμα καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον. Τότε ὁ ἐφημέριος ποιεῖ μετάνοιαν τῷ Ἀρχιερεῖ καὶ

εισέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι καὶ ἐνδεδυμένος μανδύαν, ἀφοῦ θυμιάση κατὰ τὴν τάξιν ἐκφωνεῖ· «Δόξα τῇ ἀγία καὶ Ὁμοουσίῳ...» καὶ ἄρχεται ἢ ἀγρυπνία ὡς ἐν §5 τῆς σελ. 10 προεγγραφή.

Εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα...» θυμιάζουν δύο ἱεροδιάκονοι μὲ κουβούκλια· τὴν εὐλογίαν τοῦ θυμιάματος λαμβάνουσι παρὰ τῷ Ἀρχιερεῖ ἢ τῷ Καθηγουμένῳ, τὸν ὁποῖον καὶ θυμιάζουν ἐν πρώτοις 3κις καὶ κατόπιν εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα ἵνα θυμιάσουν κατὰ τὴν τάξιν. Ἐν συνεχείᾳ, βάκις τὸν Καθηγούμενον καὶ 9άκις τὸν Ἀρχιερέα.

Ὅταν ὑπάρχη Ἀρχιερεὺς ἢ ὁ Καθηγούμενος εἶναι ἐνδεδυμένος μανδύαν ἐπὶ τοῦ θρόνου οὐδέποτε εὐλογεῖ ὁ ἐφημέριος, ἀλλ' ὁ Ἀρχιερεὺς ἢ ὁ Καθηγούμενος.

Τοὺς ἄρτους εὐλογεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τοῦ θρόνου φορῶν ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον.

Εἰς τοὺς αἶνους δίδεται ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς. Ὁ Ἀρχιερεὺς χρίει τὸν ἱερέα, εὐλογεῖ καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον.

Μετὰ τὴν α΄ Ὡρα γίνεται ἀγιασμὸς εἰς τὴν φιάλην ἐνδεδυμένων φελώνιον τῶν ἱερέων καὶ φερόντων κουκούλιον. Διὰ τῆς ὠραίας πύλης ἐξέρχονται κρατοῦντες τὰ ἅγια Λείψανα. Τὸ Πηγὴ ἱαμάτων ψάλλεται ἀργῶς μὲ μουσικὴ ἕως ὅτου φωτισθοῦν πάντες.

Μετὰ τὸν ἀγιασμὸν οἱ μέλλοντες λειτουργῆσαι ποιοῦσι ἀνὰ δύο μετάνοιαν τῷ Ἀρχιερεῖ, εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ ἐνδύονται. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐν τῷ Καθολικῷ ἀναγινώσκονται ἢ γ' καὶ 5' Ὡρα. Ὁ Ἐφημέριος ποιεῖ προσκομιδὴν ἀλλ' οὐδένα μνημονεύει· μόνον μία μερίδα ἐξάγει τὴν τοῦ Ἀρχιερέως. Εἰς τὸ τέλος τῆς 5' Ὡρας οἱ Διάκονοι ἐξέρχονται τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ στάντες ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ Ἀρχιερέως ἐκφωνοῦσι κατὰ τὴν τάξιν «Οἱ Ἱερεῖς ἐξέλθετε. Ἐξέλθετε οἱ Ἱερεῖς». Οἱ δὲ ἐξεληθόντες κρατοῦσι ἀνὰ ἓν ἄμφιον τοῦ Ἀρχιερέως, ὁ δὲ χορὸς ψάλλει· «Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα...» ἕως οὗ ἀσπαθῆ τὰς εἰκόνας. Κατόπιν δύο διάκονοι ἴστανται ἔναντι τοῦ Ἀρχιερέως, ἐκφωνοῦσιν ἐναλλάξ τὰς εὐχὰς ἐκάστου ἀμφίου καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ἐνδύεται αὐτὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ. Ἀκολουθῶς ὁ Ἀρχιεδιάκονος κρατῶν τὰ δικηροτρίκηρα λέγει ἐκφώνως· «Οὕτω λαμψάτω...» καὶ σταυρώσας τὰς χεῖρας δίδωσι τῷ Ἀρχιερεῖ τὸ μὲν δίκηρον εἰς τὴν ἀριστερὰν τὸ δὲ τρίκηρον εἰς τὴν δεξιάν, ὅστις καὶ εὐλογεῖ. Εἶτα ψάλλεται τὸ Ἀπολυτίκιον καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία. Ὁ Ἀρχιερεὺς κάθηται ἐπὶ πολυθρόνας, οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ διάκονοι εἰς τὰ τυπικὰ ἀνὰ δύο εἰσέρχονται, ἵνα ποιῶσι τὰς αἰτήσεις, καὶ εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς πάντες εἰσέρχονται εἰς τὸ ἅγιον βῆμα. Θυμιᾶ ὁ Ἀρχιερεὺς κύκλοθεν τῆς

ἀγίας Τραπέζης καὶ ἐξέρχεται νὰ θυμιάσῃ τὸν λαὸν προπορευομένων τῶν διακόνων. Ἡ εἴσοδος, τὸ Ἀπολυτίκιον, τὸ Κοντάκιον, ὁ Τρισάγιος ὕμνος, τὸ «Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς» (τρὶς) καὶ τὸ «Ἐπάκουσον ἡμῶν...» ἅπαξ. Ἡ φήμη τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Ἀρχιερέως, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ὑπὸ τῶν διακόνων. Εἰς τὸν Χερουβικὸν ὕμνον ἐξάγονται μερίδες ἐν τῇ Προσκομιδῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως μόνον. Ἡ Μεγάλη εἴσοδος. Εἰς ἱερεὺς φέρει τὸ ὠμοφόριον πρὸ τῶν τιμίων δώρων καὶ ἐλθὼν πρὸ τῆς ὠραίας πύλης ἐνδύει αὐτὸ τὸν Ἀρχιερέα. Ἀκολουθεῖ διάκονος φέρων τὸ ἅγιον Δισκάριον καὶ ἱερεὺς τὸ ἅγιον ποτήριον. Φθάσαντες εἰς τὸ κέντρον ὁ διάκονος προχωρεῖ λέγων· «Τῆς Ἀρχιερωσύνης σου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ Βασιλείᾳ αὐτοῦ· πάντοτε...» ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ τὰ τίμια Δῶρα καὶ ἀκολούθως μνημονεὺει ζῶντας. Εἶτα ἀφοῦ τοποθετήσῃ τὸ ἅγιον Δισκάριον ἐπὶ τῆς ἀγίας Τραπέζης, προχωρεῖ καὶ ὁ κρατῶν τὸ ἅγιον Ποτήριον ἱερεὺς, λέγων τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω, καὶ θυμιᾷ ὁ Ἀρχιερεὺς· καὶ ἀφοῦ λάβῃ καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον εἰς χεῖρας αὐτοῦ μνημονεὺει κεκοιμημένους, οὕτω περατοῦται ἡ Μεγάλη εἴσοδος εἰσερχομένων πάντων τῶν ἱερέων καὶ διακόνων κατὰ τάξιν.

Ἀκολούθως τὰ λοιπὰ τῆς Θείας Λειτουργίας. Μετὰ τὴν Ὀπισθάμβωνον εὐλογοῦνται τὰ κόλλυβα· καὶ ἀπόλυσις τοῦ δὲ ἱερέως λέγοντος «Δι' εὐχῶν τοῦ ἀγίου Δεσπότου...» ἢ ἐὰν εἶναι ὁ προεξάρχων ἡγούμενος «Δι' εὐχῶν τοῦ ἀγίου πατρός...».

Ὅταν εἶναι παρὼν Ἀρχιερεὺς ἢ προσκεκλημένος καθηγούμενος εἰς τὰς αἰτήσεις μνημονεύεται ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν θέσιν τοῦ Πατριάρχου καὶ ὁ Καθηγούμενος ἐτέρας Μονῆς εἰς τὴν θέσιν τοῦ Καθηγουμένου.

Εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ καὶ ψάλλεται τὸ μνημόσυνον τῶν ἀοιδήμων κτιτόρων τῆς Μονῆς μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἑσπερινοῦ εἰς τὸ κέντρον τοῦ ναοῦ μετεχόντων πάντων τῶν ἱερέων.

7. Τάξις Ἀκολουθίας τῆς Τραπέζης

Μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν ὁ ἐφημέριος λαμβάνει τὴν εἰκόνα τοῦ ἐορταζομένου ἀγίου καὶ προπορευομένων λαμπάδων ἔρχονται εἰς τὴν τράπεζαν ψάλλοντες τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ ἀναγνώστης ἐκ τοῦ ἁμβωνος, εἰσερχομένων πάντων εἰς τὴν τράπεζαν λέγει· «Πάτερ ἡμῶν...» Δόξα..., Καὶ νῦν..., Κύριε ἐλέησον (γ'), Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον». Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ἢ ὁ ἡγούμενος εὐλογῶν λέγει· «Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν εὐλόγησον τὴν βρῶσιν καὶ τὴν πόσιν τῶν δούλων σου, ὅτι ἅγιος εἶ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Κατόπιν ὁ ἀναγνώστης

λέγει τὸ «Ἀμήν.» καὶ τὸν τίτλον τῆς ἀναγνώσεως ἐπισυνάπτων καὶ τὸ «Δέσποτα ἄγιε, εὐλόγησον». Ὁ Ἀρχιερεὺς «Δι' εὐχῶν...». Μέλλον δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς μεταλαβεῖν τοῦ οἴνου κρούει τὸν κώδωνα καὶ ὁ ἀναγνώστης λέγει «Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου... (ἢ τοῦ ἁγίου Πατρός...)».

Μετὰ δὲ τὸ γεύσασθαι, ὁ Ἀρχιερεὺς κρούει διὰ μαχαιριδίου τὴν τράπεζαν, ἵνα διακοπῇ ἡ ἀνάγνωσις. Ὁ ἀναγνώστης κατέρχεται καὶ ποιεῖ καθ' ὁδὸν μετανοίας τρεῖς λέγων «Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων...» (δύς) καὶ τὸ τρίτον «Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου... (ἢ τοῦ ἁγίου Πατρός...)» καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ ποτήριον οἴνου καὶ τεμάχιον ἄρτου. Κατόπιν προσφέρονται τὰ κόλυβα. Κρούει πάλιν τὸν κώδωνα καὶ ἀνιστάμεθα, ὁ δὲ διακονητῆς τῆς τραπέζης προσέρχεται καὶ ποιήσας ὡς ὁ ἀναγνώστης, λέγει ἐπὶ πλεόν «Δόξα..., Καὶ νῦν..., Κύριε ἐλέησον (γ'), εὐλόγησον τὰ περισσεύματα τῶν κλασμάτων». Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν λέγει «Χριστὲ ὁ Θεός, εὐλόγησον τὰ περισσεύματα τῶν κλασμάτων καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ Μονῇ ταύτῃ καὶ εἰς τὸν κόσμον σου ἅπαντα». Ὁ ἀναγνώστης «Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ ἐλεῶν..., Δόξα σοι, Κύριε..., Δόξα..., Καὶ νῦν..., Κύριε ἐλέησον (γ') εὐλόγησον». Καὶ λαβὼν τὸ ὕψωμα ἄκροις δακτύλοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ λέγει «Μέγα τὸ ὄνομα.» καὶ ἡμεῖς «Τῆς ἁγίας Τριάδος.» καὶ αὐτὸς σταυροειδῶς «Παναγία Θεοτόκε, βοήθει ἡμῖν». Ταῦτα τρισσεύονται. Καὶ εἰς τὸ τέλος ἡμεῖς «Ταῖς αὐτῆς ἁγίαις πρεσβείαις, (Χριστὲ) ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς». Εἶτα αὐτός «Μακαρίζομέν σε...» καὶ ἀκολούθως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς ἢ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν...». Καὶ λαμβάνουσι πάντες ἐκ τοῦ ὕψωματος. Μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς ἢ ὁ Καθηγούμενος κρούων τρεῖς τὸν κώδωνα «Εἰς τὰς πολλὰς πρεσβείας τῆς Παναχράνου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας». Καὶ ὁ ἀναγνώστης «Ταῖς αὐτῆς (ἁγίαις) πρεσβείαις...». Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς πάλιν «Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, τροφήν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτόν, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Ὁ ἀναγνώστης «Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.» καὶ εὐθὺς τὸ Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ...». Ὁ ἀναγνώστης «Εὐχαριστοῦμέν σοι...». Ἐὰν εἶναι Κυριακὴ «Δόξα...», ἢ Ὑπακοή, Καὶ νῦν..., Τῇ ὑπερμάχῳ... ἢ τὸ Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. (Εἰς τὴν Πανήγυριν «Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τῇ ὑπερμάχῳ...»). Κύριε ἐλέησον. (τρῖς), Δέσποτα ἄγιε, εὐλόγησον». Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός ὁ ἐλεῶν καὶ τρέφων ἡμᾶς ἐκ τῶν αὐτοῦ πλουσίων δωρεῶν, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπία, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

- Ὁ Ἀναγνώστης· Ἀμήν.
- Ὁ Ἐφημέριος· Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.
- Ὁ Ἀναγνώστης· Ἀμήν.
- Ὁ Ἐφημέριος· Ὁ Θεὸς συγχωρήσαι καὶ ἐλεῆσαι τοὺς εὐσεβεῖς καὶ Ὁρθοδόξους Χριστιανούς.
- Ὁ Ἀναγνώστης· Ὁ Θεὸς συγχωρήσαι καὶ ἐλεῆσαι αὐτούς.
- Ὁ Ἐφημέριος· Τοὺς κοπιῶντας, διακονοῦντας, καὶ ἐργαζομένους πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν.
- Ὁ Ἀναγνώστης· Ὁ Θεὸς συγχωρήσαι καὶ ἐλεῆσαι αὐτούς.
- Ὁ Ἐφημέριος· Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδήμων κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης.
- Ὁ Ἀναγνώστης· Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν.
- Ὁ Ἐφημέριος· Ὁ Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας,
- Ὁ Ἀναγνώστης· Ταῖς αὐτῆς ἁγίαις πρεσβείαις ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.
- Ὁ Ἐφημέριος· Τοῦ Τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου,
- Ὁ Ἀναγνώστης· Αὐτοῦ ἁγίαις πρεσβείαις ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.
- Ὁ Ἐφημέριος· Τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Φιλοθέου, Συμεῶν, Διονυσίου, Λουκᾶ καὶ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ,
- Ὁ Ἀναγνώστης· Αὐτῶν ἁγίαις πρεσβείαις ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.
- Ὁ Ἐφημέριος· Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης,
- Ὁ Ἀναγνώστης· Αὐτῶν ἁγίαις πρεσβείαις ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.
- Ὁ Ἐφημέριος· Τοῦ Ἁγίου (τῆς ἡμέρας) οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν,
- Ὁ Ἀναγνώστης· Αὐτοῦ ἁγίαις πρεσβείαις ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.
- Ὁ Ἐφημέριος· Καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων... (βλέπε σημείωσιν εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα).

8. Τάξις Καθημερινῆς Ἀκολουθίας τῆς Τραπέζης

Ὁ Ἀναγνώστης· Πάτερ ἡμῶν...

Ὁ Ἱερεὺς· Χριστὲ ὁ Θεὸς, εὐλόγησον τὴν βρῶσιν...

Ὁ Ἀναγνώστης λέγει τὸν τίτλον τῆς ἀναγνώσεως.

Ὁ Ἱερεὺς· Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων...

Εἰς τὴν μετάληψιν τοῦ οἴνου, ἢ ὕδατος κρούει τὸν κώδωνα. Ὁ ἀναγνώστης· Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων...

Μετὰ τὸ μεταλαβεῖν κρούει τρις ὁ ἱερεὺς διὰ τοῦ μαχαιριδίου τὴν τράπεζαν, διακόπτεται ἡ ἀνάγνωσις καὶ ὁ ἀναγνώστης ποιεῖ τὰς συνήθεις μετανοίας καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ποτήριον οἴνου καὶ τεμάχιον ἄρτου λέγων· «Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων... (τρῖς), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Κύριε ἐλέησον (τρῖς). Εὐλόγησον τὰ περισσεύματα τῶν κλασμάτων». Καὶ ὁ ἱερεὺς· «Χριστὲ ὁ Θεὸς, εὐλόγησον τὰ περισσεύματα...». Ὁ ἀναγνώστης· «Εὐχαριστοῦμέν σοι...». Ἐὰν εἶναι ἔσπερινή Τράπεζα μὴ νηστησίμου ἡμέρας λέγει· «Εὐφρανας ἡμᾶς...». Ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει εἰς πρωϊνὴν καὶ εἰς νηστείας ἡμέραν· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ ἐλεῶν...» καὶ εἰς ἔσπερινὴν μὴ νηστησίμου ἡμέραν· «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς τῆ αὐτοῦ θεία χάριτι...» κ.τ.λ. (βλέπε §7 σελ. 13).

Σημειώσιν. Εἰς τὰς ἐπισήμους ἑορτὰς καὶ τὴν Πανήγυριν ὁ Ἀρχιερεὺς ἢ ὁ Καθηγούμενος ἴσταται μετὰ τὸ πέρας τῆς Τραπέζης εἰς τὴν θύραν τῆς τραπέζης καὶ εὐλογεῖ τοὺς ἐξερχομένους. Ὁ δὲ Ἐφημέριος καὶ εἰς τῶν διακόνων ἐνδύονται, ἐλθόντος δὲ τοῦ Ἀρχιερέως ἢ τοῦ Καθηγουμένου καὶ ἀναβάντος εἰς τὸν θρόνον λέγει ὁ Διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἐπισκόπου..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ πατρός..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...». Ὁ Ἀρχιερεὺς· «Ἐπάκουσον ἡμῶν..., Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλόανθρωπος...». καὶ ὁ πολυχρονισμὸς αὐτοῦ. Εἶτα ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου μικρὰ Ἀπόλυσις καὶ «Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου...».

Τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ὡς καὶ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα ἀντὶ τοῦ «Πάτερ ἡμῶν...», «Δόξα..., Καὶ νῦν...»· τὸ «Προλαβοῦσαι..., Χριστὸς Ἀνέστη (τρῖς). Εὐλόγησον». Ὁμοίως ἀντὶ τοῦ «Δι' εὐχῶν...» τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...». Ἔτι ἀντὶ τοῦ «Μέγα τὸ ὄνομα. Τῆς ἁγίας Τριάδος.» τό· «Χριστὸς Ἀνέστη. Ἀληθῶς ἀνέστη. Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν». Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι δὲν μεταλαμβάνομεν ἐκ τοῦ ὑψώματος, ἀλλ' ἀσπαζόμεθα τοῦτο ἅπασαν τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα. Τὴν δὲ Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ μεταλαμβάνομεν πάντες ἐξ αὐτοῦ.

9. Τάξις Ἀκολουθίας Ἀποδόσεως Ἑορτῆς

Ἡ τάξις ἀκολουθίας ἀποδόσεως ἑορτῆς εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἁγίου ἔχοντος Μεγάλην Δοξολογίαν καὶ (βλέπε §2 σελ. 8). Ἀπόστολος καὶ Εὐ-αγγέλιον λέγονται τῆς ἡμέρας. Τὰ προεόρτια καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν ἑορτῶν εἶναι·

Τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου	7 καὶ 12 Σεπτ.
Τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ	13 καὶ 21 Σεπτ.
Τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου	20 καὶ 25 Νοεμ.
Τῶν Χριστουγέννων	20 καὶ 31 Δεκ.
Τῶν Θεοφανείων	2 καὶ 14 Ἰαν.
Τῆς Ὑπαπαντῆς	1 καὶ 9 Φεβ.
Τῆς Μεταμορφώσεως	5 καὶ 13 Αὐγ.
Τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου	14 καὶ 28 Αὐγ.
Τοῦ Πάσχα	ἕως Παρασκευὴν ἡ Ἑβδομάδος
Τῆς Πεντηκοστῆς	ἕως Σαββάτου πρὸ τῶν Ἁγίων Πάντων

10. Τάξις τῆς Λιτῆς

Ἡ Λιτὴ ψάλλεται ἀφ' ἑσπέρας ὅταν ὁ ἑορταζόμενος ἅγιος ἔχη μεγά-λας καμπάνας. Ὁμοίως πρὸ τῶν Ἀποστίχων τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ τῆς Ἀγρυπνίας. Εἰς τὰς μικρὰς καμπάνας, ὅταν ἔχη Λιτὴν, ψάλλεται εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν μετὰ τό· «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...». Ὡσαύτως καὶ τὰς Κυριακὰς μετὰ τὸν Τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ Λιτὴ ὅταν ἔχη ὁ ἅγιος μικρὰς καμπάνας. Μετὰ τὴν δέησιν· «Πληρώσωμεν...» κ.τ.λ. καὶ «Εἴη τὸ Κράτος...», ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ Διακόνου προπορευομένων λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ λαμβάνει ἐκ τοῦ προσκυνηταρίου τὴν εἰκόνα τοῦ ἑορτάζοντος ἁγίου ἐνῶ ὁ Χορὸς ψάλλει πρῶτον τὸ Ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου, ἐὰν εἶναι ἀΐχος τό· «Τῷ ἔκτω μηνί...» εἰ δὲ καὶ εἶναι β΄ ἡχος λέγομεν· «Εὐαγγε-λίζεται ὁ Γαβριήλ...» καὶ ἀκολουθοῦν τὰ τῆς ἑορτῆς. Ἐλθόντες εἰς τὴν Λιτὴν θέτει ὁ ἱερεὺς τὴν εἰκόνα εἰς εὐπρεπισμένην τράπεζαν καὶ λαμβά-νει τὴν θέσιν αὐτοῦ, ὁ δὲ διάκονος θυμιᾷ τὰς εἰκόνας, τὸν προεστῶτα, τὸν ἐφημέριον καὶ τὸν λαόν. Περατωθέντων τοῦ «Δόξα... Καὶ νῦν...», τῶν Ἰδιομέλων τῆς Λιτῆς ὁ Διάκονος εἶπερ τύχη, λέγει ταῦτα, εἰδὲ μὴ, ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος φελώνιον·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· ὕψωσον

κέρας Χριστιανῶν ὀρθοδόξων καὶ κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου τὰ πλούσια· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· ἰκεσίαις τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν μεγάλων Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος, Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Διονυσίου Αἰγίνης καὶ Νεκταρίου Πενταπόλεως τῶν θαυματουργῶν· τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Ἀρτεμίου τοῦ Θαυματουργοῦ, Θεοδώρων Τήρωνος καὶ Στρατηλάτου· τῶν ἁγίων Ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους, Ἀντίπα, Μοδέστου καὶ Ἐλευθερίου τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ἁγίων θαυματουργῶν καὶ ἰαματικῶν Ἀναργύρων· τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, Φιλοθέου, Συμεῶν, Διονυσίου, Λουκᾶ, καὶ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης· τοῦ Ἁγίου (τῆς ἡμέρας) οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων, ἰκετεύομέν σε, μόνη πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν κατοικούντων καὶ ἐνασκουμένων ἐν τῷ Ἁγιωνύμῳ Ὄρει τούτῳ.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς Χριστιανῶν θλιβομένης τε καὶ καταπονουμένης, ἐλέους Θεοῦ καὶ βοηθείας ἐπιδεομένης· σκέπης τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, καὶ τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ· εἰρήνης καὶ καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου· εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν· σωτηρίας καὶ βοηθείας τῶν μετὰ σπουδῆς καὶ φόβου Θεοῦ κοπιώντων καὶ διακονούντων Πατέρων καὶ Ἀδελφῶν ἡμῶν· ὑπὲρ τῶν ἀπολειφθέντων, καὶ τῶν ἐν ἀποδημίαις ὄντων· ὑπὲρ ἰάσεως τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων· ὑπὲρ ἀνέσεως, μακα-

ρίας μνήμης, καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, πάντων τῶν προαπελθόντων Πατέρων καὶ Ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων, καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων· ὑπὲρ ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων· καὶ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς διακονίαις ὄντων, καὶ πάντων τῶν διακονούντων καὶ διακονησάντων ἐν τῇ ἀγία Μονῇ ταύτῃ, εἰπόμεν.

Καὶ ἐνταῦθα μνημονεύει οἷα ὀνόματα θέλει.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν Μονὴν ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, ἐμφυλίου πολέμου, καὶ αἰφνιδίου θανάτου· ὑπὲρ τοῦ ἵλεων εὐμενῆ καὶ εὐδιάλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν καὶ νόσον τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην, καὶ ρύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ὁ ἱερεὺς ἀποκαλύπτεται ἐκ τοῦ κουκουλίου καὶ λέγει (ἢ ὁ Ἀρχιερεὺς εἶπερ τύχη)·

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν· καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκ τοῦ θρόνου ἢ ὁ ἱερεὺς ἐστραμμένος πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Δέσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἰκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν

ἀγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καλλινίκων μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἀγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἀγίου (τῆς ἡμέρας) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων·

Εὐπρόσδεκτον ποιήσον τὴν δέησιν ἡμῶν· δώρησαι ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων ἡμῶν· σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· ἀποδιώξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωὴν· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Εὐθὺς ἐντὸς τοῦ Καθολικοῦ ψάλλονται τὰ Ἀπόστιχα· ὁ δὲ ἱερεὺς ἐνδύεται τὸ κουκούλιον, λαμβάνει τὴν εἰκόνα καὶ προπορευομένων λαμπάδων εἰσέρχεται καὶ θέτει τὴν εἰκόνα ἐν τῷ προσκυνηταρίῳ. Κατόπιν ἔρχεται μετὰ τοῦ Διακόνου πρὸ τῶν πυλῶν, ποιεῖ τρία προσκυνήματα καὶ σχῆμα μετανοίας πρὸς τὸν λαόν, εἰσέρχεται διὰ τῆς νοτίου πύλης ἐν τῷ ἱερῷ βήματι, καὶ οὕτω λαμβάνει τέλος ἢ τάξις τῆς Λιτῆς.

Χρὴ εἰδέναί, ὅτι τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων ἐξερχόμεθα εὐθὺς μετὰ τὴν Δοξολογίαν τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου.

11. Τάξις Θυμιάσεως

Ὁ Ἐφημέριος θυμιᾷ μὲ μανδύαν καὶ πάντοτε καλυμμένος ἄνευ κουκουλίου εἰς τὰς ἐξῆς περιόδους τῆς Ἀκολουθίας. Εἰς τὸ «Κατευθυνθήτω...» τοῦ καθημερινοῦ Ἑσπερινοῦ ἢ τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀγίου ἑορταζομένου διὰ Μεγάλης Δοξολογίας, εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου Ὁρθρου, πρὸ τοῦ Ἐξαψάλμου, ἐκτὸς τῆς Ἀγρυπνίας, ἣτις δὲν ἔχει θυμίαμα, εἰς τὴν «Τιμιωτέραν...» τῆς καθημερινῆς μόνον ἀκολουθίας, καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης Ἀγρυπνίας.

Ἐνδεδυμένος φελώνιον θυμιᾷ εἰς ὅλας τὰς ὑπολοίπους περιόδους, ἦτοι· Εἰς τὸ «Κατευθυνθήτω...» τοῦ Ἑσπερινοῦ ὅταν ἔχη εἴσοδον, εἰς τὴν α' ὥδην τοῦ Κανόνος ὅταν ὁ ἅγιος ἔχη καμπάνας, εἰς τὴν «Τιμιωτέραν...» ἢ τὴν θ' ὥδην ὅταν ἔχη Μεγάλην Δοξολογίαν ἢ καμπάνας. Εἰς τὴν α' ὥδην καὶ τὴν Τιμιωτέραν τὰς Κυριακάς. Εἰς τὰς Ἀγρυπνίας καὶ πανήγυριν, πλὴν τῆς θυμιάσεως ἣτις γίνεται πρὸ αὐτῶν, ἦτοι· εἰς τὸ «Κατευθυνθήτω...», εἰς τὴν α' καὶ θ' ὥδην. Καὶ τέλος εἰς τὴν Λιτὴν καὶ τὴν ἀρτοκλασίαν.

Ἡ τάξις θυμιάσεως εἶναι· Ὁ Ἐφημέριος ἀφοῦ λάβῃ τὸ θυμιατὸν εὐ-

λογῶν λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ θυμιάματος καὶ ἄρχεται νὰ θυμιᾷ σταυροειδῶς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὸ ἐρμάριον τὸ περιέχον τὰς λειψανοθήκας, τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ διὰ τῆς βορείου πύλης ἐξέρχεται καὶ θυμιᾷ ἀνὰ τρεῖς τὸν Προεστῶτα, τὰς εἰκόνας τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ καὶ τῆς Θεομήτορος, τὰς εὐρισκομένας εἰς τὸ τέμπλον, τὰς εἰκόνας τοῦ προσκυνηταρίου, τὴν Γλυκοφιλοῦσαν καὶ διὰ τοῦ προεστῶτος, τὸν ὅποιον θυμιᾷ τρεῖς ἄρχεται θυμιᾶν τοὺς ἐν τῷ δεξιῷ χορῷ εὐρισκομένους· εἶτα ἔρχεται εἰς τὸ κέντρον τοῦ Ναοῦ καὶ διὰ τοῦ θυμιατοῦ ποιεῖ σχῆμα σταυροῦ, ἥτοι· θυμιᾷ πρὸς τὸν ἀριστερὸν χορὸν, τὴν Λιτὴν, τὸν δεξιὸν χορὸν καὶ πρὸς τὸ ἱερὸν βῆμα· ἀκολουθῶς προχωρεῖ πρὸς τὸ τέμπλον, θυμιᾷ τὰς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τοῦ ἁγίου Διονυσίου, τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους Πατέρας καὶ τὴν Γλυκοφιλοῦσαν· ἐν συνεχείᾳ τὸν ἀριστερὸν χορὸν καὶ ἐλθὼν πάλιν εἰς τὸ κέντρον ποιεῖ σχῆμα σταυροῦ ἥτοι θυμιᾷ πρὸς τὸν δεξιὸν χορὸν, τὸ ἅγιον βῆμα, τὸν ἀριστερὸν χορὸν, καὶ πρὸς τὴν Λιτὴν. Θυμιᾷ κατόπιν τὰς εἰκόνας τῶν ἁγίων Ταξιάρχου Μιχαήλ, Νικολάου (καὶ τῆς Γεροντίσεως) καὶ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους, ὁμοίως τὰς εἰκόνας τῶν ἁγίων τῆς Μονῆς, Χαραλάμπους, Ταξιαρχῶν καὶ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους πατέρας, καὶ ἐξέρχεται εἰς τὴν Λιτὴν, θυμιᾷ τὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοτόκου εἰκόνα καὶ πάλιν τὴν τοῦ Κυρίου, τοῦ Προδρόμου καὶ τοὺς ἐν τῷ δεξιῷ τμήματι τῆς Λιτῆς εὐρισκομένους· θυμιᾷ τὸ παρεκκλήσιον τῶν Ἀρχαγγέλων καὶ τοὺς ἐκεῖ ἱσταμένους καὶ διὰ τῆς εἰκόνας τῆς Θεομήτορος, τοῦ ἁγίου Συμεὼν θυμιᾷ καὶ τὸ ἀριστερὸν τμήμα τῆς Λιτῆς, ὁμοίως τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Προδρόμου καὶ διὰ τῆς Λιτῆς ἐξέρχεται εἰς τὸν ἐξωνάρθηκα, καὶ ἐκ τοῦ κέντρου θυμιᾷ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ, ἀρχόμενος ἀπὸ τὸν Εὐαγγελισμόν. Εἶτα διὰ μέσῳ τῆς Λιτῆς ἀφοῦ θυμιάσῃ καὶ πάλιν τὰς δύο εἰκόνας τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Θεοτόκου εἰσέρχεται ἐν τῷ Καθολικῷ, θυμιᾷ πρὸς τὸ ἱερὸν βῆμα τρεῖς καὶ ἀνὰ τρεῖς τὸν προεστῶτα καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ προσκυνηταρίου καὶ τοῦ τέμπλου καὶ διὰ τῆς νοτίου πύλης εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα.

Κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑσπερινοῦ θυμιᾷ ἐκ τοῦ κέντρου ἀνὰ τρεῖς πρὸς τὸ ἱερὸν βῆμα, τὸν προεστῶτα, καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ προσκυνηταρίου. Ἐν συνεχείᾳ τὸν δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν χορὸν στρεφόμενος πέριξ, καὶ πάλιν τὸν προεστῶτα καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας.

Κατὰ τὴν ἀρτοκλασίαν θυμιᾷ σταυροειδῶς τοὺς ἄρτους πέριξ δίς· τὴν δὲ τρίτην θυμιᾷ τὸν δεξιὸν χορὸν, ἐν συνεχείᾳ στρέφεται πρὸς τοὺς ἄρτους, θυμιῶντας τρεῖς πρὸς τὸ τέμπλο καὶ τοὺς ἄρτους, τὸν ἀριστερὸν χορὸν, τοὺς ἄρτους, πρὸς δυσμάς, καὶ τοὺς ἄρτους.

12. Ἀπολύσεις Δεσποτικῶν Ἑορτῶν

α. Εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

β. Εἰς τὴν Περιτομήν

Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

γ. Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

δ. Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν

Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

ε. Εἰς τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων

Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

ς. Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας ἕως Μεγάλῃς Τετάρτης

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος πρὸς τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

ζ. Τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ

Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας, ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν...

η. Εἰς τὰ Ἅγια Πάθη

Ὁ ἐμπτυσμούς, καὶ μάστιγας, καὶ κολαφισμούς καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν...

θ. Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ

Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη, τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος...

ι. Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως καὶ ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τοῦ ἔτους

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

ια. Τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως

Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ ἐν δεξιᾷ καθήσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός...

ιβ. Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς

Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους...

ιγ. Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν καὶ θεϊκῶν κόλπων κενώσας ἑαυτόν, καὶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς κατελθὼν καὶ τὴν ἡμετέραν ὄλην προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὔθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθήσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε Θεῖον καὶ Ἅγιον καὶ Ὁμοούσιον καὶ Ὁμοδύναμον καὶ Ὁμόδοξον καὶ Συναῖδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἀγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ Πνευματοφόρων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

ιδ. Εἰς τὴν Θεῖαν Μεταμόρφωσιν

Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων...

Ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ λέγεται ἡ ἀναστάσιμος ἀπόλυσις οἷα ἂν ἡμέρα τύχοι ἡ ἑορτή, καθ' ὅτι καὶ ἐν τῷ Ὁρθρῷ λέγομεν τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ...

Αἱ ὡς ἄνω ἀπολύσεις λέγονται ἕως τῆς ἀποδόσεως ἐκάστης ἑορτῆς· ἀλλ' ἐν ταῖς μεθεόρτοις αὐτῶν Κυριακαῖς καὶ ἐν ταῖς ἀποδόσεσιν, ἂν συμπέση Κυριακῇ, ἡ ἀπόλυσις φέρει τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Κυριακῆς τε καὶ τῆς ἑορτῆς, ἥτοι· «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς (ἢ Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος) διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινός...». Εἰς δὲ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως, προηγεῖται τὸ «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

13. Μεγάλη Ἀπόλυσις

Ἡ Μεγάλη ἀπόλυσις λέγεται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ καὶ ἐν τῇ Θεῖᾳ Λειτουργίᾳ τῶν Κυριακῶν, ἑορτῶν ἐχόντων μεγάλας καμπάνας καὶ Ἀγρυπνιῶν. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Μονῇ ἔχει αὕτη οὕτω·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν· ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ Παναμώμου ἀγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ

ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· ἰκεσίαις τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν μεγάλων Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος, Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Διονυσίου Αἰγίνης καὶ Νεκταρίου Πενταπόλεως τῶν θαυματουργῶν· τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Ἀρτεμίου τοῦ Θαυματουργοῦ, Θεοδώρων τοῦ Τήρωνος καὶ Στρατηλάτου· τῶν ἁγίων Ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους, Ἀντίπα, Μοδέστου καὶ Ἐλευθερίου τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ἁγίων θαυματουργῶν καὶ ἰαματικῶν Ἀναργύρων· τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, Φιλοθέου, Συμεῶν, Διονυσίου, Λουκᾶ, καὶ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννης· τοῦ Ἁγίου (τῆς ἡμέρας) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος. Δι' εὐχῶν...

Ἡ ἀπόλυσις αὕτη ἐν τε τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ λέγεται ἀπὸ τῆς ὥραίας πύλης. Τὸ «Δι' εὐχῶν...» λέγεται ἐστραμμένου τοῦ ἱερέως πρὸς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον. Εἰς δὲ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν πρὸ τῶν πυλῶν.

14. Μικρά Ἀπόλυσις

Ἡ μικρὰ ἀπόλυσις λέγεται εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας πλὴν τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς Λειτουργίας τῶν Κυριακῶν, ἐορτῶν ἐχόντων μεγάλας καμπάνας, καὶ Ἀγρυπνίας· προσέτι εἰς ἀπάσας τὰς Λειτουργίας τοῦ ἔτους εἰς ἃς λέγεται ἡ Μεγάλη Ἀπόλυσις.

Λέγεται ἐπίσης εἰς τὸν μικρὸν Ἑσπερινὸν τῶν Ἀγρυπνιῶν. Ἔχει δὲ οὕτω·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν· ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· ἰκεσίαις τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, Φιλοθέου, Συμεῶν, Διονυσίου, Λουκᾶ, καὶ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτω-

λοῦ· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης· τοῦ Ἁγίου (τῆς ἡμέρας) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος. Δι' εὐχῶν...

Ἡ μικρὰ ἀπόλυσις λέγεται πρὸ τῶν πυλῶν πλὴν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἑορτῆς ἐχούσης μικρὰς καμπάνας ἢ εἴσοδον, τοῦ Ὁρθρου ἑορτῆς ἐχούσης μικρὰς καμπάνας ἢ Μεγάλην Δοξολογίαν.

15. Περὶ Χρίσεως

Χρῖσις γίνεται εἰς ὅλους τοὺς ἁγίους, τοὺς ἔχοντας μεγάλας καμπάνας ἢ ἀγρυπνίαν· ἐξαιρουμένων τῶν ἐξῆς ἑορτῶν· τῆς Ὑψώσεως, τῶν Ἀρχαγγέλων, τῆς Συνάξεως τοῦ Προδρόμου, τῶν δώδεκα Ἀποστόλων τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, τῶν ἁγίων Πατέρων πασῶν τῶν Συνόδων, τοῦ Ἀκαθίστου, τῶν Βαΐων, τῆς Ἀναστάσεως, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Πεντηκοστῆς, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς συνάξεως τῆς Θεοτόκου ἐν αἷς δὲν δίδεται ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς. Ὁμοίως δὲν γίνεται τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, τῶν Θεοφανείων, τῶν Προπατόρων καὶ τὰς Κυριακὰς πρὸ καὶ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν.

Εἰς τὸ «Πᾶσα πνοή...» τῶν Αἴνων, ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος φελώνιον καὶ φέρων κουκούλιον ἔρχεται ἐν τῷ προσκυνηταρίῳ ἔνθα ἢ εἰκὼν τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ διὰ τῆς χριαλίδος ποιεῖ ἐπὶ τῆς εἰκόνης τὸν τύπον τοῦ τιμίου Σταυροῦ τρίς, (ἐὰν ἔχη καὶ ἅγιον Λεῖψανον τοῦ ἁγίου, φέρει καὶ τοῦτο εἰς προσκύνησιν καὶ διὰ τῆς χριαλίδος ποιεῖ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ὡς καὶ εἰς τὴν εἰκόνα). Εἶτα βαπτίζει τὴν χριαλίδα εἰς τὴν κανδήλα τοῦ ἁγίου ὀλίγον εἰς τὸ ἄκρον καὶ ἴσταται πρὸ τῶν πυλῶν. Ἐὰν χοροστατῆ ἀρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ θρόνου, προσκυνεῖ, λαμβάνει τὴν χριαλίδα ἐκ τοῦ ἱερέως, χρίεται, χρίει καὶ τὸν ἱερέα καὶ εὐλογήσας ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον. Μὴ ὄντος ἀρχιερέως, προσκυνεῖ ὁ καθηγούμενος, λαμβάνει τὴν χριαλίδα ἐκ τοῦ ἱερέως καὶ χρίει αὐτόν, εἶτα χρίεται ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ ἱερεὺς μέλλων δίδοναι ἢ λαβεῖν τὴν χριαλίδα ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀρχιερέως ἢ τοῦ καθηγουμένου ἀσπάζεται αὐτῆς. Ἀκολουθῶς χρίει πάντας τοὺς πιστοὺς λέγων ἐκάστοτε· «Εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος». Καὶ διὰ τῆς χριαλίδος εἰς τὸ μέτωπον ἐκάστου ποιῶν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὁ δὲ χρισθεὶς ἀσπάζεται τὴν δεξιὰν τοῦ ἱερέως.

Μετὰ τὸ χρισθῆναι πάντας, ἐλθὼν ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ κέντρον τοῦ Ναοῦ ποιεῖ μετανοίας μικρὰς τρεῖς καὶ σχῆμα μετανοίας εἰς τοὺς δύο χορούς, εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.

16. Περί Ἁγίων Λειψάνων

Τὰ ἅγια Λείψανα ἐξάγονται πρὸς προσκύνησιν εἰς τὸ Πᾶσα πνοή. Ὁ Ἐφημέριος θυμιᾷ τὰ ἅγια Λείψανα πρὸ τῆς ἐξαγωγῆς, προσκυνεῖ καὶ διὰ τῆς ωραίας πύλης, ἀκαλύπτου ὄντος τοῦ ἱερέως, προπορευομένης λαμπάδος καὶ θυμιατοῦ, μεταφέρεται ἡ λειψανοθήκη καὶ τίθεται ἐπὶ μικρὰς τραπέζης· ἐπαναθυμιᾷ ὁ ἱερεὺς, προσκυνεῖ καὶ πάλιν, καὶ εἰσέρχεται ὅθεν ἐξῆλθεν. Μετὰ τὴν προσκύνησιν ὑπὸ πάντων, ὁ ἱερεὺς ἐξέρχεται, θυμιᾷ καὶ ἐπαναφέρει διὰ τῆς ωραίας πύλης τὴν Λειψανοθήκην ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι. Κατωτέρω παρατίθεται πίναξ ἐμφαίνων τὰ ἅγια Λείψανα τῶν ἁγίων τὰ ὅποια κέκτηται ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς Λειψανοθήκης.

ΠΙΝΑΞ ΙΕΡΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ

24	Ἰαν.	Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	17
24	»	Συμεὼν Φιλοθεΐτου	23
27	»	Ἰωάννου Χρυσοστόμου	2
30	»	» »	2
1	Φεβ.	Τρύφωνος Μάρτυρος	7
7	»	Λουκᾶ τοῦ ἐν Στειρίῳ	6
10	»	Χαραλάμπους Ἱερομάρτυρος	7
17	»	Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος	8
—	Σάββ. Α΄ Νηστ.	» »	8
—	Κυρ. Γ΄ Νηστ.	Τίμιον Εὐλὸν τοῦ Σταυροῦ	1
9	Μαρτ.	Τεσσαράκοντα Μαρτύρων	21
22	»	Εὐθυμίου Ὁσιομάρτυρος τοῦ Νέου	21
19	Ἄπρ.	Συμεὼν Φιλοθεΐτου	23
23	»	Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου	21
1	Μαΐου	Εὐθυμίου, Ἀκακίου, Ἰγνατίου Ὁσιομ.	21
3	»	Λουκᾶ τοῦ ἐν Στειρίῳ	6
12	»	Ἐπιφανίου Ἐπισκόπου Κύπρου	18
14	»	Ἰσιδώρου τοῦ ἐν Χίῳ	4
21	»	Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου	20
23	»	Μιχαῆλ Ἐπισκόπου Συνάδων	7
5	Ἰουν.	Δωροθέου Ἐπισκόπου Τύρου	17
29	»	Παύλου τοῦ Ἀποστόλου	13

30	»	Δώδεκα Ἀποστόλων	21
—	Κυρ. Γ΄ Ματθ.	Δημητρίου Νεομάρτυρος	11
»	» »	Εὐθυμίου, Ἀκακίου, Ἰγνατίου Ὁσιομ.	21
1	Ἰουλ.	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρων	20
7	»	Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῶ	7
8	»	Προκοπίου Μεγαλομάρτυρος	10
15	»	Κηρύκου Μάρτυρος	7
17	»	Μαρίνης Μεγαλομάρτυρος	3
22	»	Μαρίας Μαγδαλινης	21
26	»	Παρασκευῆς Ὁσιομάρτυρος	12
26	»	Ἑρμολάου Ἱερομάρτυρος	21
27	»	Παντελεήμονος Μεγαλομάρτυρος	6
1	Αὐγ.	Τίμιον Εὐλὸν τοῦ Σταυροῦ	1
7	»	Θεοδοσίου Ὁσίου τοῦ Νέου	18
2	Σεπτ.	Μάμαντος Μάρτυρος	5
14	»	Τίμιον Εὐλὸν τοῦ Σταυροῦ	1
15	»	Γερασίμου Ὁσίου τῆς Σουρβίας	6
20	»	Εὐσταθίου Μεγαλομάρτυρος	12
7	Ὀκτ.	Σεργίου Μάρτυρος	13
8	»	Ἰγνατίου Ὁσιομάρτυρος τοῦ Νέου	21
20	»	Ἀρτεμίου Μεγαλομάρτυρος	14
26	»	Μύρον Δημητρίου Μεγαλομάρτυρος	6
29	»	Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας	8
1	Νοεμ.	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρων	20
2	»	Ἀκινδύνου Μάρτυρος	21
3	»	Γεωργίου Τροπαιοφόρου	21
11	»	Μηνᾶ Μάρτυρος τοῦ ἐν Κοτυαεῖω	21
13	»	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου	2
14	»	Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου	18
25	»	Μερκουρίου Μεγαλομάρτυρος	13
27	»	Ἰακώβου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου	6
28	»	Στεφάνου Ὁσιομάρτυρος τοῦ Νέου	13

4	Δεκ.	Βαρβάρας Μεγαλομάρτυρος	10
13	»	Μαρδαρίου Μάρτυρος	4
18	»	Μοδέστου Ἱεροσολύμων	16
19	»	Βονιφατίου Μάρτυρος	21
23	»	Δέκα Μαρτύρων ἐν Κρήτη	21
27	»	Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ	21
28	»	Δισμυρίων Μαρτύρων	4

17. Περὶ Παρακλητικῶν Κανόνων

Ἐκάστην Κυριακὴν ἐσπέρας ψάλλεται ὁ Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὴν Γλυκοφιλοῦσαν. Ὅμοίως ἐκάστην Τρίτην καὶ Πέμπτην ἐσπέρας ὁ μικρὸς καὶ μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν ἀντιστοίχως. Προσέτι ψάλλεται ἐναλλάξ ὁ μικρὸς καὶ μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν ἀπὸ τὴν 1ην ἕως 15ην Αὐγούστου καὶ εἰς τὴν Ἀπόλυσιν λέγονται τὰ Τροπάρια «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων...».

Αἱ παρακλήσεις ἄρχονται εὐθὺς μετὰ τὰ Ἀπολυτικά. Αἱ αἰτήσεις γίνονται πρὸ τῶν πυλῶν μετὰ τὴν γ' καὶ μετὰ τὴν ς' ὠδὴν πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἔχοντες οὕτω· «Ἐλέησον ἡμᾶς...», Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, ὑγείας, εἰρήνης, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ..., Ὅτι ἐλεήμων...».

Ἡ γ' αἴτησις λέγεται οὕτω· «Ἐλέησον ἡμᾶς...», Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς διακονίαις..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι..., Ἐπάκουσον ἡμῶν..., Ἐλεήμων γάρ...» (ὄρα ταῦτα πάντα ἐν σελ. 10).

Μετὰ τὸ Κοντάκιον καὶ τὸ προκείμενον, ἀναγινώσκειται τὸ Εὐαγγέλιον ἐκ τῆς ὠραίας πύλης λέγοντος τοῦ ἱερέως· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι..., Σοφία· ὀρθοί...». Καὶ εἰς μὲν τὰς παρακλήσεις τῆς Γλυκοφιλοῦσης καὶ μικρὰν λέγεται τὸ εἰς τὸν Ὅρθρον Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου, εἰς δὲ τὴν μεγάλην τὸ εἰς τὴν Λειτουργίαν (βλέπε Ἱερὸν Εὐαγγέλιον 8ης Σεπτεμβρίου ἢ 15ης Αὐγούστου). Εἶτα τό· «Σῶσον ὁ Θεός...». (βλέπε σελ. 10). Μετὰ τὴν γ' αἴτησιν· «Σοφία· ὁ ὢν εὐλογητός...» κλείει ἡ πύλη καὶ ἀπόλυσις. Ὅταν ἔχη καμπάνας αἱ αἰτήσεις γίνονται ἐκ τοῦ βήματος.

Χρὴ εἶδέναι, ὅτι ὅταν ἔχη προεόρτα, μεθέορτα Δεσποτικῶν καὶ Θεο-

μητορικῶν ἑορτῶν, Μεγάλας Καμπάνας, Παγγενιάς, τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἕως τῶν Ἁγίων Πάντων, Παράκλησιν καὶ Θεοτοκάριον δὲν ἔχει.

Εἰς τὰς παρακλήσεις οὐδέποτε μνημονεύονται ὀνόματα κεκοιμημένων.

18. Περί Θεοτοκαρίου

Τὸ Θεοτοκάριον ψάλλεται ἐκάστην Δευτέραν καὶ Τετάρτην ἐσπέραν εὐθὺς μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις...». Τὴν Παρασκευὴν ἐσπέρας ψάλλεται τὸ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου...». Ὄταν ἀναγινώσκειται τὸ Ἀπόδειπνον ἐντὸς τοῦ Καθολικοῦ ψάλλεται μετὰ τοῦ Ἀποδείπνου καὶ Θεοτοκάριον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Περατωθέντος τοῦ Θεοτοκαρίου λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ· «Ἐλέησον ἡμᾶς...» καὶ ἀπόλυσις. Ὄταν ἔχη εἴσοδον, τὸ «Ἐλέησον ἡμᾶς...» δὲν λέγεται.

19. Περί τῆς Θείας Λειτουργίας

Ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ αἱ Λειτουργίαι εἶναι τρεῖς· Ἡ τοῦ Χρυσοστόμου, ἣτις τελεῖται πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐκτὸς τῶν ἡμερῶν ὅτε τελεῖται ἕτερα Λειτουργία. Ἡ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἢ ὅποια τελεῖται δεκάκις τοῦ ἔτους ἦτοι· Τὰς Κυριακὰς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς (πλὴν τῶν Βαΐων), τὴν Μεγάλην Πέμπτην, τὸ Μέγα Σάββατον, τὴν Παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων (ἐκτὸς ἐὰν τύχωσιν ἐν Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ, ὅποτε τελεῖται ἀνήμερα τῶν ἑορτῶν τούτων), καὶ τὴν α΄ Ἰανουαρίου. Τέλος ἢ τῶν Προηγιασμένων τελεῖται ἐκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τὴν Πέμπτην τοῦ Μεγάλου Κανόνος, τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τὰς ἑορτὰς τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους (10 Φεβ.), τῆς γ΄ εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου (24 Φεβ.) τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων (9 Μαρτίου), ἢ ἐν ἑτέρᾳ ἐπιχωρίῳ ἑορτῇ, εἰ τύχοιεν ἐν μέσῳ τῆς ἑβδομάδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τῆς Δευτέρας ἕως τῆς Παρασκευῆς.

Τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν τῆς Τυρινῆς δὲν τελεῖται Λειτουργία. Ὡσαύτως δὲν τελεῖται τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν καὶ ὅταν ἔχη Μεσῶρια.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν ψάλλονται τὰ τυπικὰ ἐκτὸς τῶν κάτωθι ἑορτῶν καθ' ὅς ψάλλονται τὰ Ἀντίφωνα, ἦτοι εἰς πάσας τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεο-

μητορικᾶς ἑορτάς.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τῶν Κυριακῶν καὶ εἰς τὰς ἀποδόσεις τῶν Θεομητορικῶν ἑορτῶν ἀναγινώσκεται καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Ὅταν ὁμως τύχη ἑορταζόμενος ἅγιος, ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ. Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου δὲν ἀναγινώσκεται εἰς τὰ μεθέορτα τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἕως τῆς Πεντηκοστῆς.

20. Περὶ Εἰσοδικῶν

Εἰσοδικὰ ψάλλονται ὑπὸ τῶν ἱερέων μόνον ὅταν γίνεται συλλείτουργον.

Τὰ εἰσοδικὰ ψάλλονται, ἐκτὸς βεβαίως τῆς ἑορτῆς καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς.

Κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ Θεομητορικὴν ἑορτὴν, εἰς ἑορτὴν ἀγίου ἢ καθημερινὴν ψάλλεται τὸ εἰσοδικόν·

«Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ· Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ (καὶ εἰ ἐστὶ Κυριακὴ) ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν (εἰ δὲ καὶ ἑορτὴ ἢ καθημερινὴ) ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα».

α) Εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν

Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. Σὺ εἶ Ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον... ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεῖς...

β) Εἰς τὴν Περιτομήν

Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ σαρκὶ περιτμηθεῖς...

γ) Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· Σῶσον... ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθεῖς...

δ) Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν

Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεῖς...

Εἰ τύχοι ἐν Κυριακῇ, τὸ ἀνωτέρω ἀλλὰ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Ὅμοίως καὶ ἡ ἀπόδοσις ἐν Κυριακῇ.

ε) Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν

Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· Σῶσον... ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς...

Εἰ τύχοι ἐν Κυριακῇ ἢ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου, τῇ τοῦ Πάσχα

καὶ ταῖς τέσσαρσι ἡμέραις τῆς Διακαινησίμου, τὸ ὡς ἄνω, ἀλλὰ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν... Τῇ δὲ τῶν Βαΐων καὶ τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ τὸ ὡς ἄνω εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς.

ς) Εἰς τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων

(Τὸ τῶν Θεοφανείων) Σῶσον... ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς...

Τὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου εἰσοδικὸν εἶναι ὡς ἐν ταῖς Κυριακαῖς.

ζ) Εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ἕως τῆς ἀποσόσεως αὐτοῦ

Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν· Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ.

Σῶσον... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

η) Εἰς τὴν Ἀνάληψιν

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῶ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος· Σῶσον... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς...

Τὰς μεταξὺ ἑορτῆς καὶ ἀποσόσεως ἡμέρας ψάλλεται τὸ Δεῦτε... ὁ ἐν δόξῃ...

θ) Εἰς τὴν Πεντηκοστὴν καὶ τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Ἐψώθητι Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς

δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς Παράκλητε ἀγαθέ...

ι) Εἰς τὴν θεῖαν Μεταμόρφωσιν

Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς·

Σῶσον... ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς...

ια) Εἰς τὴν Ἑψῶσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Ἐψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν· Σῶσον... ὁ σαρκὶ Σταυρωθείς...

21. Περὶ Κοντακίων

Κοντάκιον μετὰ τὴν εἴσοδον ὑπὸ τῶν ἱερέων ψάλλεται μόνον ὅταν γίνεταί συλλεΐτουργον.

Τὰς καθημερινάς, ἐὰν δὲν ἔχη μεθέορτα ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν τὸ Κοντάκιον «Προστασία τῶν Χριστιανῶν...», ἕκαστον δὲ Σάββατον τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ...».

Εἴθισται τὰς Κυριακάς καὶ εἰς ἑορταζομένους ἀγίους ἀντὶ τῶν Κοντακίων «Προστασία τῶν Χριστιανῶν...» καὶ «Τῇ ὑπερμάχῳ...» νὰ ψάλλεται τὸ παρόν·

Ἦχος πλ. δ΄

Τὸν ὁμοούσιον Πατρὶ καὶ θεῖῳ Πνεύματι,
 Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ Ἄγνη συνέλαβες,
 Τῇ τοῦ Πνεύματος ἐλεύσει τοῦ Παναγίου,
 Εἰς ἀνάπλασιν βροτείου γένους, Ἄχραντε,
 Ἀρχαγγέλου σοι φωνὴν κοσμοχαρμόσυνον
 Ἐκβοήσαντος· Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.

Ἀπὸ 29ης Αὐγούστου ἕως 12ης Σεπτεμβρίου τό· Ἰωακείμ καὶ Ἄννα...

Τῇ 31ῃ Αὐγούστου· Τὴν Θεοδόχον γαστέρα...

Τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου· Ὁ τῶν αἰώνων ποιητής...

Τῇ 7ῃ Σεπτεμβρίου· Ἡ παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία...

Τῇ 13ῃ Σεπτεμβρίου· Οὐρανὸς πολύφωτος...

Ἀπὸ 14ης ἕως 21ης Σεπτεμβρίου· Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ...

Ἀπὸ 22ας Σεπτεμβρίου ἕως 7ης Νοεμβρίου τό· Προστασία... (Τὸν ὁμοούσιον...)

Ἀπὸ 8ης ἕως 25ης Νοεμβρίου· Ὁ Καθαρώτατος Ναὸς τοῦ Σωτήρος...

Τῇ 20ῃ Νοεμβρίου· Εὐφροσύνης σήμερον...

Ἀπὸ 26ης Νοεμβρίου ἕως 24ης Δεκεμβρίου· Ἡ Παρθένος σήμερον τὸ προαιώνιον Λόγον...

Ἀπὸ 25ης ἕως 31ης Δεκεμβρίου· Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει...

Τῇ 1ῃ Ἰανουαρίου· Ὁ τῶν ὅλων Κύριος...

Ἀπὸ 2ας ἕως 5ης Ἰανουαρίου· Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον...

Ἀπὸ 6ης ἕως 14ης Ἰανουαρίου· Ἐπεφάνης σήμερον...

Ἀπὸ 15ης Ἰανουαρίου ἕως 9ης Φεβρουαρίου· Ὁ μήτραν παρθενικήν...

Ἀπὸ ἐνάρξεως Τριωδίου ἕως καὶ τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν λέγομεν τό· Τὸν ὁμοούσιον...

Τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου· Ἡ πάντων χαρά...

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων· Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ...

Ἀπὸ Κυριακῆς τοῦ Πάσχα ἕως Τετάρτης τῆς ΣΤ΄ Ἑβδομάδος· Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες...

Ἐν ταῖς καθημεριναῖς, τῇ ἑβδομάδι τοῦ Θωμᾶ τό· Τῇ φιλοπράγματι

δεξιᾶ... τῆ τῶν Μυροφόρων· Τὸ χαῖρε ταῖς Μυροφόροις... τῆ τοῦ Παραλύτου ἕως τῆς Μεσοπεντηκοστῆς· Τὴν ψυχὴν μου Κύριε...

Ἀπὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἕως Τετάρτης Ε΄ Ἑβδομάδος τό· Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς...

Ἀπὸ Πέμπτης ἕως Σαββάτου τῆς Ε΄ Ἑβδομάδος τό· Πίστει ἐλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι...

Τῆ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τῆς ΣΤ΄ Ἑβδομάδος· Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα...

Ἀπὸ Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως ἕως Παρασκευῆς Ζ΄ Ἑβδομάδος· Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν...

Τῷ Σαββάτῳ τῆς Ζ΄ Ἑβδομάδος· Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον...

Ἀπὸ Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς ἕως τῆς ἀποδόσεως αὐτῆς· Ὅτε καταβάς τὰς γλώσσας...

Τῆ Κυριακῆ τῶν Ἁγίων Πάντων· Ὡς ἀπαρχάς...

Ἀπὸ Κυριακῆς Ἁγίων Πάντων ἕως 26 Ἰουλίου, τό· Προστασία... (Τὸν ὁμοούσιον...)

Τῆ 2α Ἰουλίου τό· Περιβολὴν πᾶσι...

Τῆ 25ῃ Ἰουλίου· Προγόνων Χριστοῦ...

Ἀπὸ 27ης Ἰουλίου ἕως 13ης Αὐγούστου· Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθη...

Τῆ 1ῃ Αὐγούστου· Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ... (ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῆ, τὸ αὐτό).

Τῆ 14ῃ Αὐγούστου· Τῆ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου...

Ἀπὸ 15ης ἕως 28ης Αὐγούστου· Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον...

22. Περὶ Μικροῦ καὶ Μεγάλου Ἁγιασμοῦ

Ὁ Μικρὸς ἁγιασμὸς τελεῖται ἐκάστη πρώτη τοῦ Μηνὸς εἰς τὸν Νάρθηκα, ὑπὸ τοῦ Ἐφημερίου. Ὁμοίως τελεῖται εἰς τὸν Ναὸν ἢ παρεκκλήσιον πρὶν γίνῃ λειτουργία, ἐὰν δὲν ἐτελεῖτο αὕτη ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας. Προσέτι τελεῖται·

Τοῦ Ἁγίου Μοδέστου (18 Δεκεμβρίου) μετὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν εἰς τὸ βουρδωναρεῖον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ εὐχὴ τοῦ Ἁγίου διὰ τὰ ζῶα·

Τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος (1 Φεβρουαρίου) κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ὁποίου τελεῖται ὑπὸ τοῦ ἑφημερίου ἡ Θεῖα Λειτουργία εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ κήπου καὶ μετὰ τὴν Ὀπισθάμβωνον τελεῖται ἁγιασμὸς ἔχοντες τὸ ἅγιον Λεῖψανον τοῦ ἁγίου καὶ ἀναγινώσκεται ἡ εὐχὴ αὐτοῦ·

Τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου (9 Μαΐου) ψάλλεται ἁγιασμὸς εἰς τὰ ἀμπέ-

λια φέροντες ἅγια Λείψανα· καὶ τέλος ὅταν γίνεται ἡ μετάγγις τοῦ οἴνου, τελεῖται ἁγιασμὸς καὶ ἐπισυνάπτεται ἡ εὐχὴ τοῦ οἴνου.

Ὁ Μέγας ἁγιασμὸς τελεῖται δις τοῦ ἔτους, τὴν Παραμονὴν τῶν Θεοφανείων καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς. Τὴν παραμονὴν ψάλλεται εἰς τὸν μέσον τοῦ Ναοῦ μετὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν. Ἡ εὐχὴ «Τριάς ὑπερούσει...» οὐ λέγεται, ἀλλὰ μόνον τό· «Μέγας εἶ, Κύριε...». Εἶτα ὁ ἐφημέριος, ὁ διαβαστὴς καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ διέρχονται ἱεραρχικῶς τὰ δωμάτια τῶν Πατέρων καὶ ὁ ἐφημέριος ἀγιάζει αὐτά· ἕτερος δὲ ἱερεὺς διέρχεται τὰ κελλία τὰ ἐκτὸς τῆς Μονῆς. Ἀνήμερα τῶν Θεοφανείων πρὸ τῆς Θεϊας Λειτουργίας ψάλλεται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ (Νάρθηκι) ὁ Μέγας ἁγιασμὸς καὶ ἀναγινώσκονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτοῦ.

23. Περὶ Ψαλτηρίου

Τὸ ψαλτήριον ἀναγινώσκειται εἰς μὲν τὸν Ἑσπερινὸν ἐν κάθισμα, εἰς δὲ τὸν Ὁρθρον δύο. Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, εἰς ἀγρυπνίας καὶ εἰς ἐορταζομένους ἀγίους, ἐὰν ἡ μνήμη των τύχη ἐν Κυριακῇ ἀναγινώσκειται ὁλόκληρον τὸ κάθισμα «Μακάριος ἀνήρ...» εἰδὲ τύχοι ἄλλη ἡμέρα, ἡ πρώτη στάσις αὐτοῦ.

Τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν εἰς τὸν Ὁρθρον ἀναγινώσκονται τρία καθίσματα, εἰς δὲ τὰς Ὁρας ἀνὰ ἓν κάθισμα πλὴν τῆς Α΄ Ὁρας. Ἡ θ΄ Ὁρα ἐκάστην Παρασκευὴν κάθισμα ψαλτηρίου δὲν ἔχει.

Τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, τῶν Ἀρχαγγέλων καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς εἰς τὸν Ἑσπερινὸν ἀναγινώσκειται τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας.

Ψαλτήριον οὐκ ἀναγινώσκειται ἀπὸ τῆς Μεγάλης Τετάρτης ἕως τοῦ Θωμᾶ, τὰς Κυριακάς, Ἀγρυπνίας καὶ τῆς ἀποσόσεως τοῦ Πάσχα ἐσπέρας. Ὡσαύτως τῆς Ὑψώσεως, τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῆς Ἀναλήψεως.

Ὁ Ἄμωμος καταλιμπάνεται κατὰ τὰς Κυριακάς, ὅταν τύχη μνήμη ἐορταζομένου ἀγίου καὶ ψάλλεται Πολυέλεος.

Τὸ Ψαλτήριον στιχολογεῖται ὡς ἑξῆς·

	Κυριακὴ	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευὴ	Σάββατο
Ὁρθρος	β', γ', ιζ'	δ', ε'	ζ', η'	ι', ια'	ιγ', ιδ'	ιθ', κ'	ις', ις'
Ἑσπερινός	—	ς'	θ'	ιβ'	ιε'	ιη'	α'

Τὴν δὲ Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν στιχολογεῖται·

	Κυριακὴ	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευὴ	Σάββατο
Ὅρθρος	β', γ', ιζ'	δ', ε', ς'	ια', ιβ', ιγ'	ις', α', β'	ιδ', ιε', ιθ'	ιδ', ιε', ιθ'	ις', ιζ'
Γ' Ὁρα	–	ζ'	ιδ'	γ'	θ'	κ'	–
ΣΤ' Ὁρα	–	η'	ιε'	δ'	ι'	ις'	–
Θ' Ὁρα	–	θ'	ιθ'	ε'	ια'	–	–
Ἑσπερινός	–	ι'	κ'	ιη'	ιγ'	ιη'	α'

24. Περί Νηστειῶν

Ἡ νηστεία διετάχθη ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων (ξθ' Κανὼν) καὶ ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὑπάρχουν αἱ κάτωθι νηστεῖαι·

- α) Τῆς Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς, καὶ ἡ τῆς Δευτέρας διὰ τοὺς Μοναχοὺς.
- β) Τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, καθ' ἣν μόνον Σάββατον καὶ Κυριακὴν ἐσθίομεν οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἰχθύος.
- γ) Τῆς τῶν Χριστουγέννων ἀρχομένη τὴν 15ην Νοεμβρίου καθ' ἣν ἀπέχομεν κρέατος, γάλακτος καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ. Ἰχθύος μεταλαμβάνομεν μόνον Σάββατον καὶ Κυριακὴν.
- δ) Τῆς τοῦ 15 Αὐγούστου, καθ' ἣν νηστεύομεν ὡς τὴν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ἰχθύος κατάλυσις τῆς Μεταμορφώσεως.
- ε) Τῆς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἀρχομένη τὴν Δευτέραν μετὰ τῶν Ἁγίων Πάντων, καθ' ἣν νηστεύομεν ὡς τὴν τῶν Χριστουγέννων
- ς) Τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ
- ζ) Τῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου (29 Αὐγούστου).
- η) Τῆς Παραμονῆς τῶν Θεοφανείων

Τὴν ἐβδομάδα τῆς Τυροφάγου καταλύονται πάντα πλὴν κρέατος, πλὴν Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς συμπεριλαμβανομένης.

Κατάλυσιν εἰς πάντα ἔχομεν τὴν ἐβδομάδα τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου (πλὴν Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς καταλύομεν εἰς οἶνον καὶ ἔλαιον), τὴν Διακαινήσιμον καὶ τὴν μετὰ τῆς Πεντηκοστῆς, ὡσαύτως ἀπὸ τῶν Χριστουγέννων ἕως τῆς Παραμονῆς Θεοφανείων.

25. Περί τοῦ Ἀποδείπνου

Δύο εἶδη Ἀποδείπνων ἔχομεν· τὸ μικρὸν καὶ τὸ μέγα.

Τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον ἀναγινώσκεται εἰς τὴν Λιτὴν πλὴν ἐκάστης Παρασκευῆς καὶ Κυριακῆς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καθ' ἃς ἀναγινώσκεται εἰς τὸ Καθολικόν.

Τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον ἀναγινώσκεται ἐκάστην Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν τῆς Τυροφάγου καὶ τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν ὅταν ἔχη Μεσῶρια, τὴν δὲ Δευτέραν ὅταν ἔχη Μεσῶρια τὸ μικρὸν, καὶ ἀναγινώσκεται πάντοτε εἰς τὸ Καθολικόν. Ὁμοίως ἡ ἀγρυπνία τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων ἄρχεται διὰ τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου καὶ μετὰ τὴν Δοξολογίαν ἐξερχόμεθα εἰς τὴν Λιτὴν.

Εἰς τό· «Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην...» ἀνοίγει πάντοτε ἡ πύλη.

Τὴν Α΄ Ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν μετὰ τὴν εὐχὴν· «Καὶ δὸς ἡμῖν Δέσποτα...» ἀναγινώσκεται εὐαγγέλιον· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι...» Εἶτα «Εἰρήνη πᾶσι· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν..., Δέσποτα πολυέλεε...» (εἰς τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον) καὶ εὐθύς·

Εὐξόμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου.

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἐπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἐπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐπὲρ τῶν ἀπολειφθέντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἐπὲρ τῶν μισούντων καὶ ἀγαπόντων ἡμᾶς.

Ἐπὲρ τῶν ἐλεούντων καὶ διακονούντων ἡμῖν.

Ἐπὲρ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἐπὲρ τῶν ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων.

Ἐπὲρ τῶν ἐν θαλάσῃ καλῶς πλεόντων.

Ἐπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων.

Εὐξόμεθα καὶ ὑπὲρ εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς.

Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων.

Εἶτα ψάλλεται·

Τῆ Δευτέρᾳ τό· Πάντων προστατεύεις...

Τῆ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τό· Σφαγὴν σου...

Τῆ Τετάρτῃ τό· Πάντων θλιβομένων...

Τῆ Παρασκευῆ καὶ Κυριακῆ τό· Τὴν ὠραιότητα...

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῆς Μεγάλῃς Πέμπτῃς ἕως καὶ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, Ἀπόδειπνον δὲν ἔχει.

26. Περὶ τοῦ Μεσονυκτικοῦ

Τρία εἶδη Μεσονυκτικῶν ἔχομεν, τὸ Καθημερινόν, τὸ τοῦ Σαββάτου καὶ τὸ τῆς Κυριακῆς.

Τὸ καθημερινὸν ἀναγινώσκεται εἰς τὴν Λιτὴν πλὴν τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς καὶ ὅταν ἔχη Μεσῶρια ὁπότε ἀναγινώσκεται εἰς τὸ Καθολικόν.

Τὸ τοῦ Σαββάτου ἀναγινώσκεται πάντοτε εἰς τὴν Λιτὴν. Εἰς τὸ «Τῆς εὐσπλαγγνίας...» ἀνοίγει ἡ πύλη καὶ εὐθὺς «Ἐλέησον ἡμᾶς...», Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι..., Ἐπάκουσον ἡμῶν..., Ἐλεήμων γάρ...», Μικρὰ ἀπόλυσις, «Εὐξώμεθα...» (βλέπε §25 σελ.36), «Δι' εὐχῶν...».

Τὸ τῆς Κυριακῆς ἀναγινώσκεται πάντοτε εἰς τὸ Καθολικόν. «Εὐλόγητός...» πρὸ τῶν πυλῶν κεκλεισμένων ὄντων. «Δόξα σοι ὁ Θεός...» καὶ «Βασιλεῦ Οὐράνιε...» λέγονται ὑπὸ τοῦ προεστῶτος, ἐὰν εἶναι παρών, εἰδεμὴ ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Τρισάγιον κ.τ.λ. «Ὅτι Σοῦ..., Κύριε ἐλέησον (ιβ΄) Δόξα..., Καὶ νῦν..., Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», ὁ Ν΄ ψαλμὸς καὶ ὁ Τριαδικὸς Κανὼν. Λιτὴ ἀγίου (ἐὰν συμπίπτῃ ἐορταζόμενος διὰ μικρῶν κωδῶνων ἅγιος) ἄλλως εὐθὺς τὰ Τριαδικὰ μεγαλυνάρια, τὸ Τρισάγιον κ.τ.λ. «Ὅτι Σοῦ...», ἡ ὑπακοή, «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι...», Μικρὰ ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστάς..., Εὐξώμεθα..., Δι' εὐχῶν...».

Γνώριζε ὅτι τοῦ Μεγάλου Κανόνος, τοῦ Ἀκαθίστου, Μεγάλῃν Πέμπτῃν, Μεγάλῃν Παρασκευὴν, Μέγα Σάββατον, τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας καὶ εἰς τὰς Ἀγρυπνίας, Μεσονυκτικὸν δὲν ἀναγινώσκεται.

27. Περὶ τῶν Ὁρῶν

Ἡ πρώτη Ὁρα ἐπισυνάπτεται πάντοτε εἰς τὸν Ὅρθρον, πλὴν ὅταν ψάλλονται αἱ Μεγάλαι ὥραι, ἤτοι τὴν Μεγάλῃν Παρασκευὴν, τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων.

Αἱ ὥραι Γ΄ καὶ ΣΤ΄ ἀναγινώσκονται εἰς τὴν Λειτουργίαν. Ἐὰν δὲ δὲν

τελεσθῆ τοιαύτη, εἰς τὴν Λιτὴν ἀναγινώσκονται, μετὰ τὸν Ὅρθρον. Εἶτα ἐντὸς τοῦ Καθολικοῦ τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, τό· «Εὐλογήσω τὸν Κύριον...» καὶ μικρὰ ἀπόλυσις. Τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν ἀναγινώσκονται εἰς τὸ Καθολικόν, ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς. Ὅταν ἔχη συλλειτουργὸν ὁμοίως ἀναγινώσκονται ἐντὸς τοῦ Καθολικοῦ, προσέτι, ὅταν ἔχη Μεσώρια.

Ἡ ἐνάτη Ὥρα ἀναγινώσκειται εἰς τὴν Λιτὴν πρὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὅταν ψάλλωνται αἱ Μεγάλαι ὧραι καὶ ὅταν ἔχη Μεσώρια.

28. Περί τῶν Μεσωρίων

Τὰ Μεσώρια ἀναγινώσκονται ἐκάστην Δευτέραν, Τετάρτην, καὶ Παρασκευὴν, εἰς τὰς νηστείας τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅταν ὁ τυχὼν Ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικά. Ὅταν ἔχη Μεσώρια καὶ Ἀλληλούϊα, ὅλα ἀναγινώσκονται ἐντὸς τοῦ καθολικοῦ, ἦτοι· Μεσονυκτικόν, Ὅραι καὶ Ἀπόδειπνον.

Τὴν Δευτέραν εἰς τὸν Ἑσπερινόν, ἀντὶ Ἀλληλούϊα λέγομεν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας « Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον...» καὶ ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον.

Τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν ἀναγινώσκειται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ ψάλλεται τὸ Θεοτοκάριον τοῦ Ἠχου.

Ὅταν ἔχη Ἀλληλούϊα ἢ Μεσώρια ἢ ἐκτενὴς οὐ λέγεται εἰς τὸν Ἑσπερινόν τε καὶ τὸν Ὅρθρον, διότι λογίζονται ὡς πένθιμοι ἡμέραι, οὐδὲ ὀνόματα μνημονεύονται.

Ἡ τάξις τῆς Ἀκολουθίας ἔχει ὡς ἐξῆς· Κυριακὴ ἐσπέρας, προκείμενον «Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε...» τὰς ὑπολοίπους «Ἀλληλούϊα». Μετὰ τὸ Τρισάγιον, «Θεοτόκε Παρθένε...» κ.τ.λ., «Κύριε ἐλέησον (μ'), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Ὁ ὢν εὐλογητός..., Ἐπουράνιε..., Κύριε καὶ Δέσποτα...» μετανοίας τρεῖς. Ἀπόλυσις καὶ αὐθις τὸ Ἀπόδειπνον χῦμα. Μετὰ τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις...» τὸν κανόνα τῆς Θεοτόκου κ.τ.λ. τοῦ Ἀποδείπνου. Τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον δὲν ἔχει μετανοίας. Εἰς τὸ Μεσονυκτικόν τὰς τρεῖς μετανοίας. Εἰς τὸν Ὅρθρον μετὰ τὸ «Εὐλογητός...» τὸ Τρισάγιον κ.τ.λ. «Δόξα..., Καὶ νῦν..., Δεῦτε προσκυνήσωμεν...». Ἀντὶ «Θεὸς Κύριος...», «Ἀλληλούϊα». Τριαδικά, Κανόνες· Παρακλητικῆς ἰ' Μηναιίου δ', ἢ μικρὰ στιχολογία. Ἡ Τιμιωτέρα, Φωταγωγικόν, Ἀπόστιχα, Τρισάγιον, «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες..., Κύριε ἐλέησον (μ'), Τὴν τιμιωτέραν..., Ὁ ὢν εὐλογητός..., Ἐπουράνιε..., Κύριε καὶ Δέσποτα...», μετανοίας τρεῖς. Ἡ Α' Ὥρα,

αί τρεῖς μετάνοιαι, Τρισάγιον, «Κύριε ἐλέησον (ιβ΄), Χριστέ τὸ Φῶς...». Τὸ Μεσώριον τῆς Α΄ Ὠρας, αἱ μετάνοιαι (Ὅταν δὲν λέγεται τό· «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ...» λέγομεν ἀντὶ τοῦ «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι...» τὸ «Δι' εὐχῶν...»), «Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος...» καὶ «Ὁ ἐξαποστέλλων..., Τῆ ὑπερμάχῳ...» καὶ Ἀπόλυσις. Ὅμοίως καὶ αἱ ὑπόλοιποι ὥραι καὶ Μεσώρια. Εἶτα τὰ τυπικά, οἱ Μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον, τό· Εὐλογήσω τὸ Κύριον καὶ ἀπόλυσις.

29. Περὶ τῆς Παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων

Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων τὴν πρωΐαν ψάλλονται αἱ Μεγάλαι ὥραι. Εἰς ἐκάστην Ὠραν ἀναγινώσκεται Εὐαγγέλιον ὑπὸ τῶν ἱερέων διαδοχικῶς κατὰ τὴν ἱεραρχίαν, ἀρχόμενοι ἀπὸ τό· «Σοφία. Ὁρθοί· ἀκούσωμεν...» καὶ φέροντες μόνον ἐπιτραχήλιον.

Ὁ ἐφημέριος πρὸ τῶν πυλῶν, ἀνεωγμένης τῆς πύλης ποιεῖ «Εὐλογητός...» κ.τ.λ. Τρισάγιον «Ὅτι σοῦ ἐστίν...» καὶ ἄρχεται ἡ Α΄ Ὠρα, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ὁμοίως καὶ αἱ ὑπόλοιποι. Εἰς τὴν Θ΄ Ὠραν οἱ ἱερεῖς λαμβάνουσι καιρὸν διὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν. Μετὰ τὴν ἐνάτην Ὠραν ἀναγινώσκονται τὰ τυπικά, ὁ δὲ Διάκονος θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ τοὺς πιστοὺς καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἄρχεται ὁ Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Μετὰ τό· «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...» ὁ προοιμιακός, τὰ Εἰρηνικά καὶ ἡ ἐκφώνησις. Εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα...» ὁ διάκονος θυμιᾷ μὲ Κουβούκλιον. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν...». Προκείμενον δὲν ἔχει ἀλλ' εὐθὺς τὰ ἡ' ἀναγνώσματα. Μετὰ ταῦτα ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν». Ὁ ἱερεύς· «Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...» καὶ ψάλλεται ὁ Τρισάγιος ὕμνος. Εἶτα ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ἡ αὐτὴ τάξις ἰσχύει καὶ διὰ τὴν παραμονὴν τῶν Θεοφανείων. Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἰγ'.

Ὅταν ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἢ τῶν Θεοφανείων τύχη ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, αἱ Μεγάλαι Ὠραι ἀναγινώσκονται τὴν Παρασκευὴν, τῷ δὲ Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ πρωὶ τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου, ἡ δὲ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου τελεῖται τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς. Ὁ Μέγας Ἐσπερινὸς ψάλλεται τὸ ἐσπέρας ἄνευ ἀποστίχων, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὰ ἀναγνώσματα, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον. Εἰς τὸν Ἀπόστολον δὲν ἔχει θυμίαμα. Εἶτα «Εἴπωμεν πάντες..., Πληρώσωμεν..., Σοφία· Ὁ ὢν

εὐλογητός...» καὶ Μεγάλη Ἀπόλυσις φέρων φελώνιον.

Διὰ τὸν Μέγαν Ἀγιασμὸν ὅστις τελεῖται μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, βλέπε §22 σελ. 33.

30. Περὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

Ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ γίνεται τρίς τοῦ ἔνιαυτοῦ, ἥτοι τῇ 14ῃ Σεπτεμβρίου, τῇ Γ΄ Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν καὶ τῇ 1ῃ Αὐγούστου.

Ἡ εἴσοδος γίνεται εἰς τὸ Ἀσματικὸν τῆς Δοξολογίας ὡς ἐξῆς· Προπορευομένου τοῦ διακόνου μετὰ θυμιατοῦ καὶ τῶν μανουαλίων, φέρει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μετὰ ἀνθέων τὸν Τίμιον Σταυρὸν καὶ ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα τοποθετηθῆ μικρὰ τράπεζα, περιέρχονται αὐτὴν τρίς. Κατόπιν ὑψῶν τὸν Τίμιον Σταυρὸν ἐκφωνεῖ· Σοφία· Ὁρθοί. καὶ θέτει τὸν Σταυρὸν. Εἶτα θυμιᾷ σταυροειδῶς τὸν Σταυρὸν ψάλλον· «Σῶσον, Κύριε...» ἅπαξ καὶ ὑπὸ τῶν χορῶν δίς. Ἀκολουθῶς ψάλλει· «Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα...» ἅπαξ καὶ ὁ χοροὶ ὁμοίως, καὶ γίνεται ἡ προσκύνησις.

Τὴν μὲν 1ῃν Αὐγούστου ὁ Σταυρὸς δὲν παραμένει εἰς τὸ προσκυνητᾶριον. Τὴν δὲ Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως παραμένει ἕως τῆς Παρασκευῆς, ὁπότε εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν μετὰ τὸ «Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον...» ψάλλονται τὰ τροπάρια «Δεῦτε πιστοί...» κ.τ.λ. καὶ πάντες προσκυνοῦσι τὸν Τίμιον Σταυρὸν, ὁπότε καὶ αἴρεται ἐκ τοῦ προσκυνηταρίου.

Τὴν 14ῃν Σεπτεμβρίου ἡ ὑψωσις γίνεται ὡς ἐξῆς· Μετὰ τὸ «Σῶσον, Κύριε τὸν λαόν σου...» ὁ ἐφημέριος βαλὼν τρεῖς μετανοίας καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς λέγει· «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός...» καὶ κρατῶν τὸν Τίμιον Σταυρὸν πρὸ τοῦ μετώπου, κλίνει τὴν κεφαλὴν ἕως σπιθαμῆς ἐκ τοῦ ἐδάφους, καὶ πάλιν ἐγειρόμενος ἕως ὅτου συμπληρωθῆ ἑκατοντάκις τό· «Κύριε ἐλέησον». Μετὰ ἐλθὼν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς τραπέζης καὶ βλέπων πρὸς βορρᾶν λέγει· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...» καὶ κλίνει τὴν κεφαλὴν ὡς ἀνωτέρω, ἕως οὗ συμπληρωθῆ ἡ β΄ ἑκατοντάς. Εἶτα ἐλθὼν εἰς τὸ ὀπίσθιον τῆς τραπέζης καὶ βλέπων πρὸς δυσμᾶς λέγει· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου...». Ἀκολουθῶς ἐλθὼν εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς τραπέζης καὶ βλέπων πρὸς νότον λέγει· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν...» καὶ συμπληροῦται ἡ δ΄ ἑκατοντάς τοῦ «Κύριε ἐλέησον». Τέλος ἐλθὼν καὶ πάλιν εἰς τὸ πρόσθιον τῆς τραπέζης καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς λέγει· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς δια-

κονίαις...» Συμπληρωθείσης δὲ καὶ τῆς ε΄ ἑκατοντάδος ὑψῶν τὸν Σταυρὸν πρὸς δυσμὰς εὐλογεῖ τὸν λαὸν ψάλλον· «Τὸν Σταυρὸν Σου προσκυνοῦμεν...» καὶ γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ Τιμίου Ξύλου τοῦ Σταυροῦ. Ἐπειτα τό· «Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν...» καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Ὁρθρου. Ἡ ἐκτενὴς οὐ λέγεται.

31. Περὶ τῶν Ψυχοσαββάτων

Μνημόσυνα πάντων τῶν κεκοιμημένων τελοῦνται πεντάκις τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὰ ἐξῆς Σάββατα·

- α) τῆς Ἀποκρέω
- β) τῆς Β΄
- γ) τῆς Γ΄
- δ) τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν καὶ
- ε) τῆς Πεντηκοστῆς.

Ὁ ἐφημέριος εἰς μὲν τὸν Ὁρθρον μνημονεῦει (βλέπε κατωτέρω) εἰς τὸ Μέσον τοῦ Ἀμώμου, δηλ. εὐθὺς μετὰ τὸν στίχον «Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι...» ὅστις ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν τρίς. Ὁμοίως εὐθὺς μετὰ τὰ εὐλογητάρια. Τέλος δὲ ἀντὶ τῆς μικρᾶς συναπτῆς τῆς γ΄ ᾠδῆς. Εἰς δὲ τὴν Λειτουργίαν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν. Ἡ αἴτησις γίνεται ὡς ἐξῆς·

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν προκεκοιμημένων δούλων τοῦ Θεοῦ· Εὐσεβῶν Βασιλέων, Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, Μοναχῶν, Μοναζουσῶν, Πατέρων, Προπατόρων, Πάππων, Προπάππων, Συγγενῶν, Γονέων καὶ Ἀδελφῶν· καὶ πάντων ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων· ὧν ὁ Κύριος γινώσκει τὰ ὀνόματα αὐτῶν· καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξει τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, καὶ ἄφεσιν τῶν ἑαυτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον κα-

ταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταργήσας, καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος· αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν προκεκοιμημένων δούλων σου· Εὐσεβῶν Βασιλέων, Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, Μοναχῶν, Μοναζουσῶν, Πατέρων, Προπατόρων, Πάππων, Προπάππων, Συγγενῶν, Γονέων καὶ Ἀδελφῶν· καὶ πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων· ὧν σύ, Κύριε, γινώσκεις τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Καὶ τάξον αὐτὰς ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν ἀμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθὲν ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεός, συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν προκεκοιμημένων δούλων σου, τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδήμων Κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, καὶ πάντων τῶν προκεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων, ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων· Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐκάστην Παρασκευὴν ἐσπέρας τελεῖται μνημόσυνον εἰς τὸ Κοιμητήριον. Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητός...» ὁ ἀναγνώστης· τὸν 90ον ψαλμὸν καὶ τὸν ρη΄ (Ἄμωμον) τὰ Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια καὶ μνημονεύονται οἱ κτίτορες. Εἶτα τὰ καθίσματα, ὁ Ν΄ ψαλμὸς ὁ Κανὼν τοῦ ἤχου τῆς Ἑβδομάδος. Τρισάγιον, «Μετὰ πνευμάτων...» καὶ ἀπόλυσις.

32. Περὶ τῆς Ἑβδομάδος τῆς Τυρινῆς

Τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν «Ἀλληλούϊα» ἀντὶ προκειμένου. Εἰς τὰ ἀπολυτικά· «Θεοτόκε Παρθένε...» κ.τ.λ. τροπάρια καὶ μετανοίας πλὴν τοῦ «Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγγίαν...» ὃ καὶ λέγεται χῦμα. Ἐκτενῆ οὐκ ἔχει. «Κύριε ἐλέησον. (μ΄), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τὴν Τιμιω-

τέραν...» Ὁ ἱερεύς· «Ὁ ὦν εὐλογητός...», ὁ Προεστώς· «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ...», ὁ ἱερεύς· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου...» καὶ τὰς μετανοίας καὶ ἀπόλυσις. Μετὰ τὴν τράπεζαν ἀναγινώσκειται εἰς τὸ Καθολικὸν τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον χῦμα πάντα. Εἰς τὸ «Τῆς εὐσπλαγχνίας...» ἀνοίγει ἡ πύλη. Μετὰ τὴν Δοξολογίαν ψάλλεται τὸ Θεοτοκάτιον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος. Μετὰ τὸ «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ..., Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς...» καὶ «Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς μετανοίας, τὸ Τρισάγιον, «Ὅτι σοῦ ἐστίν...». Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου..., Δόξα..., Καὶ νῦν..., Κύριε ἐλέησον. (γ') Εὐλόγησον». Ὁ ἱερεύς· «Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν..., Δέσποτα πολυέλεε..., Εὐξώμεθα...». Ὁ προεστώς· «Τοῖς μισοῦσι καὶ ἀδικοῦσιν ἡμᾶς...». Ὁ ἱερεύς· «Δι' εὐχῶν...». (ιδεὲ §25 σελ. 36).

Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ τὸ Μεσονυκτικὸν εἰς τὸ Καθολικόν. Μετὰ τὸ· «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς μετανοίας κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ ὠρολογίῳ. Εἰς τὸ «Τῆς Εὐσπλαγχνίας...» ἀνοίγει ἡ πύλη. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ «Εὐλογητός...», Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Ἐπακοῦσαί σου...». Ἐξάψαλμος. «Ἐν εἰρήνῃ...» κ.τ.λ. «Ὅτι πρέπει σοι...», «Ἀλληλούϊα». Τριαδικά. Καθίσματα. Ὁ Ν' ψαλμός. Ὁ Κανὼν μετὰ μικρὰς στιχολογίας. Φωταγωγικόν. Δοξολογία. «Πληρώσωμεν...» κ.τ.λ. Ἀπόστιχα. Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες..., Κύριε ἐλέησον (μ'), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τὴν Τιμιωτέραν...». Ὁ ἱερεύς· «Ὁ ὦν εὐλογητός...» καὶ κλείει ἡ πύλη. Ὁ Προεστώς· «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ...». Ὁ ἱερεύς· «Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς μετανοίας καὶ ἡ Α' Ὁρα χῦμα. Μετὰ τὸ· «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...» καὶ τὰς μετανοίας εἰς ὅλας τὰς Ὁρας καὶ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν ἐκτὸς τῆς θ' Ὁρας ἣτις ἔχει μόνον τὰς τρεῖς μετανοίας καὶ ἄρχονται οἱ Μακαρισμοί. Εἰς τὴν Α' Ὁραν γίνεται ἀπόλυσις μετὰ «Δι' εὐχῶν...» εὐθὺς δὲ «Εὐλογητός..., Δόξα σοι ὁ Θεός..., Βασιλεῦ οὐράνιε...» καὶ ἄρχονται αἱ ὥραι Γ', ΣΤ', Θ' καὶ τὰ Τυπικά. Πάντα χῦμα. Μετὰ τὸ «Οὐκ ἔχομεν παρρησίαν...» τῆς ς' Ὁρας, ψάλλεται τὸ Τροπάριον τοῦ Ἀναγνώσματος ὑπὸ τῶν χορῶν καὶ τὸ ἀνάγνωσμα ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου. Ἡμεῖς· «Σοφία· Πρόσχωμεν». Μετὰ τὸν ρμδ' ψαλμόν, «Υψώσω σε, ὁ Θεός μου...» τελεία ἀπόλυσις. Ὁ Ἐσπερινὸς ψάλλεται τὴν ὠρισμένην ὥραν, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ Θ' Ὁρα ὡς ἀναγνωσθεῖσα ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων ὠρῶν.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας κρούουν κώδωνες ἀλλ' ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς Μεγάλῃ Δοξολογία (βλέπε §2 σελ. 8). Δὲν ἔχει εἴσοδον.

33. Διάταξις Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς Ἑσπέρας

Ταύτη τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας ἀλλάσουν τὰ καλύμματα καὶ τοποθετοῦνται πένθιμα. Ὁ Ἑσπερινὸς κατὰ τὴν τάξιν. «Εὐλογητός...» πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης. Εἰς τὸ «Κατευθυνθήτω...» θυμιᾷ ὁ ἐφημέριος μὲ φελώνιον. Εἰσοδος μετὰ θυμιατηρίου (Τὰ δοξαστικά εἶναι σύντομα). Τὸ Μέγα Προκείμενον. «Εἶπωμεν πάντες...» κ.τ.λ. μέχρι καὶ τοῦ «Ἐτι δεόμθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...» καὶ εὐθὺς «Ὅτι ἐλεήμων..., Καταξίωσον..., Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινήν...». Τὰ ἀπόστιχα. Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστιν..., Θεοτόκε Παρθένε...κ.τ.λ., Κύριε ἐλέησον (μ'), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τὴν Τιμιωτέραν..., Ὁ ὢν εὐλογητός...» κλείει ἡ πύλη. «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ..., Κύριε καὶ Δέσποτα...», μετανοίας τρεῖς καὶ ἀπόλυσις.

Ἡ διάταξις αὕτη (ἰσχύει) καὶ διὰ τὰς λοιπὰς Κυριακὰς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Μετὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ὁ Ἐφημέριος λαμβάνει τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ μετὰ λαμπάδων προπορευομένων, ἔρχονται εἰς τὴν Τράπεζαν ψάλλοντες τὸ «Θεοτόκε Παρθένε...» κ.τ.λ. τροπάρια. Μετὰ τὴν εὐχαριστίαν τῆς Τραπέζης, ὁ Ἐφημέριος ποιεῖ Εὐλογητόν καὶ ἀναγινώσκει ἐν τῇ Τραπέζῃ τὸ μικρὸν Ἀπόδειπνον. Κοντάκιον καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῦ Ἀποδείπνου. Μετὰ τὸ «Δι' εὐχῶν...» ὁ Ἐφημέριος λαμβάνει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἀσπάζονται τοῦτο πάντες, ποιοῦντες μετάνοιαν τῷ Καθηγουμένῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλοις αἰτοῦντες συγχώρησιν. Ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ Καθολικὸν ψάλλεται τὸ «ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχίαν...».

34. Διάταξις Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς

Ἡ κατωτέρω διάταξις περιλαμβάνει τὰς πέντε ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἐκτὸς δηλαδὴ τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς περὶ ὧν βλέπε ἐν §1-4 σελ. 6.

α. Μεσονυκτικόν

Τοῦτο ἀναγινώσκειται εἰς τὸ Καθολικόν. Τὴν δὲ Καθαρὰν Δευτέραν καταλιμπάνεται. Εἰς τό· «Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς συνήθεις μετανοίας, καὶ εἰς τό· «Τῆς εὐσπλαγχίας...» ἀνοίγει ἡ πύλη.

β. Ὁρθρος

Μετὰ τό· «Εὐλογητός...», Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστιν..., Ἐπακοῦσαί σου...». Ἐξάψαλμος. Εἰρηνικά. Ἀλληλούϊα. Τριαδικὰ τοῦ

ἤχου. Τρία καθίσματα ψαλτηρίου καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Μετὰ τὸ γ΄ ψαλτήριον συναπτὴ μικρὰ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι ἠυλόγηταί σου...». Ὁ Ν΄ ψαλμός. Ὁ Κανὼν τοῦ μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου εἰς ἃς ῥδὰς ἔχει. Ψάλλονται πᾶσαι αἱ ῥδαὶ μετὰ τῆς μεγάλης στιχολογίας. Εἰς τὴν Τιμιωτέραν θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς μὲ μανδύαν. Τὰ φωταγωγικά. «Σοὶ δόξα πρέπει..., Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν...». Τὰ ἀπόστιχα. «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες..., Κύριε ἐλέησον (μ΄), Τὴν Τιμιωτέραν». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός...» κλείει ἡ πύλη. «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ...». Ὁ ἱερεὺς· «Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς μετανοίας καὶ ἄρχεται ἡ Α΄ Ὦρα. Ψάλλονται τὸ τροπάριον «Τὸ πρῶτ' εἰσάκουσον...» καὶ οἱ στίχοι «Τὰ διαβήματά μου...» κ.τ.λ. «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ..., Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...», αἱ μετανοιαὶ. Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Κύριε ἐλέησον. (ιβ΄), Χριστέ τὸ Φῶς..., Δόξα..., Καὶ νῦν...». Ἀπόλυσις.

γ. Ὦραι

Μετὰ τὸ «Εὐλογητός...», «Δόξα σοὶ ὁ Θεός..., Βασιλεῦ οὐράνιε...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν...» κ.τ.λ. τῆς Γ΄ Ὦρας. Μετὰ τὸν τρίψαλμον ἀναγινώσκειται εἰς ἐκάστην τῶν ῥῶν ἐν κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου (βλέπε §23 σελ. 34). Εἶτα τὰ τροπάρια ἐκάστης Ὦρας. Εἰς τὴν ς΄ Ὦραν μετὰ τὰ τροπάρια, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον ψάλλεται ἐνῶ τὸ Θεοτοκίον λέγεται χῦμα εἰς πάσας τὰς Ὦρας, ψάλλεται ὑπὸ τῶν δύο χορῶν τὸ τροπάριον τῆς προφητείας καὶ ἀκολουθῶς ἡ προφητεία. Ὁ ἱερεὺς· «Σοφία· Πρόσχωμεν». Ἔπονται τὰ ὑπόλοιπα ἐκάστης Ὦρας. «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ..., Κύριε ἐλέησον (γ΄), Δόξα..., Καὶ νῦν...». Τὴν Τιμιωτέραν... «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς μετανοίας. Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Κύριε ἐλέησον (ιβ΄)», καὶ τὸ «Δέσποτα Θεέ...».

Εἰς τὴν ἕκτην Ὦραν μετὰ τὸ «Κύριε ἐλέησον (ιβ΄)» λέγομεν τὴν εὐχὴν «Θεέ καὶ Κύριε...» καὶ εὐθὺς «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...» καὶ ἄρχεται ἡ Θ΄ Ὦρα, ἥτις τὴν Παρασκευὴν δὲν ἔχει κάθισμα ψαλτηρίου, οὐδὲ τὸ «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ...» δὲν λέγεται ἐν αὐτῇ, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὸ «Κύριε ἐλέησον (μ΄), Δόξα..., Καὶ νῦν...». Τὴν Τιμιωτέραν... «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς τρεῖς μόνον μετανοίας ἀρχόμεθα τῶν μακαρισμῶν ποιῶντες ἐν ἐκάστῳ «Μνήσθητι...» μικρὰν μετάνοιαν καὶ εἰς τὸ τέλος τρεῖς με-

γάλας. Ἀκολουθῶς τὰ λοιπὰ τῶν Τυπικῶν. «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ..., Δόξα..., Καὶ νῦν...». Τὴν Τιμιωτέραν... «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς μετανοίας ὅλας καὶ εὐθὺς ἄνευ εὐλογητοῦ ὁ προεστὼς ἔρχεται κεκαλυμμένος πρὸ τῶν πυλῶν, ἀνοίγει τὴν πύλην, καὶ ἀναγινώσκει τὰς εὐχὰς τοῦ Ἑσπερινοῦ. Ἐὰν μέλλῃ γενέσθαι Λειτουργία Προηγιασμένη μετὰ τὰς μετανοίας τὸ Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστὶν...» Ὁ λειτουργὸς θυμιᾷ τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν. Εἶτα «Κύριε ἐλέησον (ιβ´), Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον..., Ἄξιόν ἐστι..., Δόξα..., Καὶ νῦν..., Κύριε ἐλέησον (γ´), εὐλόγησον.» καὶ μικρὰ ἀπόλυσις. Ἀκολουθῶς ἄρχεται ἡ Προηγιασμένη. Ὅταν τελεῖται προηγιασμένη ὁ ἱερεὺς λαμβάνει καιρὸν εἰς τὴν Θ´ Ὡραν (βλέπε καὶ §37 σελ 51).

δ. Ἑσπερινός

Ἡ τάξις ὡς ἐν τῇ §1α τῆς σελ. 6 ἄνευ εὐλογητοῦ (ιδεὶ ἀνωτέρω). Μετὰ τὸ «Θεοτόκε Παρθένε...» κ.τ.λ. τροπάρια «Κύριε ἐλέησον (μ´), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τὴν Τιμιωτέραν..., Ὁ ὢν εὐλογητός...» κλείει ἡ πύλη. Ὁ προεστὼς: «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ..., Κύριε καὶ Δέσποτα...», τὰς μετανοίας. Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστὶν..., Κύριε ἐλέησον (ιβ´), Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον..., Εἶη τὸ ὄνομα..., Δόξα..., Καὶ νῦν..., Εὐλόγησω τὸν Κύριον...» ἕως τὴν Τετάρτην τῆς Α´ ἐβδομάδος, ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης καὶ τὸ «Υψώσω σε ὁ Θεός μου...» καὶ ἀπόλυσις μικρά.

ε. Μέγα Ἀπόδειπνον

Τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον τὰς μὲν Κυριακὰς ἀναγινώσκειται εὐθὺς μετὰ τὸν Ἑσπερινὸν ἐκτὸς τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς περὶ ἧς βλέπε ἐν §33 σελ. 44, τὰς δὲ Παρασκευάς, καθ' ἃς καὶ ψάλλονται οἱ Χαιρετισμοί (βλέπε §36 σελ. 51) πρὸ τῆς Τραπέζης, ὡς καὶ τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον.

Κατὰ τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον τὴν Α´ ἐβδομάδα μετὰ τὸ «Εὐλογητός...», «Δόξα σοὶ ὁ Θεός..., Βασιλεῦ οὐράνιε...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστὶν...» καὶ τὸν ξθ' ψαλμόν, ἦτοι: «Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου...». Ψάλλεται ὁ Μέγας Κανὼν. Τὰς δὲ ὑπολοίπους ἐβδομάδας ψάλλεται εὐθὺς μετὰ τὴν Δοξολογίαν ὁ Κανὼν τῶν ἁγίων τῶν τυχόντων ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου ἕως τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ. Μετὰ τὸν 90ον ψαλμόν ψάλλονται οἱ στίχοι: «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός...» κ.τ.λ. Εἰς τό: «Τῆς εὐσπλαγγνίας...» ἀνοίγει ἡ πύλη. Ὅταν

μετὰ τὸ «Κύριε ἐλέησον (μ΄)» δὲν ἔχει τό· «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ...», ὁ ἱερεὺς λέγει «Δι' εὐχῶν...». Μετὰ τὴν Δοξολογίαν καὶ τὸν Κανόνα. Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν...» καὶ ψάλλεται τὸ «Κύριε τῶν δυνάμεων...» κ.τ.λ., «Κύριε ἐλέησον (μ΄), Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ..., Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τὴν Τιμιωτέραν..., Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...», τὰς μετανοίας, Τρισάγιον. «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε..., Καὶ δὸς ἡμῖν...». Τὴν Α΄ ἐβδομάδα μετὰ τὴν εὐχὴν «Καὶ δὸς ἡμῖν...» ὁ ἱερεὺς λέγει· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι..., Σοφία· ὀρθοὶ ἀκούσωμεν...» καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον ἐκ τῆς ὥραίας πύλης. Εἶτα· «Ἐπερένδοξε...κ.τ.λ., Δόξα..., Καὶ νῦν...». Ὁ ἱερεὺς· «Εἰρήνη πᾶσι.» πρὸ τῶν πυλῶν ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἔχει κλείσει τὰς πύλας. «Τὰς κεφαλὰς...» καὶ ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν «Δέσποτα πολυέλεε...» ἐκφώνως. Εὐθὺς τό· «Εὐξώμεθα... (βλέπε πάντα ταῦτα ἐν ταῖς σελ. 12 καὶ 24), Τοῖς μισοῦσι..., Δι' εὐχῶν...».

ς. Προηγιασμένη Λειτουργία

Ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων τελεῖται κατὰ πᾶσαν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τὴν Πέμπτην τῆς Ε΄ ἐβδομάδος (Μεγάλου Κανόνος), τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ κατὰ τὰς ἐορτάς, τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους (10ην Φεβρ.), τῆς α΄ καὶ β΄ εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (24ην Φεβρ.), τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων (9ην Μαρτίου), ὡς καὶ ἐν ἑτέρα ἐπιχωρίῳ ἐορτῇ, ἐὰν αὗται τύχωσιν ἐν μέσῳ Ἑβδομάδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς δηλ. Σαββάτου καὶ Κυριακῆς).

Ἡ διάταξις προετοιμασίας ἔχει ὡς ἐξῆς· Εἰς τὴν προσκομιδὴν τῆς Λειτουργίας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς καὶ μετέπειτα εἰς τὴν τῶν Κυριακῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἀφοῦ ὁ ἱερεὺς περικόπη τὸν Ἄρτον τῆς Λειτουργίας τῆς Κυριακῆς καθ' ἣν μέλλει νὰ λειτουργήσῃ, περικόπτει καὶ τόσους ἄρτους ὅσας Προηγιασμένας προτίθεται νὰ τελέσῃ κατὰ τὴν ἐβδομάδα ἐκείνην. Εἰς ἐκάστην δὲ προσφορὰν πράττει καὶ λέγει τὰ αὐτὰ ὡς καὶ κατὰ τὴν περικοπὴν τοῦ ἄρτου τῆς Λειτουργίας ἡμέρας εἶπε καὶ ἔπραξεν. Λαμβάνει δηλαδὴ τὰς προσφορὰς καὶ τὰς ὑψώνει ὅλας ὁμοῦ μετὰ τῆς ἁγίας Λόγχης, λέγων· «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς..., Εὐλογητὸς ὁ Θεός...». Εἶτα εἰς ἐκάστην· «Εἰς ἀνάμνησιν..., Ὡς πρόβατον...» κ.τ.λ. ἕως καὶ τὸ «Στραυρωθέντος σου...» καὶ ἀφοῦ τοποθετηθοῦν ὄλοι ἐπὶ τοῦ

ἀγίου Δισκαρίου νύττει πάντας λέγων· «Εἷς τῶν στρατιωτῶν...» καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐξακολουθεῖ τὴν συμπλήρωσιν τῆς Προσκομιδῆς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ὅτε μέλλει σφραγίσει τοὺς ἄρτους λέγει· «Καὶ ποιήσον τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον (ἐνικῶς δηλαδὴ) τίμιον Σῶμα...». Ὅτε μέλλει ὑψῶσαι, εἰς τό· «Τὰ ἅγια τοῖς ἀγίοις.» ὑψοῖ ὅλους ὁμοῦ τοὺς Ἄρτους, καὶ μελίζει μόνον τὸν τῆς Λειτουργίας Ἄρτον, καὶ τίθησι τὴν μερίδα τὴν ἔχουσαν τὸ ΙΣ ἐν τῷ ἀγίῳ Ποτηρίῳ, ἀκολουθῶς καὶ τὸ ζέον. Κατόπιν ἐμποτίζει ἓνα ἕκαστον τῶν ἄλλων Ἄρτων διὰ τοῦ ἀγίου Αἵματος εἰς τὴν ψύχαν, καὶ ἀποτίθησιν αὐτοὺς ἐν τῷ Ἄρτοφορίῳ, καὶ περατώνει τὴν Λειτουργίαν.

Ἡ τῶν Προηγιασμένων δώρων Λειτουργία τελεῖται μετὰ τὰς Ὁρας ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ὁ λειτουργὸς λαμβάνει καιρὸν εἰς τὴν θ' Ὁραν λέγων μόνον «Δι' εὐχῶν...» καὶ οὐδὲν ἄλλο. Κατὰ τὰ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Τυπικῶν ἀναγινωσκόμενα Κοντάκια θυμιᾶ τὰς ἀγίας εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν ἐκ τῆς Πύλης. Εἶτα· «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ..., Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...», τὰς μετανοίας, τὸ Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Κύριε ἐλέησον (ιβ'), Παναγία Τριάς τὸ Ὁμοούσιον..., Ἄξιόν ἐστίν...» καὶ μικρὰ ἀπόλυσις. «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...», κλείει τὰ βημόθυρα καὶ ἀναγινώσκει τὰς εὐχὰς τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἐνῶ ὁ Προεστὼς ἀπαγγέλλει τὸν Προοιμακόν. Ἀκολουθῶς «Ἐν εἰρήνῃ...» κ.τ.λ. καὶ τὸ Κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου, εἰς ἐκάστην στάσιν τοῦ ὁποίου γίνεται συναπτή. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον κλείει ἡ πύλη καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκτυλίσσει τὸ Ἀντιμήνσιον καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ Ἄρτοφορίου τὸν Προηγιασμένον Ἄρτον θέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Δισκαρίου· εἶτα ἐπιθέτει τὸν Ἀστερίσκον λέγων τό· «Δι' εὐχῶν...». Καὶ καλύπτει αὐτὸ διὰ καλύμματος λέγων· «Δι' εὐχῶν...». Εἶτα θυμιᾶ τρίς καὶ ποιήσας μετανοίας τρεῖς ἐπαίρει τὰ Ἅγια ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ προπορευομένου τοῦ Διακόνου (ἢ ἐκκλησιαστικοῦ) μετὰ λαμπάδος καὶ θυμιατοῦ, ἔρχεται εἰς τὴν ἀγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀποθέτει Αὐτὰ ἐκεῖ. Κατόπιν βάλλει εἰς τὸ Ἅγιον Ποτήριον οἶνον καὶ ὕδωρ καὶ λέγει· «Δι' εὐχῶν...» καὶ καλύπτει αὐτὸ μὲν διὰ καλύμματος ἀμφοτέρωθεν δὲ διὰ τοῦ Ἀέρος καὶ θυμιᾶ πάλιν τρίς, λέγων τό· «Δι' εὐχῶν...» καὶ οὐδὲν ἕτερον. Εἶτα ἀνοίγει τὴν πύλην. Εἰς τὸ δοξαστικὸν γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. (Τὰς Τετάρτας ταῦτα εἶναι σύντομα). Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου γίνεται εἰς μνήμας ἐορταζομένων Ἀγίων, καὶ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα. Εἶτα· «Φῶς ἰλαρόν...» καὶ ὁ διάκονος· «Ἐσπέρας». Καὶ

ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου ἀναγινώσκειται περικοπὴ τῆς Γενέσεως ἢ τῆς Ἐξόδου. Περαιτωθέντος τοῦ α΄ ἀναγνώσματος λέγει τὸν στίχον τοῦ β΄ ἀναγνώσματος μεθ' ὃν τό· «Κέλευσον». Ὁ ἱερεὺς κρατῶν λαμπάδα μετὰ θυμιατοῦ καὶ σφραγίζων διὰ τῆς λαμπάδος ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης Σταυρὸν λέγει· «Σοφία· Ὁρθοί». Καὶ στραφεὶς πρὸς δυσμὰς λέγει· «Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι». Ὁ ἀναγνώστης τὸ β΄ ἀνάγνωσμα τῶν Παροιμιῶν ἢ Ἰώβ, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ εὐλογήσῃ διὰ τῆς λαμπάδος τὸν λαόν, ἀποθέτει αὐτὴν πρὸ τῶν πυλῶν καὶ λαμβάνει τὸ θυμιατόν. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ β΄ ἀναγνώσματος ὁ ἱερεὺς ἰστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης θυμιᾷ αὐτὴν ψάλλων τό· «Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου...». Τοῦτο ὑπὸ τῶν χορῶν ψάλλεται τετράκις, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τοὺς στίχους α) Κύριε ἐκέκραξα... β) Θεοῦ, Κύριε, φυλακὴν... γ) Μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου... δ) Δόξα..., Καὶ νῦν..., καὶ θυμιᾷ τὰς ὑπολοίπους πλευρὰς τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν εἰς ἕκαστον στίχον. Ἐπανελθὼν ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐπαναλαμβάνει τό· «Κατευθυνθήτω...» ἕως τοῦ ἐνώπιόν σου, ἐνῶ συγχρόνως θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Ἐνόσον χρόνον ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ὑπόλοιπον, θυμιᾷ τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν ἐκ τῆς ὠραίας πύλης, οἱ δὲ ἐκκλησιαζόμενοι ποιοῦσι μετανοίας μεγάλας τρεῖς. Εἶτα ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἐὰν τύχοι ἑορτή, (τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα δὲν ἔχει Ἀπόστολον), εἰδεμὴ «Εἶπωμεν πάντες...» ἕως τοῦ «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν...». Τὰ Κατηχούμενα, καὶ ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Δ΄ ἑβδομάδος λέγονται καὶ τὰ φωτιστικά. Τὸ «Νῦν αἱ δυνάμεις...» τρίς, ὁ Ν΄ ψαλμὸς ἐνῶ συγχρόνως θυμιᾷ. Ἡ μεγάλη εἴσοδος, τοῦ Διακόνου προπορευομένου μετὰ λαμπάδος καὶ θυμιατοῦ, τοῦ δὲ ἱερέως κεκαλυμμένου ὄντος τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ ἀέρος καὶ κρατοῦντος διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ ἅγιον Δισκάριον καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ λέγοντος μυστικῶς μόνον τό· «Δι' εὐχῶν...» ἐξέρχονται διὰ τῆς βορείου πύλης καὶ εἰσέρχονται ἄνευ ἐλιγμῶν κατ' εὐθεΐαν διὰ τῆς ὠραίας πύλης εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα.

Ἐκεῖ ἀποθέτων τὰ Ἅγια ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἀφαιρεῖ τὰ καλύμματα, σκεπάζει διὰ τοῦ ἀέρος τὰ ἅγια, καὶ θυμιᾷ αὐτά. Εἰς τό· «Τὰ προηγιασμένα Ἅγια...» εἰσάγει τὰς χεῖρας, κεκαλυμμένων ὄντων καὶ ἄπτεται ἀπλῶς τὸν ἅγιον Ἄρτον. Εἶτα αἶρει τὸν ἀέρα καὶ τὸν ἀστερίσκον καὶ μελίζει τὸν Ἅγιον Ἄρτον. Τὰ λοιπὰ ὡς εἰς τὴν

συνήθη λειτουργίαν. Ἄντι Κοινωνικοῦ ἀναγινώσκονται αἱ Κατηχήσεις τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου. Τὴν δὲ Παρασκευὴν τῆς Α΄ ἐβδομάδος ψάλλεται ὁ Κανὼν (παράκλησις) τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος, καὶ εὐλογοῦνται μετὰ τὴν Ὀπισθάμβωνον εἰδικὴν εὐχὴν, τὰ κόλυβα τοῦ Ἁγίου. Εἶτα ἀπόλυσις μεγάλη· οἱ ψαλμοί· «Εὐλόγησω τὸν Κύριον...» καὶ «Ὑψώσω σε ὁ Θεός μου..., Δόξα..., Καὶ νῦν..., Κύριε ἐλέησον (γ'), Εὐλόγησον.» καὶ ἀπόλυσις.

Δεῖ γινώσκειν ὅτι τὰς δ' καὶ ζ' ὡς καὶ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα εἰς τὴν Προηγιασμένην ἀναγινώσκεται τὸ ιη' κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου.

35. Διάταξις Ἑορταζομένου Ἁγίου κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν

Εἰ τύχη μνήμη ἐορταζομένου Ἁγίου ἐν τῇ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ ὡς π.χ. Ἁγίου Χαραλάμπους, ἢ εὔρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων κ.τ.λ. ἢ ἀκολουθία αὐτῶν ψάλλεται ὡς ἀκολουθῶς·

Εἰ τύχοι τὴν Δευτέραν τῆς Α΄ ἐβδομάδος προψάλλεται τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς, ὁμοίως εἰ τύχοι τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀποκρέω (Ψυχοσάββατον) προψάλλεται τῇ Παρασκευῇ.

Εἰ τύχοι τῇ Τετάρτῃ ἢ τῇ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς τελεῖται Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου.

Εἰ τύχοι ἐν ἑτέρᾳ ἡμέρᾳ τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς ἐκτὸς Σαββάτου ἢ Κυριακῆς, ὁ Ἑσπερινὸς κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς. «Θεοτόκε Παρθένε...» κ.τ.λ. Εἰς τό· «Κύριε καὶ Δέσποτα...» ποιοῦμεν τρεῖς μεγάλας μετανοίας μόνον καὶ ἀπόλυσις. Τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον ἀναγινώσκεται χῦμα, ἐκτὸς τοῦ· «Κύριε τῶν Δυνάμεων...» τὸν ὁποῖον ψάλλεται. Ἄντι τοῦ «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου...» λέγεται τὸ Ἀπολυτίκιον, ὁμοίως ἀντὶ τῶν τροπαρίων «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Δόξα..., Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς..., Καὶ νῦν..., Τῆς εὐσπλαγχνίας...» λέγεται τὸ Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν τὰς τρεῖς μετανοίας. Εἰς τὸν Ὁρθρον «Θεὸς Κύριος...» τὸ Ἀπολυτίκιον καὶ καθημερινὸν Θεοτοκίον. Τὰ καθίσματα τοῦ ψαλτηρίου καὶ ὁ Πολυέλεος. «Ἐκ νεότητός μου...». Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου, ὁ Ν' ψαλμός. «Δόξα..., Ταῖς τοῦ..., Καὶ νῦν..., Ταῖς τῆς Θεοτόκου...». Τὸ ἰδιόμελον τοῦ Ἁγίου. «Σῶσον ὁ Θεός...». Οἱ Κανόνες. Εἰς τὴν α' ὥδην θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς με φελώνιον, εἰς δὲ τὴν θ' ὥδην

μέ μανδύαν. Μετὰ τὸ Τρισάγιον, δὲν λέγεται τὸ «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες...» ἀλλὰ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. «Κύριε ἐλέησον (μ'), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τὴν Τιμιωτέραν..., Ὁ ὢν εὐλογητός..., Ἐπουράνιε Βασιλεῦ..., Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς τρεῖς μετανοίας μόνον. Αἱ ὥραι χῦμα. Ἀπολυτίκιον καὶ Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Οἱ μακαρισμοὶ ὁμοίως χῦμα. Ἄντι τοῦ «Ἐπὶ τοῦ Ὁρους...» καὶ λοιπῶν κοντακίων, λέγομεν μόνον τὸ κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Τελεῖται ἡ προηγιασμένη κατὰ τὴν τάξιν. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. Μετὰ τό· «Κατευθυνθήτω...» ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον...».

36. Περὶ τῶν Χαιρετισμῶν.

Οἱ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου ψάλλονται εἰς τέσσαρας στάσεις ὡς ἑξῆς·

- α) Τῆ Παρασκευῆ τῆς Α΄ ἐβδομάδος οἱ οἴκοι Α-Z,
- β) Τῆ τῆς Β΄ ἐβδομάδος οἱ Η-M,
- γ) Τῆ τῆς Γ΄ ἐβδομάδος οἱ Ν-Σ, καὶ
- δ) Τῆ τῆς Δ΄ ἐβδομάδος οἱ Τ-Ω, καὶ Α΄.

Τὴν ἐνάτην Ὁραν σημαίνει διὰ τὸ μικρὸν Ἀπόδειπνον, ὃ καὶ ἀναγινώσκειται ἐν τῷ Καθολικῷ, ἀνεωγμένης οὔσης τῆς πύλης. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν...» ὁ Κανὼν «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου...». Εἶτα ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους τό· «Τῆ ὑπερμάχῳ...». Ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιᾷ ἐνδεδυμένος φελώνιον κατὰ τὴν τάξιν τὸν Ναόν. Περαιτωθέντος τοῦ Κοντακίου προσκυνεῖ τὴν Εἰκόνα τῆς Γλυκοφιλούσης καὶ λέγει ἐκφώνως τοὺς ἐξ οἴκου. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου οἴκου θυμιᾷ τὴν Εἰκόνα. Περαιτωθέντος καὶ τοῦ τελευταίου οἴκου ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ ναοῦ θυμιᾷ τὸ ἐκκλησίασμα. Εἶτα προσκυνεῖ καὶ πάλιν τὴν τῆς Γλυκοφιλούσης εἰκόνα, ποιεῖ σχῆμα μετανοίας εἰς τοὺς χοροὺς καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι, ἐνῶ συγχρόνως ψάλλεται γοργῶς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ...». Ἀκολουθῶς συμπληροῦται τὸ Ἀπόδειπνον. Τὴν πρώτην ἐβδομάδα λέγεται καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Μικρὰ ἀπόλυσις. «Εὐξώμεθα..., Τὴν ὠραιότητα...» καὶ «Δι' εὐχῶν...».

37. Περὶ τοῦ Τετραευαγγελίου

Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Τετραευαγγελίου ἄρχεται τὴν α΄ ἐβδομάδα τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἕως καὶ τὴν Τετάρτην τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος ἀπὸ δύο μὲν κεφάλαια τὴν ἡμέρα ὅταν ἔχη Προηγιασμένη, ἀπὸ δύο δὲ

τάς ὑπολείπας ἡμέρας.

Ὁ ἱερεὺς ἀσκεπῆς φέρων τετραευαγγέλιον καὶ ἐνδεδυμένος μανδύαν μετὰ τοῦ θυμιατοῦ ἔρχεται διὰ τῆς βορείου πύλης, εὐθὺς μετὰ τὸ ἀνάγνωσμα τῆς ς΄ Ὁρας καὶ ἐνῶ ψάλλεται τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου μέλλει ἀναγνῶσαι, τοποθετεῖ τὸ Τετραευαγγέλιον ἐπὶ τρισκελίου τοποθετηθέντος εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, καὶ θυμιᾷ πέριξ τοῦ τρισκελίου σταυροειδῶς. Εἶτα λέγει· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι..., Σοφία, ὀρθοί· ἀκούσωμεν..., Ἐκ τοῦ κατά...» καὶ ἀναγινώσκει χῦμα τὰ ὠρισμένα κεφάλαια.

38. Περὶ τῆς Ἑβδομάδος τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Τῇ Δευτέρᾳ, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν ἐν τῇ Α΄ Ὁρᾷ ἀντὶ τοῦ «Τὰ διαβήματά μου...» ψάλλεται τὸ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν...» ἀντὶ Κοντακίου, τὸ «Οὐκ ἔτι φλογίνη ρομφαία...». Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς Ὁρας γ΄, ς΄, καὶ θ΄ λέγεται μόνον τὸ Κοντάκιον «Οὐκ ἔτι...». Δὲν ψάλλεται τὸ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν...». Εἰς δὲ τὸ Ἀπόδειπνον, ἀντὶ τῶν τροπαρίων «Ἐλέησον ἡμᾶς...» κ.τ.λ., τὸ Κοντάκιον «Οὐκ ἔτι φλογίνη ρομφαία...» (Βλέπε καὶ §30 σελ. 40). Εἰς τὸν Ὅρθρον, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ, εἰς τὴν ς΄ ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Μαρτυρικοῦ λέγομεν «Οὐκ ἔτι...».

39. Περὶ τοῦ Μεγάλου Κανόνος

Ὁ Μέγας Κανὼν ψάλλεται τὴν Πέμπτην τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν.

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται ἐν τῇ Λιτῇ τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον.

Τῇ Πέμπτῃ ἄνευ Μεσονυκτικοῦ ὁ Ὅρθρος καταλιμπανομένων τῶν δύο καθισμάτων τοῦ ψαλτηρίου. Μετὰ τὴν στιχολογίαν τοῦ ψαλτηρίου, α΄ μέρος ἀναγνώσματος τοῦ βίου τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Ὁ Ν΄ ψαλμός. Ὁ Μέγας Κανὼν κανοναρχούμενος ἐκ τῶν δύο κανοναρχῶν, εἰς ἀνά χορόν. Μετὰ τὸ κάθισμα τῆς Γ΄ ᾠδῆς τὸ β΄ μέρος τοῦ ἀναγνώσματος. Μετὰ τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας, οἱ Μακαρισμοί, «Ληστὴν τοῦ Παραδείσου...» καὶ συνεχίζεται ὁ Μέγας Κανὼν. Τὰ ἐπίλοιπα τοῦ Ὁρθρου ὡς ἐν τῇ διατάξει τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς.

Τῇ Πέμπτῃ πρωΐ αἱ ὄραι. Κοντάκιον «Ψυχὴ μου...». Ὁ Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων Δώρων.

40. Περὶ τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου

Ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος ψάλλεται τὸ Σάββατον τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν Ἀπόδειπνον ἐν τῇ Λιτῇ.

Τῷ Σαββάτῳ ἄνευ Μεσονυκτικοῦ ὁ Ὅρθρος. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον ψάλλεται τὸ «Θεὸς Κύριος...» καὶ τὸ «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς...» ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους. Πρὸ ἐκάστης στάσεως ψάλλεται τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ...» καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέλλων νὰ ἀναγνώσῃ τοὺς οἴκους θυμιᾷ τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ ἀκολουθῶς ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ ναοῦ τοὺς πιστοὺς. Ἡ α΄ στάσις (Α-Ζ) ἀναγινώσκεται εὐθὺς (αἴτησις δὲν γίνεαι ἐνταῦθα οὐδὲ μετὰ τὸν Ἄμωμον) μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν, ἢ β΄ στάσις (Η-Μ) μετὰ τὸν Ἄμωμον, ἢ γ΄ στάσις (Τ-Ω, καὶ Α) μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν ψάλλονται ὅλαι αἱ ᾠδαί. Εἰς ἐκάστην στάσιν, ὡς καὶ εἰς τὴν «Τιμιωτέραν...» ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ μὲ φελώνιον. Εἶτα τὸ Ἐξαποστειλᾶριον, οἱ Αἴνοι, Δοξολογία Μεγάλη, ἢ ἐκτενὴς καὶ τὸ «Πληρώσωμεν...», ἢ α΄ Ὦρα καὶ ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τῷ Καθολικῷ.

41. Περὶ τοῦ Σαββάτου Λαζάρου καὶ Κυριακῆς Βαΐων

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας τὸ μικρὸν Ἀπόδειπνον ἐν τῇ Λιτῇ. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν...» ἀναγινώσκεται ὁ Κανὼν τοῦ Λαζάρου.

Τῷ Σαββάτῳ εἰς τὸν Ὅρθρον μετὰ τὸ «Θεὸς Κύριος...» τὸ «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...» ἐκ γ΄. Τὸ ις΄ καὶ ιζ΄ κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου, τὰ Ἀναστάσιμα Εὐλογητάρια. «Ὅτι ηὐλόγηταί σου..., Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...», ὁ Ν΄ ψαλμὸς, ὁ Κανὼν, Καταβασίαι· «Υγρὰν διοδεύσας...». Εἰς τὴν θ΄ ᾠδὴν θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς μὲ φελώνιον. «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» (Τὸ «Υψοῦτε Κύριον...» δὲν λέγεται). Τὰ Ἐξαποστειλᾶρια κ.τ.λ. τοῦ Ὁρθρου ὡς ἐν §2 τῆς σελ. 8.

Ἡ Λειτουργία ἐν τῷ Καθολικῷ. Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Ὁ ἀναστάς..., Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν... (ἐκ τρίτου)» καὶ εὐθὺς τὸ Κοντάκιον «Ἡ πάντων χαρά...», «Ὅσοι εἰς Χριστόν...». Εἰς τὰ συστεῖλαι τὰ Ἅγια· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...».

Ἡ ἀκολουθία τῆς τῶν Βαΐων Κυριακῆς ὡς ἐν τῇ §5 τῆς σελ. 10. Τὰ βαῖα εὐλογοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου εὐθὺς μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου καὶ διανέμονται ὑπὸ τοῦ Καθηγουμένου μετὰ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ

Εὐαγγελίου. Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...» οὐ λέγεται, ἀλλ' εὐθύς ὁ Ν΄ Ψαλμός.

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας ὡς καὶ ταῖς λοιπαῖς Κυριακαῖς (Βλέπε §33 σελ. 44).

42. Διάταξις Μεγάλης Ἑβδομάδος

Δευτέρα-Τετάρτη ὄραι, λιταί, Ἀπόδειπνον, Μακαρισμοὶ ψαλτά.

α. Μεγάλη Δευτέρα

Τὸ Μεσονυκτικὸν ὡς ἐν τῇ §34α τῆς σελ. 44.

Ὁ Ὅρθρος. Μετὰ τὸ «Εὐλόγητός...», Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Ἐπακοῦσαί σου...». Ἐξάψαλμος. Εἰρηνικά. Ἀλληλούϊα. Ψαλλομένου τοῦ «Ἴδου ὁ Νυμφίος...» ὁ ἐφημέριος ἐνδεδυμένος πένθιμον φελώνιον διὰ τῆς ὠραίας πύλης, ἀσκεπής, φέρει ἐν τῷ προσκυνηταρίῳ τὴν εἰκόνα τοῦ νυμφίου. Μετὰ τὸ γ΄ κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου συναπτὴ μικρὰ καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Ὅτι ηὐλόγηταί σου...». Εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου, καὶ εὐθύς ὁ ἐφημέριος· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι...» φέροντος μανδύαν ἐκ τῆς ὠραίας πύλης ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀκολουθεῖ ἀνάγνωσις, ὁ Ν΄ ψαλμός καὶ ὁ Κανὼν. Μετὰ τὴν α΄ ὥδην, συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις· «Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεύς...». Τὸ συναξάριον. Ἡ ἡ΄ ὥδὴ μεθ' ἧς ὁ ἱερεὺς· «Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα...» καὶ ἄρχεται ἡ θ΄ ὥδὴ, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς θυμῶ με μανδύαν. Μετὰ τὴν θ΄ ὥδην, συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις· «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι...». Τὸ ἐξαποστειλάριον, οἱ Αἴνοι. «Σοὶ δόξα πρέπει..., Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν...». Τὰ ἀπόστιχα. «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν...». Τὸ Κοντάκιον. «Κύριε ἐλέησον (μ΄), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τὴν τιμιωτέραν..., Ὁ ὢν εὐλόγητός...» κλείει ἡ πύλη. «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ..., Κύριε καὶ Δέσποτα...» τὰς μετανοίας καὶ ἄρχεται ἡ α΄ Ὁρα, ἣτις ἀναγινώσκειται χῦμα. Ἀπολυτίκιον· «Ἴδου ὁ νυμφίος...». Κοντάκιον· «Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο...». «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ..., Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Κύριε καὶ Δέσποτα...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Κύριε ἐλέησον. (ιβ΄), Χριστέ τὸ Φῶς..., Δόξα..., Καὶ νῦν...». Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος...» (ιδὲ §12 σελ. 22) ἕως Μεγάλης Τετάρτης.

Αἱ Ὁραι λιταί ὡς ἡ α΄. Εἰς ἐκάστην ἀνὰ ἓν ψαλτήριον. Εἰς 5΄ Ὁραν τὸ τροπάριον τῆς προφητείας καὶ ἡ προφητεία. «Σοφία· Πρόσχωμεν». Καὶ εὐθύς τὸ Τετραευαγγέλιον (ιδὲ §37 σελ. 51) τὰ ἐκ

τοῦ κατὰ Ἰωάννην κεφάλαια α΄-δ΄. Τὰ λοιπὰ τῶν ὠρῶν. Εἶτα ψάλλονται οἱ μακαρισμοὶ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν τυπικῶν (ιδεὶ καὶ §34γ τῆς σελ. 45 κ.τ.λ.) καὶ ἄρχεται ἡ Προηγιασμένη (ἣτις τελεῖται ὡς ἐν §34ς τῆς σελ. 47). Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. Εὐθὺς μετὰ τὸ «Κατευθυνθήτω...» τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Προηγιασμένης.

Τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον ὡς ἐν §34ε τῆς σελ. 46. Μετὰ τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις...» ψάλλεται τὸ Τριῶδιον. Τὸ Τρισάγιον καὶ τὰ λοιπὰ «Ὅτι σοῦ..., Κύριε τῶν Δυνάμεων...» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου.

β. Μεγάλη Τρίτη

Ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ἀπαραλλάκτως ὡς ἐν τῇ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ. Εἰς τὸ «Ἴδου ὁ νυμφίος...» δὲν γίνεται εἴσοδος τῆς εἰκόνας τοῦ νυμφίου. Ἐν τῇ ζ΄ Ὁρα τὰ ε΄-η΄ κεφάλαια τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ εὐθὺς μετὰ τὸν Ν΄ ψαλμόν, συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...».

γ. Μεγάλη Τετάρτη

Ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ἀπαραλλάκτως ὡς ἐν τῇ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ. Ἐν τῇ ζ΄ Ὁρα τὸ Τετραεὐαγγέλιον κεφ. θ΄-ιγ΄ στίχ. 30. Ἡ τελευταία Προηγιασμένη. Σήμερον ἐν τῷ Καθολικῷ ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον, ἐν τῷ ὁποίῳ ψάλλεται μετὰ τὴν Δοξολογίαν τὸ Τριῶδιον. Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος...». (ιδεὶ §12 σελ. 22).

δ. Μεγάλη Πέμπτη

Ἀπὸ σήμερον μέχρι Κυριακῆς τοῦ Πάσχα Μεσονυκτικὸν καὶ Ἀπόδειπνον δὲν ἀναγινώσκειται. Ψαλλομένου τοῦ «Ὅτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταί...» ὁ ἐφημέριος ἐξάγει τὴν εἰκόνα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ὡς καὶ ἐν τῇ §42α σελ. 54 ἐσημειώσαμεν. Μετὰ τὴν τρίτην ἐπανάληψιν τοῦ «Ὅτε οἱ ἔνδοξοι...» εὐθὺς ὁ ἱερεὺς· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι...» ἐνδεδυμένος μανδύαν, ἐκ τῆς ὠραίας πύλης ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου. Ἡ ἀνάγνωσις, ὁ Ν΄ ψαλμὸς καὶ ὁ Κανὼν. Μετὰ τὴν γ΄ ὠδὴν, συναπτὴ· «Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός...». Μετὰ τὴν ζ΄ ὠδὴν· «Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς...». Μετὰ τὴν η΄ ὠδὴν· «Τὴν Θεοτόκον...» καὶ μετὰ τὴν θ΄ ὠδὴν· «Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν...». Τὸ ἐξαποστειλάριον, οἱ Αἴνοι, «Σοὶ δόξα πρέπει..., Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν...». Τὰ Ἀπόστιχα. «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Ὅτε οἱ ἔνδοξοι...» καὶ εὐθὺς ἡ ἐκτε-

νή· «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Σοφία· Ὁ ὢν εὐλογητός..., Στερεώσαι...», ἢ Α΄ Ὡρα (καθ' ἣν ψάλλεται τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, εἴτα ἢ προφητεία κ.τ.λ. τῆς Ὡρας) καὶ ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν...». (ιδὲ §12 σελ. 22).

Τὴν πρώϊαν πρὸ τῶν ὥρῶν, αἵτινες ἀναγινώσκονται ἐν τῇ Λιτῇ τελεῖται τὸ εὐχέλαιον κατὰ τὴν ἐν τῷ εὐχολογίῳ τάξιν. Καθ' ὄν χρόνον ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι, οἱ ἱερεῖς μετὰ τῶν Διακόνων λαμβάνουσι καιρὸν διὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν. Μετὰ τὰς Ὡρας, τὰ Τυπικά, ἀπόλυσις ὡς ἄνω, καὶ ἄρχεται ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Θείας Λειτουργίας· «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...» καὶ εὐθὺς ὁ Προοιμακός. «Ἐν εἰρήνῃ..., Κύριε ἐκέκραξα...». Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν...» καὶ εὐθὺς τὰ τρία ἀναγνώσματα. Εἴτα· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν..., Ὅτι ἅγιος εἶ...», Τρισάγιον, Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον, καὶ καθεξῆς ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Ἄντι χερουβικοῦ, κοινωνικοῦ, καὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς...», τό· «Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ...». Ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν...».

ε. Μεγάλη Παρασκευή

Μετὰ τὸ «Εὐλογητός...», Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἐστίν..., Ἐπακουσαί σου...». Ἐξάψαλμος. «Ἀλληλούϊα..., Ὅτε οἱ ἔνδοξοι...» (τρὶς) καὶ εὐθὺς ὑπὸ τοῦ Καθηγουμένου τὸ Α΄ Εὐαγγέλιον ἀρχομένου· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι...» φέροντος μόνον ἐπιτραχήλιον. Τὰ ἀντίφωνα α΄ - γ΄ καὶ τὸ κάθισμα· «Ἐν τῷ δεῖπνῳ...». Τὸ Β΄ Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ δευτέρου ἱερέως. Τὰ ἀντίφωνα δ΄ - ζ΄ καὶ τὸ κάθισμα· «Ποῖος σὲ τρόπος...» Τὸ Γ΄ Εὐαγγέλιον ἱεραρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Τὰ ἀντίφωνα ζ΄ - θ΄ καὶ τὸ κάθισμα· «Ὡ πῶς Ἰούδας...». Τὸ Δ΄ Εὐαγγέλιον. Τὰ ἀντίφωνα ι΄ - ιβ΄ καὶ τὸ κάθισμα· «Ὅτε παρέστης...». Τὸ Ε΄ Εὐαγγέλιον. Τὰ ἀντίφωνα ιγ΄ - ιε΄. Εἰς τὸ ιε΄ ἀντίφωνον, «Σήμερον κρεμάται...» γίνεται ἡ ἔξοδος τοῦ ἐσταυρωμένου διὰ τῆς βορείου πύλης προπορευομένων μανουαλίων καὶ τοῦ διακόνου θυμιάζοντος. Ὁ ἐσταυρωμένος φέρεται ὑπὸ τοῦ προεστῶτος λέγοντος τό· «Σήμερον κρεμάται...» ἐνδεδυμένου φελώνιον καὶ ἐλθόντος εἰς τὸ κέντρον τοῦ ναοῦ καὶ περίξ τῆς βάσεως τοῦ Σταυροῦ, τρὶς λέγει· «Σοφία· Ὁρθοί.» καὶ τοποθετεῖ τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τῆς βάσεως. Εἴτα θυμιᾷ τὸν ἐσταυρωμένον καὶ τὸν λαὸν καὶ προσκυνήσας μετὰ τοῦ διακόνου εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι. Εἴτα ψάλλεται

καὶ ὑπὸ τῶν χορῶν τὸ ἰε΄ ἀντίφωνον καὶ τὸ κάθισμα· «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς...». Τὸ ΣΤ΄ Εὐαγγέλιον. Οἱ Μακαρισμοὶ καὶ τὸ Προκείμενον· «Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου...». Τὸ Ζ΄ Εὐαγγέλιον. Ἀνάγνωσις εἰς τὴν ἑορτήν, ὁ Ν΄ ψαλμός. Τὸ Η΄ Εὐαγγέλιον. Ὁ Κανὼν, ε΄ ᾠδὴ μεθ' ἧς συναπτή· «Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεύς...». Κοντάκιον, Οἶκος, Μηνολόγιον, τὸ ὑπόμνημα τῆς ἡμέρας. Ἡ η΄ ᾠδὴ μεθ' ἧς ὁ διάκονος· «Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα...» καὶ ἄρχεται ἡ Θ΄ ᾠδὴ, ὁ δὲ διάκονος θυμιᾷ. Ἡ συναπτή· «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι...». Τὸ ἔξαποστειλάριον· «Τὸν ληστήν αὐθημερόν...» ἐκ γ΄. Τὸ Θ΄ Εὐαγγέλιον. Οἱ Αἴνιοι. Μετὰ τό· «Καὶ νῦν...», «Τὸν νῶτόν μου ἔδωκα...», τὸ Ι΄ Εὐαγγέλιον. «Σοὶ δόξα πρέπει..., Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινήν..., Σὸν γὰρ ἔστιν...» καὶ εὐθύς τὸ ΙΑ΄ Εὐαγγέλιον. Τὰ Ἀπόστιχα. Μετὰ τό· «Καὶ νῦν...», «Ἦδη βάπτεται κάλαμος...», τὸ ΙΒ΄ Εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ διακόνου. «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ ἔστιν..., Ἐξηγόρασας ἡμᾶς..., Ἐλέησον ἡμᾶς..., Σοφία· Ὁ ὢν εὐλογητός..., Στερεώσαι...» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἔμπτυσμούς καὶ μάστιγας...» (ιδεὲ §12 σελ. 22).

Τὴν πρωΐαν πρὸ τοῦ ἐσταυρωμένου ὁ ἐφημέριος· «Εὐλογητός..., Δόξα σοι..., Βασιλεῦ σὺράνιε...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ...». Ἐν ἐκάστη Ὡρα ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος. Ἐκ τῆς ὠραίας πύλης τὸ Εὐαγγέλιον ἱεραρχικῶς, ἀρχόμενοι· «Σοφία· ὀρθοὶ ἀκούσωμεν...» καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὥρων. Μετὰ τὴν θ΄ Ὡραν τὰ τυπικά. Τέλος ὁ λγ΄ ψαλμός· «Εὐλογήσω τὸν Κύριον...» καὶ ἀπόλυσις· «Ὁ ἔμπτυσμούς...».

Εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος προσκυνήσαντες τὸν ἐσταυρωμένον εἰσέρχονται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι καὶ ὁ ἐφημέριος ποιεῖ «Εὐλογητός...». Ὁ Προοιμακός, τὰ Εἰρηνικά. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. Τὰ ἀναγνώσματα, ὁ Ἀπόστολος (θυμίαμα δὲν ἔχει) καὶ τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἀποκαθήλωσις. Ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον...». Ἐνδύονται οἱ ἱερεῖς καὶ διάκονοι. «Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινήν...». Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «Εἴη τὸ κράτος...» οἱ ἱερεῖς φέροντες τὸν ἐπιτάφιον διὰ τῆς βορείου πύλης ψάλλουσι τὰ ἀπόστιχα· «Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν...» προπορευομένων τῶν μανουαλίων καὶ τῶν διακόνων μετὰ θυμιατηρίων, ἐλθόντων δὲ ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ναοῦ περιέρχονται τρεῖς τῆς τραπέζης εἶτα θέτοντες τὸν ἐπιτάφιον ἐπ' αὐτῆς καὶ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ προεστὼς ἱερεὺς ρίπτει ἄνθη ἐπὶ τοῦ ἐπιταφίου. Ἀκολουθῶς

προσκυνοῦσιν ἱεραρχικῶς ἀνά δύο καὶ ἀπέρχονται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι. Ἀπόλυσις ἐνδεδυμένος ὁ ἐφημέριος φελώνιον· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους...» (ιδεὶ §12 σελ. 22).

ς. Μέγα Σάββατον

Ὅρθρος. Πρὸ τοῦ ἐπιταφίου ὁ ἐφημέριος ποιεῖ «Εὐλογητός...». Ὅμοίως θυμιᾷ πρῶτον τὸν ἐπιτάφιον σταυροειδῶς καὶ κατόπιν εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι καὶ θυμιᾷ, καὶ ἀκολουθῶς τὸν ὑπόλοιπον ναόν. Προσέτι αἱ εὐχαὶ καθ' ὃν χρόνον ἀναγινώσκειται ὁ ἐξάψαλμος πρὸ τοῦ ἐπιταφίου λέγονται, ὁμοίως καὶ τὰ εἰρηνικά. Μετὰ τὸ «Θεὸς Κύριος...» καὶ τὰ Τροπάρια, ἀναγινώσκειται ὁ Ἄμωμος. Οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ διάκονοι ἐνδύονται οὐχὶ πένθιμα, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἀμώμου ἐξέρχονται καὶ ἴστανται πρὸ τοῦ ἐπιταφίου καὶ ψάλλουσι τὰ ἐγκώμια. Μετὰ τὴν Α' στάσιν συναπτὴ ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Ὅτι σὸν τὸ κράτος...». Ἡ Β' στάσις μεθ' ἧς συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῶν Χερουβὶμ ἐπαναπαυόμενος καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν...». Ἡ Γ' στάσις τῶν ἐγκωμίων, ἡ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...». Τὰ εὐλογητάρια, ἡ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις· «Ὅτι ἠυλόγηταί σου...». Ἡ ἀνάγνωσις. Τὰ καθίσματα. Ὁ Ν' ψαλμὸς καὶ ὁ Κανὼν. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, συναπτὴ· «Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...». Μετὰ τὴν η' ᾠδὴν ὁ διάκονος· «Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα...». Ἡ θ' ᾠδή, ἐνῶ ὁ διάκονος θυμιᾷ (ἂν ἢ ἱερεὺς μὲ φελώνιον) ἀρχόμενος ἐκ τοῦ ἐπιταφίου. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν, συναπτὴ καὶ «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι...». Ἀκολουθοῦν οἱ αἵνοι καὶ ἡ Δοξολογία εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐξοδος τοῦ ἐπιταφίου καὶ ἐκφωνοῦνται αἱ ἐξῆς δεήσεις·

α) Εἰς τὸν ἐπιτάφιον·

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδήμων κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, Εὐσεβεστάτων Βασιλέων Πέτρου, Ἀλεξίου, Βασιλείου, Ἀλεξίου, Μιχαήλ, Λέοντος, Ἀλεξάνδρου, Ἀνδρονίκου καὶ Εὐδοξίας καὶ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Εὐσεβεστάτων ἀθροιστῶν Βασιλείου, Βοεβόδα, Σερμπάνου Βοεβόδα, γονέων, ἀδελφῶν καὶ τέκνων αὐτῶν.

β) Εἰς τὰ δεξιὰ παράθυρα τοῦ ναοῦ·

Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰω-

νίου ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Μητροφάνους ἱερομονάχου καὶ κτίτορος τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις...

γ) Ἐξω τοῦ ἱεροῦ βήματος·

Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδήμων κτιτόρων τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης καὶ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι..., Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις...

δ) Εἰς τὰ ἀριστερὰ παράθυρα τοῦ ναοῦ·

Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν ἐλεούντων, συνδρομούντων, διακονούντων καὶ διακονησάντων ἐν τῇ ἀγίᾳ Μονῇ ταύτῃ. Ὅτι ἐλεήμων...

ε) Εἰς τὴν θύραν τοῦ Νάρθηκος·

Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ὑγείας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν κατοικούντων καὶ εὐρισκομένων ἐν τῷ ἁγιωνύμφῳ ὄρει τούτῳ. Ὅτι ἐλεήμων...

ς) Εἰς τὸν ναὸν ἔσωθεν·

Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου..., Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἡμῶν..., Ἐτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι..., Ἐπάκουσον ἡμῶν...

Ἐπανελθούσης τῆς πομπῆς καὶ εἰσκομισθέντος τοῦ ἐπιταφίου ἐν τῷ ἱερῷ βήματι, λέγει ὁ προεστώς: «Πρόσχωμεν· Εἰρήνη πᾶσι· Σοφία.» καὶ ψάλλουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ Ἀπολυτικά «Ὅτε κατῆλθες..., Ταῖς Μυροφόροις..., Ὁ εὐσχήμων...» περιφέρουσι δὲ τρις τὸν ἐπιτάφιον πέριξ τῆς Ἀγίας Τραπέζης, εἶτα θέτουσιν αὐτὸν ἐπ' αὐτῆς, ὅστις παραμένει ἕως τῆς Ἀναλήψεως. Ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος (δὲν θυμῶ) καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ Διακόνου καὶ εὐθὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινήν...» (ἐκτενὴς δὲν γίνεται), «Σοφία· Ὁ ὢν εὐλογητός...» καὶ ἡ ἀπόλυσις: «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς

άνθρωπους...» (ιδὲ §12 σελ. 22) ἐνδεδυμένος φελώνιον, καὶ ἡ Ἀ΄ Ὡρα.

Τὴν πρωΐαν ἀναγινώσκονται εἰς τὴν Λιτὴν αἱ ὥραι. Εἶτα τὰ τυπικά, ἀκολουθία τῆς Θείας Μεταλήψεως, καὶ ἀπόλυσις ὡς ἀνωτέρω, καὶ ἄρχεται ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...». Ὁ Προοιμιακός. «Ἐν εἰρήνῃ...», «Κύριε ἐκέκραξα...». Ὁ διάκονος θυμιᾷ μὲ ἐκκλησίαν. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου, «Φῶς ἰλαρόν...». Τὰ ἱε΄ Ἀναγνώσματα καὶ ὁ ὕμνος τῶν τριῶν παιδῶν. Μετὰ τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν..., Τὸν Κύριον ὑμνοῦμεν..., Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν..., Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...» καὶ ψάλλεται τὸ «Ὅσοι εἰς Χριστόν...». Ἀπόστολος καὶ εὐθύς ὁ πρῶτος ἱερεὺς ρίπτει ἄνθη ἀπὸ τῆς ὡραίας πύλης ψάλλων· «Ἀνάστα ὁ Θεός, κρίνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι.» ἅπαξ, ἀντὶ «ἀλληλούϊα», εἶτα οἱ χοροὶ μετὰ τῶν ἐξ στίχων. Τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀντὶ χερουβικοῦ τὸ «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία...». Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός...».

43. Διάταξις Κυριακῆς τοῦ Πάσχα

α. Ὅρθρος

Περὶ τῆς 12ης ὥρας ἐσπερινῆς σημαίνει καὶ ὁ ἐφημέριος ποιεῖ «Εὐλογητός...». Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ...», τὰ ἀπολυτικά τοῦ Μεγάλου Σαββάτου καὶ ἀνάγνωσις εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ἐπὶ τρεῖς ὥρας. Εἶτα πάλιν σημαίνει καὶ ποιεῖ «Εὐλογητός...», (Δόξα σοι..., Βασιλεῦ οὐράνιε...). Τρισάγιον. «Ὅτι σοῦ...». «Κύριε ἐλέησον (ιβ΄), Δεῦτε προσκυνήσωμεν...» (γ΄) Ὁ Ν΄ ψαλμὸς καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, μετὰ τῶν αἰτήσεων. Τίθεται ἀνάγνωσις εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης ὥδης. Ἡ πύλη παραμένει κλειστή.

Ἐν τῇ θ΄ ὥδῃ ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ μὲ μανδύαν. Μετὰ τὸν κανόνα, τὸ Τρισάγιον κ.τ.λ. «Ὅτε κατῆλθες...». Ἐκτενής, ἀκολουθία Θείας Μεταλήψεως, καὶ ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός...». Ἀνάγνωσις εἰς τὸν Λόγον τοῦ Ἁγίου Ἐπιφανίου (τὸ α΄ τμῆμα ἀναγινώσκεται μετὰ τὴν γ΄ ὥδην). Οἱ ἱερεῖς ἐνδύονται φελώνιον καὶ ἐπιτραχήλιον, ὁ πρωτεύων ἅπασαν αὐτοῦ τὴν στολήν.

Τὴν βην ὥραν τῆς νυκτὸς ἀνοίγει ἡ πύλη ἐσβεσμένων ὄντων πάντων τῶν κανδηλῶν, κηρίων, κ.τ.λ. καὶ ἀνάπτουν τὰς λαμπάδας τῶν ἐκ τῆς τοῦ Καθηγουμένου, οἱ δὲ ἱερεῖς ψάλλουσι· «Δεῦτε λάβετε φῶς...» ἕως οὗ ἀνάψωσι πάντες. Εἶτα «Τὴν Ἀνάστασίν σου Χριστέ...» καὶ ἐξερχόμεθα εἰς τὸν συνήθη τόπον μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς εἰκόνης τῆς Ἀναστάσεως. Εὐθύς ὁ διάκονος· «Καὶ

ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι...» καὶ ὁ α΄ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον. Ὑστερον οἱ διάκονοι στάντες ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ἱερέως, ὅστις θυμιᾷ σταυροειδῶς τρεῖς περίξ τοῦ Τρισκελίου, εἶτα ἐκφωνεῖ: «Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ὁμοουσίῳ...» καὶ εὐθὺς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν...» τρεῖς καὶ ὑπὸ τῶν χορῶν θικὶς καὶ πάλιν ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Τὰ εἰρηνικὰ ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι...». Καὶ εἰσερχόμεθα ἐν τῷ ναῷ ψάλλοντες τὸν Κανόνα «Ἀναστάσεως ἡμέρα...».

Εἰς τὴν α΄ ᾠδὴν θυμιᾷ ὁ προεστὼς ἱερεὺς προπορευομένου τοῦ διακόνου ραίνοντος τὸν λαὸν καὶ λέγοντος «Χριστὸς ἀνέστη». Ἀμφότεροι δὲ κρατοῦσι λαμπάδα μετὰ τοῦ Σταυροῦ. Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν γ΄ ᾠδὴν θυμιᾷ ἕτερος ἱερεὺς. Εἰς ἐκάστην ᾠδὴν γίνεται συναπτὴ καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα. Κατωτέρω αἱ ἐκφωνήσεις:

Εἰς τὴν α΄ ᾠδὴν· Ὅτι σὸν τὸ κράτος...

Εἰς τὴν γ΄ ᾠδὴν· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Εἰς τὴν δ΄ ᾠδὴν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...

Εἰς τὴν ε΄ ᾠδὴν· Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται...

Εἰς τὴν ς΄ ᾠδὴν· Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς...

Εἰς τὴν ζ΄ ᾠδὴν· Εἶη τὸ κράτος τῆς βασιλείας...

Εἰς τὴν η΄ ᾠδὴν· Ὅτι ἠυλόγηταί σου τὸ ὄνομα...

Εἰς τὴν θ΄ ᾠδὴν· Ὅτι σὲ αἰνοῦσι...

Εἰς τὴν ἐνάτην θυμιάζουν οἱ διάκονοι. Ψαλλομένων τῶν Αἴνων ἐξέρχονται οἱ ἱερεῖς μὲ κουκούλια φέροντες τὸ Εὐαγγέλιον καὶ εἰκόνας καὶ οἱ διάκονοι μὲ σταυρὸν καὶ καταλαμβάνουν τὸν δεξιὸν χορὸν, καὶ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς. Ἐναντὶ δοξολογίας τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» (γ΄). Ὁ Κατηχητικὸς Λόγος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «Εἶ τις εὐσεβής...». Τὸ Ἀπολυτίκιον αὐτοῦ. Ἐκτενὴς «Πληρώσωμεν..., Σοφία, Ὁ ὢν εὐλογητός...» καὶ ἀπόλυσις ὑπὸ τοῦ ἱερέως φέροντος Σταυρὸν μετὰ λαμπάδος. «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...» εἶτα «Χριστὸς ἀνέστη.» ἐκ γ΄, τοῦ λαοῦ ἀποκρινομένου «Ἀληθῶς ἀνέστη». Ὁ ἱερεὺς· «Δόξα τῇ αὐτοῦ Τριήμερῳ ἐγέρσει». Ὁ δὲ λαός· «Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν Τριήμερον ἔγερσιν». Ἐναντὶ «Δι' εὐχῶν», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» χῦμα.

Ἡ Α΄ Ὦρα οὕτως· «Χριστὸς ἀνέστη...(γ΄), Ἀνάστασιν Χριστοῦ...(γ΄)» κ.τ.λ. ἅπαξ ὡς εἰσιν ἐν τῷ ὠρολογίῳ. Ὁμοίως ἡ Τριθέκτη ἥτις τρισεύεται.

β. Λειτουργία

Μετά τὸ «Εὐλογημένη...» τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» 13κις ὡς ἄνωτέρω, τρις ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ 9κις ὑπὸ τῶν χορῶν καὶ αὐθις ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἅπαξ. Ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιᾷ, κρατῶν λαμπάδα, τὴν ἁγίαν τράπεζαν σταυροειδῶς, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον «Χριστὸς ἀνέστη...» τὸν λαόν. (Νὰ ἀναφέρουμε ὅτι ὁ πρῶτος χορὸς παίρνει τὴν κατάληξιν αὐτοῦ τοῦ τελευταίου Χριστὸς ἀνέστη). Τὰ εἰρηνικά. Τὰ ἀντίφωνα. «Ὅσοι εἰς Χριστόν...» Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ καθεξῆς ἢ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, εὐλογοῦνται τὰ ὡὰ καὶ ὁ τυρός. Ἀπόλυσις ὡς ἄνωτέρω.

γ. Ἑσπερινός

Ἐν τῇ Λιτῇ ἀναγινώσκεται ἡ θ' Ὥρα. «Εὐλογητός..., Χριστὸς ἀνέστη...(γ'), Ἀνάστασιν Χριστοῦ...(γ')», κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ ὥρολογίῳ, αὕτη τρισεύεται. Μετὰ τὸ «Τὴν τιμιωτέραν..., Δι' εὐχῶν...» τὰς δύο πρώτας φοράς, τὴν δὲ τρίτην ἐπανάληψιν «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι..., Χριστὸς ἀνέστη...(γ'), Κύριε ἐλέησον. (γ')» καὶ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...». Εἶτα εἰσελθὼν ἐν τῷ ἱερῷ βήματι ἐνδύεται φελώνιον κεκαλυμμένος, μετὰ τοῦ θυμιατηρίου θυμιᾷ μετὰ τὸ «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίᾳ...» καὶ εὐθὺς «Χριστὸς ἀνέστη...» 13κις ὡς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἐσημειώσαμεν. Τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα...» θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς προπορευομένου τοῦ διακόνου ὡς εἰς τὸν Ὁρθρὸν ἐσημειώθη. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Προκείμενον· «Τίς Θεὸς Μέγας...» καὶ εὐθὺς τὸ Εὐαγγέλιον εἰς διαφόρους γλώσσας ἀναγινωσκόμενον ἀρχόμενον ἐκ τοῦ· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι...». Εἶτα τὸ «Εἶπωμεν πάντες..., Καταξιώσον..., Πληρώσωμεν..., Εἴη τὸ κράτος...» καὶ ἐξέρχονται οἱ ἱερεῖς ὡς ἐν τῷ Ὁρθρῷ διὰ τὸν ἀσπασμόν. Ἀπόλυσις ὡς ἄνωτέρω ἐνδεδυσμένος φελώνιον.

δ. Διακαινήσιμος Ἑβδομάς

Ἐως τοῦ Σαββάτου αἱ ὥραι, τὸ Μεσονυκτικὸν καὶ τὸ Ἀπόδειπνον μετὰ τῆς εὐχῆς ὡς ἄνω. «Εὐλογητός..., Χριστὸς ἀνέστη...(γ'), Ἀνάστασιν Χριστοῦ...(γ'), Προλαβοῦσαι..., Εἰ καὶ ἐν τάφῳ..., Ἐν τάφῳ σωματικῶς..., Δόξα..., Ὡς ζωηφόρος..., Καὶ νῦν..., Τὸ τοῦ Ὑψίστου..., Κύριε ἐλέησον. (μ'), Δόξα..., Καὶ νῦν..., Τὴν τιμιωτέραν..., Δι' εὐχῶν...» τὰς δύο πρώτας ἐπαναλήψεις, τὴν δὲ τρίτην· «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι...» καὶ ἀπόλυσις. Ἐν τῷ ἀποδείπνῳ μετὰ τὸ

«Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι...» ἢ εὐχή· «Εὐλογητὸς εἶ, Δέσποτα...». Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ καὶ ἀποδείπνῳ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τό· «Εὐξώμεθα..., Χριστὸς ἀνέστη...» χῦμα. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ «Δόξα τῇ ἀγία...», ἐν τῷ Ἑσπερινῷ «Εὐλογητὸς...» καὶ εὐθὺς «Χριστὸς ἀνέστη...» 13κις. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κανόνος θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος μετὰ λαμπάδος. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἴσοδος. Αἱ ὥραι πλὴν τῆς ἐνάτης τὴν Δευτέραν, Τρίτην καὶ Παρασκευὴν ἀναγινώσκονται ἐν τῷ καθολικῷ, ὁμοίως καὶ ἡ Θεία Λειτουργία ἐν τῷ καθολικῷ τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας. Ἀπόλυσις ἐν τῷ Ὁρθρῳ, τῇ Λειτουργίᾳ καὶ τῷ Ἑσπερινῷ ἐνδεδυμένος καὶ μετὰ λαμπάδος. Τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε...» καὶ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...» δὲν λέγονται.

ε. Ἁγιασμός

Τῇ Δευτέρᾳ μετὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν γίνεται ἁγιασμός ἔμπροσθεν τοῦ κήπου. «Εὐλογητὸς...» πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ ἱεροῦ. «Χριστὸς ἀνέστη...(γ'), Ἀνάστασιν Χριστοῦ...(γ')» καὶ ὀδεύομεν πρὸς τὸν τόπον ὅπου μέλλει γενέσθαι ὁ ἁγιασμός ψάλλοντες τὸν Κανόνα τοῦ Πάσχα. Εἶτα· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι ἅγιος εἶ..., Ὅσοι εἰς Χριστόν...». Τὸν Ἀπόστολον, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ μ. ἁγιασμοῦ, τὰ εἰρηνικά, καὶ τὴν εὐχὴν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μέγας τῇ βουλῇ καὶ θαυμαστὸς τοῖς ἔργοις, ὁ πάσης ὀρατῆς καὶ ἀοράτου κτίσεως δημιουργός· ὁ φυλάσσει τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσί σε καὶ τηροῦσι τὰ σὰ προστάγματα· ὁ πάντων τῶν ἐν ἀνάγκαις ἐλεεινὰ προσδεχόμενος δάκρυα· διὰ τοῦτο παραγέγονας ἐν δούλου μορφῇ, οὐ φάσμασιν ἡμᾶς ἐκδειματούμενος, ἀλλ' ὑγίαν τῷ σώματι ἀληθῆ ὀρέγων, καὶ λέγων· Ἴδε ὑγιῆς γέγονας μηκέτι ἀμάρτανε· ἀλλὰ καὶ ἐκ πηλοῦ ζῶντος ὀφθαλμοῦς εἰργάσω καὶ νίψασθαι κελεύσας, τὸ φῶς οἰκῆσαι παρασκευάσας λόγῳ· ὁ τὰς τῶν ἐναντίων παθῶν σπιλάδας ταραττων καὶ τὴν τοῦ βίου τούτου ἀλμυρὰν θάλασσαν καταστείλας, καὶ ἀχθηφόρα τῶν ἡδονῶν κατευνάσας κύματα. Αὐτὸς φιλόανθρωπε Βασιλεῦ ὁ δοὺς ἡμῖν χιονοφεγγόφωτον φορέσαι στολὴν ἐξ ὕδατός τε καὶ Πνεύματος, καὶ διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεατλήψεώς τε καὶ ῥαντισμοῦ, τὴν σὴν εὐλογίαν ἡμῖν κατάπεμψον, τὸν ῥύπον τῶν παθῶν ἀποσμήχουσαν. Διὸ ἱκετεύομεν κατάπεμψον ἡμῖν τὴν σὴν εὐλογίαν καὶ τῶν ἰαμάτων τὴν χάριν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο (τρῖς, καὶ ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ διὰ τῆς χειρὸς ἐντός). Ναί, δεόμεθα·

ἐπίσκεψαι ἡμῶν τὴν ἀσθένειαν, καὶ ἴασαι ἡμῶν τὰς νόσους ψυχῆς τε καὶ σώματος τῷ ἐλέει σου. Πρεσβείαις τῆς Παναχράντου ὑπερευλογημένης ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· (ἰκεσίαις) τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων, Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος τῶν θαυματουργῶν· τῶν ἁγίων θαυματουργῶν καὶ ἱαματικῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ· Κύρου καὶ Ἰωάννου· Παντελεήμονος καὶ Ἑρμολάου· Σαμψῶν καὶ Διομήδους· Μωκίου καὶ Ἀνικήτου· Θαλαλαίου καὶ Τρύφωνος· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν (Φιλοθέου, Συμεῶν, Διονυσίου, Λουκᾶ, καὶ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ;)· τῶν ἁγίων Μαρτύρων Μακκαβαίων καὶ Συμεῶν τοῦ ἐν τῇ Μάνδρα· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης· τοῦ Ἁγίου (τῆς ἡμέρας) οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὡν ταῖς πρεσβείαις φύλαττε, Κύριε, πάντας τοὺς πατέρας, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει τούτῳ· Χάρισαι αὐτοῖς ψυχῆς καὶ σώματος τὴν ὑγείαν, καὶ τῇ δουλικῇ σου ταύτῃ τῶν Χριστιανῶν πολιτεία ποιήσον κατὰ πάντα ἐπιεικεῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ Τάγματος καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν μισούντων καὶ ἀγαπώντων ἡμᾶς, τῶν διακονούντων ἀδελφῶν ἡμῶν· τῶν περιστώτων καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων, καὶ ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν αἰχμαλωσία καὶ θλίψεσιν ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ἐλέησον αὐτοὺς κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, πάσης ἀνάγκης ῥυόμενος. Ὅτι σὺ εἶ ἡ πηγή τῶν ἱαμάτων, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ... Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν..., Κλῖνον τὸ οὖς σου..., Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ...

Εἶτα «Χριστὸς ἀνέστη...» τρις ἀντὶ τοῦ «Σῶσον Κύριε...» καὶ τὸ «Τῶν σῶν δωρεῶν...» τὰ λοιπὰ καὶ ἀπόλυσις.

ς. Λιτανεία.

«Εὐλογητός..., Χριστὸς ἀνέστη...(γ´)» ὁ Κανὼν τοῦ Πάσχα εἰς η´ καὶ τῆς Θεοτόκου «Νῦν πηγάσαις μοι...» εἰς ς´. Μετὰ τὴν ς´ ᾠδὴν τὸ Κοντάκιον «Ἐξ ἀκενώτου σου...», ὁ οἶκος «Ἄχραντε Θεοτόκε...». Μετὰ τὸν Κανόνα τὰ Στιχηρὰ τοῦ Πάσχα. Κατωτέρω αἱ αἰτήσεις:

Ἐν τῷ Κοιμητηρίῳ. «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν προαναπαυσασμένων Πατέρων καὶ ἀδελφῶν τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις...».

Εἰς τὴν Κερασίαν. «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον τὰ δάση καὶ τοὺς λεπτοκαρώνας ἀπὸ παντὸς ἀνιαροῦ συναντήματος καὶ λυπηροῦ εἴδους κάμπης, ἐρυσίβης, ἀκρίδος καὶ ὁμοίων τούτοις καὶ παντὸς ἄλλου φθοροποιῦ καὶ λυμαντικοῦ πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου καὶ ὑπὲρ ὑγείας καὶ σωτηρίας ψυχῆς καὶ σώματος τῶν καλλιέργιαν ποιούντων. Ἐπάκουσον...».

Εἰς τὴν Καμάραν τοῦ νεροῦ. «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον, τὸν Κῆπον καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ἀπὸ παντός..., Ἐπάκουσον...».

Εἰς τὸ Κάγκελον τῆς Ἀναλήψεως. «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τοὺς ἁγίους καὶ σεβασμίους ναοὺς, τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναλήψεως, τῆς ἁγίας αὐτοῦ Μεταμορφώσεως καὶ τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων τὴν Σύναξιν, ἀπὸ παντός..., Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς Ἅγιον Νικόλαον καὶ Ἅγιον Γεώργιον μικρὸν κάγκελον. «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τοὺς ἁγίους καὶ σεβασμίους ναοὺς, τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ Θαυματουργοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου ἀπὸ παντός..., Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον. «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὸν ἅγιον καὶ σεβάσιμον ναὸν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου ἀπὸ ἀπαντός..., Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα. «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ

τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὸν ἅγιον καὶ σεβάσμιον ναὸν τῆς ἀγίας καὶ Ζωοποιοῦ Τριάδος, ἀπὸ παντός ἀνιαροῦ... Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον ἀπὸ κάτω εἰς τὸ Κάγκελον. «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὸν ἅγιον καὶ σεβάσμιον ναὸν τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ Θαυματουργοῦ, ἀπὸ παντός... Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον καὶ Ἑλένης. «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὸν ἅγιον καὶ σεβάσμιον ναὸν τῶν ἀγίων καὶ Θεοστέπτων Βασιλέων καὶ Ἰσαποστόλων Κωνσταντῖνου καὶ Ἑλένης ἀπὸ παντός... Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς τὴν σιδηρόπορταν ὅπου εἶναι ἡ Τ. «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἀπὸ παντός... Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς τὸν Ἅγιον Εὐθύμιον. «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὸν ἅγιον καὶ σεβάσμιον ναὸν τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου ἀπὸ παντός... Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς τὸν ἅγιον Μέγαν Γεώργιον. «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὸν ἅγιον καὶ σεβάσμιον ναὸν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου ἀπὸ παντός... Ὅτι ἐλεήμων...».

Εἰς τὸν Σταυρόν, εἰς τὸ Δένδρον. «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἀπὸ παντός...».

Εἰς τὸν Σιδηρόπορταν τῆς Μονῆς. «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδήμων κτιτόρων τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης καὶ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις...».

Εἰς τὸν Νάρθηκα. «Ἐλέησον ἡμᾶς... Ὅτι δεόμεθα ὑπὲρ ὑγείας καὶ ἀφέσεως τοῦ Πατρὸς ἡμῶν... καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος καὶ πάντων τῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν κα-

τοικούντων καὶ εὕρισκομένων ἐν τῷ Ἁγιωνύμῳ Ὅρει τούτῳ. Ἐπάκουσον ἡμῶν...».

Εἰς τὰ Κελλία φέρομεν λείψανα τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Γλυκοφιλούσης (μικρά) τὴν ὁποῖαν λαμβάνει ὁ φέρων τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου τοῦ Κελλίου, ἡμεῖς δὲ λαμβάνομεν αὐτὴν καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κελλίου, ὁ δὲ διάκονος· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι...», ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου τοῦ Κελλίου. Αἴτησις ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ μνημονεὺι τὸν Γέροντα τοῦ Κελλίου. «Ἐπάκουσον..., Σοφία· ὁ ὢν εὐλογητός..., Στερεώσαι...». Ἀπόλυσις μετὰ λαμπάδος ὡς ἄνω. Μετὰ τὴν λιτανείαν εἰς τὰ κελλία, ἐπιστρέφομεν εἰς τὴν Μονὴν ψάλλοντες τὸ «Πάσχα ἱερόν...» εἰς τὴν πύλην αἴτησις μεθ' ἧς «Δόξα..., Καὶ νῦν..., Ἀναστάσεως ἡμέρα...» ποιοῦντες τρεῖς περιφορὰς τοῦ ναοῦ. Εἰς τὸν Νάρθηκα αἴτησις. Ἐν δὲ τῷ Καθολικῷ οὕτως· «Ἐλέησον ἡμᾶς..., Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν..., Ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι..., Ἐπάκουσον...». Ἀπόλυσις ὡς ἀνωτέρω μετὰ λαμπάδος.

ζ. Απόδοσις

Τῇ Τετάρτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος γίνεται ἡ ἀπόδοσις τοῦ Πάσχα. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς τὸ Πάσχα. Εἰς τὴν θ' Ὥρα ὁ ἱερεὺς φέρει φελώνιον, καὶ θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν, οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουσι τὸ Δοξαστικὸν «Ἀναστάσεως ἡμέρα...» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» πολλάκις ἕως ὅτου προσκυνήσωσι πάντες τὴν εἰκόνα. Εἶτα μικρὰ ἀπόλυσις καὶ λαβῶν τὴν εἰκόνα τῆς ἀναστάσεως εἰσέρχεται διὰ τῆς ὠραίας πύλης ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.

Σημ. Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ ἐσπέρας ἔχει εἴσοδος.

η. Περίοδος ἀπὸ Θωμᾶ ἕως Πεντηκοστῆς

Μετὰ τὸ «Εὐλογητός...» ἢ τὸ «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...» ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ δις ὑπὸ τῶν χορῶν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, εἰς δὲ τὴν ἀπόλυσιν· «Ὁ ἀναστάς...» καὶ ἀντὶ «Δι' εὐχῶν...» τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...». Ὁμοίως ἄρχεται τὸ Μεσονυκτικόν, αἵ Ὥραι, τὸ Ἀπόδειπνον, τὸ ψαλτήριον, ὁ Ἐξάψαλμος καὶ ὁ Προοιμιακὸς ἄνευ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...». Τὸ «Δόξα σοι ὁ Θεός..., Βασιλεῦ οὐράνιε...» δὲν λέγεται ἕως τῆς Πεντηκοστῆς, τὸ δὲ Τρισάγιον ἕως τῆς Ἀναλήψεως.

44. Περὶ Ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς

Ἡ ἀπόδοσις τῆς Ὑπαπαντῆς γίνεται τῇ θ' τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, ἐν οἷα ἡμέρα ἤθελε τύχει ἡ ἑορτὴν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος.

Ἐν οἷα ἡμέρα ἤθελε τύχει ἡ ἑορτὴ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς τοῦ Ἀσώτου παραμονῆς μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Ἀποκρέω, ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῇ πρὸ τοῦ Σαββάτου τῶν ψυχῶν Παρασκευῇ.

Ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Ἀποκρέω μέχρι τοῦ Σαββάτου τῶν ψυχῶν, ἐν οἷα ἡμέρα ἤθελε τύχει ἡ ἑορτὴ, ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῇ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς.

Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀποκρέω, ἕως τῆς Τρίτης τῆς Τυρινῆς ἐν οἷα ἡμέρα ἤθελε τύχει ἡ ἑορτὴ, ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῇ Παρασκευῇ τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος.

Καὶ ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Τυρινῆς ἕως τοῦ Σαββάτου, ἐν οἷα ἡμέρα ἤθελε τύχει ἡ ἑορτὴ, ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς.

Συμπιπτούσης δὲ τῆς ἑορτῆς τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἢ τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α' ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν, ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας, ἐκάστης.

Ἐτι συμπιπτούσης τῆς ἑορτῆς τῶ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἡ ἀκολουθία τῶν ψυχῶν προβάλλεται τῶ Σαββάτῳ τοῦ Ἀσώτου ἢ ψάλλεται εἰδικῶς ἐν τῶ κοιμητηρίῳ.

Προσέτι συμπιπτούσης τῆς ἑορτῆς τῇ ἐβδομάδι τῆς Τυρινῆς, τὰ τοῦ Τριωδίου ἅπαντα καταλιμπάνονται, ὁμοίως καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς καὶ Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ἑορτῆς.

45. Ἀπορούμενα τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Ἑορτῆς

α. Ἐν νηστεία.

Τῇ παραμονῇ τελεῖται Προηγιασμένη, ποιῶμεν τὰς γ' μετανοίας. Ἀνήμερα ἅπαντα τῆς ἑορτῆς. Ἐσπέρας ἀπόδοσις. Εἰ δὲ καὶ τύχοι ἐν Παρασκευῇ, τῶ Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ συμψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς.

β. Ἐν Κυριακῇ.

Συμψάλλεται ἡ ἀκολουθία μετὰ τῶν ἀναστασίμων. Τὰ ἀναστάσιμα προηγοῦνται. Εὐαγγέλιον Ὁρθρου τῆς Ἑορτῆς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον ἀμφότερα.

γ. Ἐν τῇ Πέμπτῃ τοῦ Μεγάλου Κανόνος.

Ὁ Μ. Κανὼν προβάλλεται τῇ Πέμπτῃ τῆς Δ΄ ἐβδομάδος.

δ. Ἐν τῷ Σαββάτῳ τοῦ Ἀκαθίστου.

Αἱ ἀκολουθίαι συμπάλλονται. Οἱ οἴκοι κανονικῶς §40 σελ. 53.
Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

ε. Ἐν τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Προηγοῦνται τῆς ἐορτῆς, εἶτα τῶν Βαΐων. Εὐαγγέλιον Ὁρθρου
τῶν Βαΐων. Εἰσοδικὸν ἐορτῆς.

ς. Ἐν τῇ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ, Τρίτῃ, καὶ Τετάρτῃ.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἐσπερινῷ ἢ Προηγιασμένη (ἐκτὸς ἐν τῇ Μεγάλῃ
Δευτέρᾳ). Ἐν τῇ λοιπῇ ἀκολουθίᾳ τὰ τῆς ἐορτῆς μόνον. Τὸ ἐσπέ-
ρας ἢ ἀπόδοσις. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. «Τίς Θεὸς μέγας...».
Ἀναγνώσματα. Εὐαγγέλιον ἡμέρας.

ζ. Ἐν τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ.

Τὸ εὐχέλαιον τῇ Μεγάλῃ Τετάρτῃ. Ἐν τῷ Μικρῷ Ἐσπερινῷ ἢ
Προηγιασμένη. Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἐσπερινῷ τῆς ἐορτῆς μόνον. Ἐν
τῷ Ὁρθρῳ προηγοῦνται τῆς ἐορτῆς. Εὐαγγέλιον ἐορτῆς. Ἐν τῇ Λει-
τουργίᾳ Εἰσοδικὸν ἐορτῆς. Τρισάγιον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον
τῆς ἡμέρας καὶ ἐορτῆς. Λειτουργία Μεγάλου Βασιλείου. Τὸ ἐσπέ-
ρας ἀπόδοσις. Εἴσοδος. Τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας κ.τ.λ. καὶ τὸ
μνημόσυνον.

η. Ἐν τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ.

Αἱ Μεγάλαι Ὁραι τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ. Ἐν τῷ Μικρῷ Ἐσπερινῷ
εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν...», ἀναγνώσματα τῆς ἡμέ-
ρας. Τρισάγιον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον ἡμέρας καὶ ἡ Θεία Λει-
τουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἐσπερινῷ τῆς
ἐορτῆς. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ «Θεὸς Κύριος...». Τροπάριον ἐορτῆς δις καὶ
«Ὅτε οἱ ἔνδοξοι...» ἄπαξ. Εὐθύς τὸ Α΄ Εὐαγγέλιον. Τὸ α΄ καὶ β΄
ἀντίφωνον, τὸ Β΄ Εὐαγγέλιον. Τὸ γ΄ ἀντίφωνον καὶ κάθισμα, τὸ
Γ΄ Εὐαγγέλιον. Τὸ δ΄ καὶ ε΄ ἀντίφωνον, τὸ Δ΄ Εὐαγγέλιον. Τὸ ς΄
ἀντίφωνον καὶ κάθισμα, τὸ Ε΄ Εὐαγγέλιον. Τὸ ζ΄ ἀντίφωνον, τὸ
ΣΤ΄ Εὐαγγέλιον. Τὸ η΄ καὶ θ΄ ἀντίφωνον καὶ κάθισμα, τὸ Ζ΄ Εὐαγ-

γέλιον. Τὸ ι´ καὶ ια´ ἀντίφωνον, τὸ Η´ Εὐαγγέλιον. Τὸ ιβ´ ἀντίφωνον καὶ κάθισμα, τὸ Θ´ Εὐαγγέλιον. Τὸ ιγ´ καὶ ιδ´ ἀντίφωνον. Εἰς τὸ ιε´ ἀντίφωνον ἢ ἔξοδος τοῦ ἐσταυρωμένου. Τὸ ιε´ ἀντίφωνον καὶ τὸ κάθισμα, τὸ Ι´ Εὐαγγέλιον. Κοντάκιον καὶ οἶκος ἡμέρας. Οἱ μακαρισμοί, τὸ προκείμενον, τὸ ΙΑ´ Εὐαγγέλιον. Ὁ Πολυέλεος, Εὐαγγέλιον Ἑορτῆς. Ὁ Ν´ ψαλμός. Στιχηρὸν «Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν...». Οἱ Κανόνες. Ἐξαποστειλάριον ἑορτῆς. Αἶνοι καὶ Δοξολογία Μεγάλη καὶ εὐθὺς ὑπὸ τοῦ διακόνου τὸ ΙΒ´ Εὐαγγέλιον. Ἐκτενής. Αἱ συνήθεις ὦραι. Εἰσοδικόν, Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον ἑορτῆς καὶ ἡ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία. Τὸ ἐσπέρας ἀπόδοσις. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. Ἀναγνώσματα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἀποκαθήλωσις. Ἐκτενής. «Πληρώσωμεν..., Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου...», ἐκφορὰ ἐπιταφίου.

θ. Ἐν τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. Ἀναγνώσματα, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον ἡμέρας. Ἀποκαθήλωσις. «Εἴπωμεν πάντες..., Πληρώσωμεν..., Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου...» ἐξάγεται ὁ ἐπιτάφιος.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ. Τὰ τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Μετὰ τὸν Ἄμωμον τὰ Ἐγκώμια μετὰ τῶν αἰτήσεως εἰς ἐκάστην στάσιν, τὰ Εὐλογητάρια καὶ κάθισμα. Ἀνάγνωσις. Ὁ Πολυέλεος. Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Οἱ Κανόνες. «Ἅγιος Κύριος...» καὶ Ἐξαποστειλάρια ἑορτῆς. Αἶνοι καὶ Δοξολογία Μεγάλη. Ἐξοδος ἐπιταφίου καὶ αἱ δεήσεις (ιδὲ σελ. 39). Τὰ τροπάρια. Ἡ προφητεία. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. «Πληρώσωμεν...» καὶ ἡ α´ Ὦρα.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Εἰσοδικὸν ἑορτῆς. «Ὅσοι εἰς Χριστόν...». Ὁ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ ἑορτῆς. «Ἀνάστα ὁ Θεός...». Εὐαγγέλιον ἡμέρας καὶ ἑορτῆς. Τὸ «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ...» ἀντὶ χερουβικοῦ καὶ καθ' ἐξῆς ἡ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου Λειτουργία.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἢ ἀπόδοσις. Εἴσοδος. Τὰ ΙΕ´ ἀναγνώσματα. Ἐκτενής. «Πληρώσωμεν...». Ἀπόστιχα. Τροπάριον ἑορτῆς τρις καὶ ἀπόλυσις.

ι. Ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου Λειτουργίας. Ἀναστάσιμα καὶ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγ-

γελίου. Τὰ ΙΕ΄ ἀναγνώσματα. «Ὅσοι εἰς Χριστόν...». Ὁ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας. «Ἀνάστα ὁ Θεός...». Εὐαγγέλιον κ.τ.λ.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ τὰ τῆς ἐορτῆς. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ Ν΄ ψαλμὸς καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Ἀνάγνωσις μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν, εἰς τὸν Λόγον τοῦ Ἁγίου Ἐπιφανίου. Τὰ λοιπὰ τοῦ Κανόνος. Τρισάγιον. Τροπάρια «Ὅτε κατῆλθες...». Ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις. Εἶτα τὰ ἐπίλοιπα τῆς ἀναγνώσεως ἕως ἕκτης Ὥρας. Ἡ ἀνάστασις. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» (γ΄) ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τρεῖς ὑπὸ τῶν χορῶν. Εἶτα οἱ στίχοι

α) Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι ἀγαθός...

β) Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος...

γ) Συστήσασθε ἐορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν...

Εἰς ἕκαστον στίχον τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» (οἱ στίχοι μόνον ὅταν τύχη τοῦ Εὐαγγελισμοῦ), Δόξα..., Σήμερον τῆς σωτηρίας..., Καὶ νῦν...». Τὸ αὐτό. Τὰ εἰρηνικά. Οἱ Κανόνες καὶ αἱ αἰτήσεις. Ἄρς Κοντάκιον καὶ οἶκος ἐορτῆς. Ἀνάγνωσις ἐορτῆς. Εἶτα τὸ Προκείμενον καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς. «Ἀνάστασιν Χριστοῦ... (γ΄), Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς... (γ΄)» αἱ λοιπαὶ ᾠδαί. Ἐξαποστειλάρια καὶ Αἶνοι. Ὁ ἀσπασμός. Ὁ Κατηχητικὸς Λόγος τοῦ Χρυσοστόμου. Αἱ ὧραι ὡς εἰσι τεταγμέναι τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα, εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Πάσχα καὶ τῆς ἐορτῆς. Τὸ ἐσπέρας ἢ ἀπόδοσις.

ια. Ἐν τῇ Δευτέρᾳ Διακαινησίμῳ.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ. Μετὰ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» καὶ τοὺς στίχους, ἡ μεγάλη συναπτὴ. Ἄνευ εἰσόδου κ.τ.λ. καὶ ἀπόλυσις. Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ. Μετὰ τὸ θυμιάσαι, «Δόξα τῇ ἀγία..., Χριστὸς ἀνέστη...» μετὰ τῶν στίχων. Ἡ μεγάλη συναπτὴ. Εἴσοδος μετὰ Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν..., Τίς Θεὸς μέγας...». Τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἐορτῆς. Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἐκτενὴς κ.τ.λ. Λιτὴ. Ἀπόστιχα, ὁ ἀσπασμός. «Ἀναστάσεως ἡμέρα..., Χριστὸς ἀνέστη... (γ΄)», τῆς ἐορτῆς γ΄. Εὐλόγησις τῶν ἄρτων. Ἀνάγνωσις ἐορτῆς. Εἶτα εὐλογοῦντος τοῦ ἱερέως, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» μετὰ τῶν στίχων. «Δόξα...». Ἐορτῆς. «Καὶ νῦν...». Τὸ αὐτό. Ἡ συναπτὴ. Ὁ Πολυέλεος, Εὐαγγέλιον ἐορτῆς. «Ἀνάστασιν Χριστοῦ... (γ΄)»

ἄνευ τοῦ Ν΄ ψαλμοῦ. «Σῶσον ὁ Θεός...». Οἱ Κανόνες μετὰ τῶν αἰτήσεων. Ἐξαποστειλάρια. Αἶνοι. «Χριστὸς ἀνέστη...(γ΄), Δόξα..., Καὶ νῦν...», ἑορτῆς. Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις. Δίδεται ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς εἶτα τῆς ἡμέρας.

Ἡ αὐτὴ τάξις τηρητέα εἰ τύχοι τῇ Τρίτῃ ἢ τῇ Τετάρτῃ τῆς Διακαινησίμου. Ἐξαιρεῖται μόνον τὸ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τοῦ Πάσχα ἀναγινωσκόμενον Εὐαγγέλιον, ἢ δὲ εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ.

46. Περὶ Εὐαγγελίου

Τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται·

α. Κυριακάς· Τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Θεοτόκου.

Τὸ τῆς Θεοτόκου καταλιμπάνεται·

1. Εἰς Προεόρτια καὶ Μεθέορτα

2. Κατὰ τὴν Περίοδον Πάσχα-Πεντηκοστῆς

3. Εἰς μῆμην ἐορταζομένου ἁγίου, ἀναγινωσκομένου ἀντὶ τῆς Θεοτόκου τὸ τοῦ Ἁγίου.

Ἄπὸ	30/12-5/1	Κυριακὴ	Πρὸ τῶν Φώτων
	7-13/1	»	Μετὰ τὰ Φῶτα
	13-19/7	»	Ἁγ. Πατέρων (Συνόδων)
	7-13/9	»	Πρὸ τῆς Ὑψώσεως
	15-21/9	»	Μετὰ τὴν Ὑψωσιν
	22-28/9	»	Α΄ Λουκᾶ
	29/9-5/10	»	Β΄ »
	6-10/10	»	Γ΄ »
	11-17/10	»	Δ΄ » (Ἁγ. Πατέρων Ζ΄ Συν.)
	18-19/10	»	Γ΄ »
	20-26/10	»	Ε΄ »
	27-29/10	»	Ζ΄ »
	30/10-5/11	»	Ε΄ »
	6-9/11	»	Ζ΄ »
	10-16/11	»	Η΄ »
	17-23/11	»	Θ΄ »
	24-30/11	»	ΙΓ΄ »
	1-3/12	»	ΙΔ΄ »
	2-3/12	»	ΙΣΤ΄ Ματθ. διὰ τὸ Πάσχα 22-23 Ἄπ.
	4-10/12	»	Ι΄ Λουκᾶ
	11-17/12	»	ΙΑ΄ » (Προπατόρων)
	18-24/12	»	Πρὸ Χριστοῦ Γεννήσεως
	26-29/12	»	Μετὰ Χριστοῦ Γέννησιν

Όταν τὸ Πάσχα τύχη ἀπό·			Ἡμερομ. Δισέκτου	
22-28/3	11-17/1	Κυριακὴ	ΙΣΤ΄ Λουκᾶ	12-18/1
29/3-4/4	14-17/1	»	ΙΕ΄ »	14-18/1
	18-24/1	»	ΙΣΤ΄ »	19-25/1
5-11/4	14-17/1	»	ΙΒ΄ »	14-18/1
	18-24/1	»	ΙΕ΄ »	19-25/1
	25-31/1	»	ΙΣΤ΄ »	26/1-1/2
12-18/4	14-20/1	»	ΙΒ΄ »	14-20/1
	21-27/1	»	ΙΕ΄ »	21-27/1
	28-31/1	»	ΙΖ΄ Ματθ.	28/1-1/2
	1-7/2	»	ΙΣΤ΄ Λουκᾶ	2-8/2
19-25/4	14-20/1	»	ΙΒ΄ »	14-20/1
	21-24/1	»	ΙΔ΄ »	21-25/1
	25-31/1	»	ΙΕ΄ »	26/1-1/2
	1-7/2	»	ΙΖ΄ Ματθ.	2-8/2
	8-14/2	»	ΙΣΤ΄ Λουκᾶ	9-15/2

Τὰ ἀναστάσιμα Ἑωθινὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν Ματθαίου

Ἄγ. Πάσχα	30/8-5/9			Τὴν 6/9		
22-28/3	ΙΣΤ΄ Μτθ.	βαρύς	Ε΄	ΙΖ΄ Μτθ.	πλ.δ΄	ΣΤ΄
29/3-4/4	ΙΕ΄	πλ. β΄	Δ΄	ΙΣΤ΄	βαρύς	Ε΄
5-11/4	ΙΔ΄	πλ. α΄	Γ΄	ΙΕ΄	πλ.β΄	Δ΄
12-18/4	ΙΓ΄	δ΄	Β΄	ΙΔ΄	πλ.α΄	Γ΄
19-25/4	ΙΒ΄	γ΄	Α΄	ΙΓ΄	δ΄	Β΄

β. Σάββατον· Τῆς ἡμέρας καὶ τῶν κεκοιμημένων.

7-13	Σεπτ.	Σάββατον	Πρὸ τῆς Ὑψώσεως
15-21	»	»	Μετὰ τὴν Ὑψωσιν
18-24	Δεκ.	»	Πρὸ Χριστοῦ Γεννήσεως
25/12-1/1	»	»	Μετὰ Χριστοῦ Γέννησιν
2-5	Ἰαν.	»	Πρὸ τῶν Φώτων
8-14	»	»	Μετὰ τὰ Φῶτα

γ. Εἰς Δοξολογίαν· Τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Ἁγίου

δ. Εἰς Μικρὰς Καμπάνας· Τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας

ε. Εἰς Μεγάλας Καμπάνας· Τοῦ Ἁγίου

ς. Εἰς μὴ ἑορταζόμενον ἅγιον· Τῆς ἡμέρας

Προεόρτια Εὐαγγέλια καθημερινῶν 10-12/9

Μεθεόρτια » » 8-13/1

Οἱ Ἀπόστολοι κατὰ σειρὰν, ἐκτὸς ὅταν τὸ Πάσχα τύχη

29/3-4/4 29/11-5/12 Κυριακὴ ΚΗ΄

6-10/12 Κυριακὴ Λ΄

Ἡ ΙΒ΄ Λουκᾶ ἔχει ἀπόστ. ΚΘ΄ Κυριακῆς

Ἡ ΙΔ΄ » » » ΛΑ΄ » (Ἰανουαρίου)

Ἡ ΙΕ΄ » » » ΛΒ΄ »

Ἡ ΙΣΤ΄ » (Τελώνου καὶ Φαρισαίου) ΛΓ΄ Κυριακῆς

Πίναξ Εύρέσεως Ἡμερομηνιῶν τῶν Κυριακῶν

	α	β	γ	δ	ε	ς	ζ		α	β	γ	δ	ε	ς	ζ
Ἰαν.					1	2	3	Ἰουλ.				1	2	3	4
	4	5	6	7	8	9	10		5	6	7	8	9	10	11
	11	12	13	14	15	16	17		12	13	14	15	16	17	18
	18	19	20	21	22	23	24		19	20	21	22	23	24	25
	25	26	27	28	29	30	31		Αὐγ.	26	27	28	29	30	31
Φεβ.	1	2	3	4	5	6	7	2		3	4	5	6	7	8
	8	9	10	11	12	13	14	9		10	11	12	13	14	15
	15	16	17	18	19	20	21	16		17	18	19	20	21	22
	22	23	24	25	26	27	28	23	24	25	26	27	28	29	
Μαρ.	1	2	3	4	5	6	7	Σεπ.	30	31	1	2	3	4	5
	8	9	10	11	12	13	14		6	7	8	9	10	11	12
	15	16	17	18	19	20	21		13	14	15	16	17	18	19
	22	23	24	25	26	27	28		20	21	22	23	24	25	26
Ἀπρ.	29	30	31	1	2	3	4	Ὀκτ.	27	28	29	30	1	2	3
	5	6	7	8	9	10	11		4	5	6	7	8	9	10
	12	13	14	15	16	17	18		11	12	13	14	15	16	17
	19	20	21	22	23	24	25		18	19	20	21	22	23	24
Μαΐ.	26	27	28	29	30	1	2	Νοέ.	25	26	27	28	29	30	31
	3	4	5	6	7	8	9		1	2	3	4	5	6	7
	10	11	12	13	14	15	16		8	9	10	11	12	13	14
	17	18	19	20	21	22	23		15	16	17	18	19	20	21
Ἰούν.	24	25	26	27	28	29	30	Δεκ.	22	23	24	25	26	27	28
	31	1	2	3	4	5	6		29	30	1	2	3	4	5
	7	8	9	10	11	12	13		6	7	8	9	10	11	12
	14	15	16	17	18	19	20		13	14	15	16	17	18	19
	21	22	23	24	25	26	27		20	21	22	23	24	25	26
28	29	30					27	28	29	30	31				

Ἐρμηνεία Πίνακος· Γνωρίζων τὴν ἡμερομηνία τοῦ Πάσχα εὐρίσκεις τὴν στήλην τῶν ἡμερομηνιῶν ὅλων τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους π.χ. ἢ ἡμερομηνία τοῦ Πάσχα τοῦ 1979 εἶναι 9 Ἀπριλίου· ἐπομένως ἡ στήλη ε εἶναι τῶν Κυριακῶν τοῦ ὡς ἄνω ἔτους.

Κυριακαὶ Ἐνιαυτοῦ·

Κυριακὴ	Πρὸ Φώτων	Κυριακὴ	ΣΤ΄ Ματθαίου
»	Μετὰ Φῶτα	»	Ζ΄ »
»	ΙΒ΄ Λουκᾶ	»	Η΄ »
»	ΙΑ΄	»	Θ΄ »
»	ΙΕ΄	»	Ι΄ »
»	ΙΖ΄ Ματθαίου	»	ΙΑ΄ »
»	ΙΣΤ΄ Λουκᾶ	»	ΙΒ΄ »
»	ΙΖ΄	»	ΙΓ΄ »
»	Ἀποκρέω»	»	ΙΔ΄ »
»	Τυροφάγου»	»	ΙΕ΄ »
»	Α΄ Νηστειῶν	»	ΙΣΤ΄ »
»	Β΄	»	ΙΖ΄ »
»	Γ΄	»	Πρὸ Ὑψώσεως
»	Δ΄	»	Μετὰ Ὑψωσιν
»	Ε΄	»	Α΄ Λουκᾶ
»	Βαΐων	»	Β »
»	Πάσχα	»	Γ »
»	Β΄ Θωμᾶ	»	Δ΄ »
»	Γ΄ Μυροφόρων	»	Ε΄ »
»	Δ΄ Παραλύτου	»	ΣΤ΄ »
»	Ε΄ Σαμαρείτιδος	»	Ζ΄ »
»	ΣΤ΄ Τυφλοῦ	»	Η΄ »
»	Ζ΄ Ἀγίων Πατέρων	»	Θ΄ »
»	Η΄ Πεντηκοστῆς	»	ΙΓ΄ »
»	Α΄ Ἀγίων Πάντων	»	ΙΑ΄ »
»	Β΄ Ματθαίου	»	Ι΄ »
»	Γ΄	»	ΙΑ΄ Προπατόρων
»	Δ΄	»	Πρὸ Χριστοῦ Γεννήσεως
»	Ε΄	»	Μετὰ Χριστοῦ Γέννησιν

47. Πίναξ Κατατάξεως Ἑορτῶν

α. Ἀγρυπνία

8	Σεπ.	Γέννησις τῆς Θεοτόκου
14	»	Ἑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ
13	Νοε.	Ἰωάννου Χρυσοστόμου [Μεγ. Καμπάνες]
21	»	Εἰσόδια Θεοτόκου
25	Δεκ.	Γέννησις Κυρίου
6	Ἰαν.	Ἅγια Θεοφάνεια
24	»	Ὁσίων Μονῆς ἡμῶν [Δοξολογία]
2	Φεβ.	Ἑπαπαντὴ Κυρίου
25	Μαρ.	Εὐαγγελισμὸς Θεοτόκου
29	Ἰουν.	Πέτρου καὶ Παύλου Ἀποστ. [Μεγ. Καμπάνες]
6	Αὐγ.	Θεία Μεταμόρφωσις
15	»	Κοίμησις Θεοτόκου
24	»	Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ
Κυριακὴ Βαΐων		
Κυριακὴ Πάσχα		
Κυριακὴ Θωμᾶ - Γλυκοφιλούσης		
Κυριακὴ Πεντηκοστῆς		
Πέμπτη Ἀναλήψεως		
Κυριακὴ Β΄ Ματθαίου (Ἁγιορειτῶν)		

β. Μεγάλες καμπάνες

26	Σεπτ.	Ἰωάννου Θεολόγου
20	Ὀκτ.	Ἀρτεμίου Μεγαλομάρτυρος
26	»	Δημητρίου Μεγαλομάρτυρος
8	Νοε.	Ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ
30	»	Ἀνδρέου Ἀποστόλου
5	Δεκ.	Σάββα Ἁγιασμένου [Μικρὲς Καμπάνες]
6	»	Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων
12	»	Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος

26	»	Σύναξις Θεοτόκου
1	Ίαν.	Περιτομή Κυρίου - Βασιλείου Μεγάλου
7	»	Σύναξις Ἰωάννου Προδρόμου
17	»	Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου [Ἄγρυπνία]
20	»	Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου
30	»	Τριῶν Ἱεραρχῶν
10	Φεβ.	Χαραλάμπους Ἱερομάτυρος
9	Μαρ.	Τεσσαράκοντα Μαρτύρων
23	Ἄπρ.	Γεωργίου Τροπαιοφόρου
8	Μαΐ.	Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Ἄρσενίου Μεγάλου
21	»	Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης
24	Ἰουν.	Γέννησις Προδρόμου
30	»	Σύναξις 12 Ἀποστόλων
20	»	Ἡλιοῦ Προφήτου
27	»	Παντελεήμωνος Μεγαλομάρτυρος
29	Αὐγ.	Ἀποτομῆς Κεφαλῆς Προδρόμου
Δευτέρα Ἁγίου Πνεύματος		
Τετάρτη Μεσοπεντηκοστῆς		

γ. Μικρὲς καμπάνες

1	Σεπτ.	Συμεῶν Στυλίου
1	Ὀκτ.	Ἁγίας Σκέπης
9	Νοε.	Νεκταρίου Αἰγίνης
14	»	Φιλίππου Ἀποστόλου
25	»	Αἰκατερίνης Μεγαλομάρτυρος
9	Δεκ.	Σύλληψις Ἁγίας Ἄννης
13	»	Εὐστρατίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
18	»	Μοδέστου Ἱεροσολύμων
27	»	Στεφάνου Πρωτομάρτυρος
11	Ίαν.	Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου
18	»	Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου
25	»	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου

27	»	Ἀνακομιδῆς Ἰωάννου Χρυσοστόμου
28	»	Ἐφραὶμ καὶ Ἰσαὰκ τῶν Σύρων [Μεγ. Καμπάνες]
24	Φεβ.	Α΄ καὶ Β΄ Εὐρέσεως Κεφαλῆς Προδρόμου
11	Ἰουν.	Ἄξιόν ἐστιν
5	Ἰουλ.	Ἀθανασίου ἐν Ἄθω
14	»	Νικοδήμου Ἀγιορείτου
17	»	Μαρίνης Μεγαλομάρτυρος [Δοξολογία]
25	»	Κοιμήσεως Ἁγ. Ἄννης
Σάββατον		Τυρινῆς (ἄνευ εἰσόδου κ.τ.λ.)
»		Α΄ Νηστειῶν
»		Ε΄ Νηστειῶν (Ἀκαθίστου)
»		Λαζάρου
25	Μαΐου	Γ΄ Εὐρέσεως Κεφαλῆς Προδρόμου

δ. Δοξολογίαι

16	Ἰαν.	Προσκύνησις Ἀλύσεως Ἀπ. Πέτρου
19	»	Μάρκου Εὐγενικοῦ
25	Ἀπρ.	Μάρκου Εὐαγγελιστοῦ
30	»	Ἰακώβου Ἀποστόλου
2	Μαΐ.	Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου
3	»	Λουκᾶ Ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ
9	»	Χριστοφόρου Μεγαλομάρτυρος
10	»	Σίμωνος Ἀποστόλου Ζηλωτοῦ
4	Ἰουν.	Μητροφάνους Κωνσταντινουπόλεως
9	»	Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας
12	»	Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου Ὁσίων [Καθημερινή]
19	»	Ἰούδα Ἀποστ. καὶ Παΐσιου Ὁσίου
1	Ἰουλ.	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρων
2	»	Κατάθεσις τιμίας Ἐσθῆτος Θεοτόκου
8	»	Προκοπίου Μεγαλομάρτυρος
11	»	Εὐφημίας Μεγαλομάρτυρος
13	»	Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ

15	»	Κηρύκου και Ἰουλίττης Μαρτύρων
22	»	Μαρίας Μαγδαληνῆς [Καθημερινή]
26	»	Παρασκευῆς Ὁσιομάρτυρος
28	»	Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου, Παύλου Ξηροπ.
1	Αὐγ.	Πρόδος Τιμίου Σταυροῦ
31	»	Κατάθεσις τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου
6	Σεπτ.	Ἐν Χώναις θαῦμα Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ
13	»	Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως
23	»	Συλλήψεως Τιμίου Προδρόμου
6	Ὀκτ.	Θωμᾶ Ἀποστόλου
9	»	Ἰακώβου Ἀποστόλου Ἀλφαίου
12	»	Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου
18	»	Λουκᾶ Εὐαγγελιστοῦ
21	»	Γερασίμου Ὁσίου Νέου (20 Ὀκτ.)
23	»	Ἰακώβου Ἀδελφοθέου
1	Νοε.	Κοσμᾶ και Δαμιανοῦ Ἀναργύρων
3	»	Ἀνακομ. Λειψ. Γεωργίου Τροπαιοφόρου
16	»	Ματθαίου Εὐαγγελιστοῦ
4	Δεκ.	Βαρβάρας Μεγαλομ., Ἰωάννου Δαμασκ.
15	»	[Ἐλευθερίου Ἱερομάρτυρος]
17	»	[Δανιήλ Προφήτου, Διονυσίου Αἰγίνης]

48. Ἀπορούμενα

Δεῖ γινώσκειν ὅτι τῆς Πεντηκοστῆς και τῶν Βαΐων «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν» οὐ λέγομεν εἰς τὴν ἀπόλυσιν.

Τῆς Πεντηκοστῆς τὴν ἀπόλυσιν εἰς τὸν ἑσπερινόν γίνεται φορεμένος μὲ φελώνιον ὅπως και εἰς τῆς Παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων ἢ Θεοφανείων ἂν τύχη ἐν ἡμέρα Σαββάτω ἢ Κυριακῇ.

Εἰς τὰς Παρακλήσεις και Θεοτοκάρια πάντοτε ἀνοίγει ἡ πύλη.

